ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

1. Ἀρμοδιότης Μ. Συμβουλίου καὶ Μικτῶν Δικαστηρίων.
§ 2. Ἀρμοδιότης Ἱ. Συνόδου καὶ Πνευματικῶν Δικαστηρίων.
§ 3. Ἀρμοδιότης λόγῳ συναφείας, κατοικίας καὶ προσώπου.
§ 4. Ἀναρμοδιότης λόγῳ ὕλης.
§ 5. Ἔνστασις ἀναρμοδιότητος.

§ 1.[1]

Τὸ Συμβούλιον κατὰ νόμον δύναται νὰ χορηγῇ προθεσμίαν τινὰ τῷ ὀφειλέτῃ ἀναλόγως τῶν περιστάσεων, ἐν

1. Ἡ ἁρμοδιότης τῶν Ἐκκλ. Δικαστηρίων ὁρίζεται κατὰ γεωγραφικὰ ὅρια καὶ κατ' ἀντικείμενον, ἐξ ὧν ταῦτα διακρίνονται, ὡς εἴρηται ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ, εἰς Ἐπισκοπικά, Μητροπολιτικὰ καὶ Πατριαρχικὰ ἀφ' ἑνὸς καὶ εἰς Μικτὰ καὶ Πνευματικὰ ἀφ' ἑτέρου.

Κατὰ τὸ 3 ἄρθρον τῆς ἐν ἰσχύι Ἐμπ. Δικονομίας ὁ ἐνάγων ὀφείλει νὰ ἐγείρῃ τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῆς κατοικίας τοῦ ἐναγομένου καὶ ταύτης μὴ οὔσης, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει εἴτε προσωρινῶς ἐὰν οὗτος ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἐλθὼν δὲν ἐγκατέστη που εἰσέτι, εἴτε διαρκῶς ἕνεκα τοῦ ἐπιτηδεύματος, εἰς τὸ τῆς διαμονῆς αὐτοῦ, ἢ τέλος προκειμένου μόνον περὶ ὑλικῶν διαφορῶν εἰς τὸ τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγένετο ἡ συναλλαγὴ ἢ ἡ παράδοσις τῶν πραγμάτων ἐξ ὧν πηγάζει ἡ ἀγωγή, ἢ ἔνθα γενήσεται ἡ πληρωμὴ τῶν χρημάτων.

Κατοικία λέγεται ὁ τόπος, ὅστις εἶναι τὸ μόνιμον καὶ κύριον τῶν οἰκιακῶν καὶ κοινωνικῶν σχέσεών τινος κέντρον.

Τὰ νομικὰ πρόσωπα κατοικίαν ἔχουσιν ἐν ᾧ τόπῳ ὑπάρχει ἡ τῆς περιουσίας αὐτῶν διοίκησις· ἡ δὲ κληρονομία μέχρι τῆς διανομῆς κατοικίαν ἔχει τὴν τοῦ τεθνεῶτος, ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῆς ὁποίας εἰσάγονται αἱ περὶ κληρονομίας ἀγωγαί, αἵτινες μετὰ τὴν διανομὴν εἰσάγονται ἐν τοῖς δικαστηρίοις τῆς κατοικίας τῶν κληρονόμων.

Αἱ ὕπανδροι γυναῖκες, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ μεμνηστευμέναι, κατοικίαν ἔχουσι τὴν τοῦ συζύγου, ἂν καὶ διεζευγμέναι ἢ χῆραι φυλάττουσι

αἷς οὗτος εὑρίσκεται, πρὸς πληρωμὴν τοῦ κατακυρωθέντος αὐτῷ χρέους. Μ. Σ. 71 (1862).

Περὶ ὑπεξαιρέσεως ἀφαιρεθέντων πραγμάτων δικάζουσι τὰ ἁρμόδια ποινικὰ δικαστήρια, ἀναρμοδίου ὄντος τοῦ Συμβουλίου τούτου. Μ. Σ. 9 (1864).

Ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος ἔνστασις τῆς ἐναγομένης δὲν εἶναι νόμιμος, διότι κηρυχθέντος ἀναρμοδίου πρὸς ἐκδίκασιν τῆς περὶ ἧς ἡ δίκη ὑποθέσεως τοῦ Ἐμποροδικείου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου παρεπέμφθη κατ' ἀρχάς, ἡ Ὑψηλὴ Πύλη παρέπεμψεν αὐτὴν ὅπως δικασθῇ ἐνώπιον τοῦ ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ Συμβουλίου, τὸ ὁποῖον τότε

μέχρις ἀποκτήσεως νέας. Τὰ νόμιμα καὶ νομιμοποιηθέντα τέκνα πρὶν ἢ χειραφετηθῶσι κατοικίαν ἔχουσι τὴν τῶν ἰδίων γονέων καὶ τὰ ὑπὸ ἐπιτροπείαν τελοῦντα τὴν τοῦ ἐπιτρόπου αὐτῶν· τὰ δὲ νόθα τὴν τῆς μητρός, ἐν ᾧ τὰ ἔκθετα τὸν τόπον ἐν ᾧ εὑρέθησαν ἢ ἀνετράφησαν.

Τοῦ γενικοῦ τούτου κανόνος, καθ' ὃν ὁ ἐνάγων ἀκολουθεῖ **τὸν φόρον** τοῦ ἐναγομένου, ἁπαντῶσιν αἱ ἀκόλουθοι ἐξαιρέσεις.

Α'. Κατὰ τὸ πρὸς τὸν πατριάρχην Ἰωακεὶμ τὸν Β' (1860) χορηγηθὲν βεράτιον «δίκη ἀφορῶσα τὸν Πατριάρχην, τοὺς Μητροπολίτας, τοὺς Ἀρχιεπισκόπους, τοὺς Ἐπισκόπους, τοὺς ἐπιτρόπους αὐτῶν καὶ τοὺς περὶ αὐτοὺς οὐδαμοῦ ἀλλαχοῦ δικάζεται εἰ μὴ εἰς τὴν πρωτεύουσαν» ἀνεξαρτήτως τῆς κατοικίας αὐτῶν, ὅρα καὶ Κανονισμὸν ἐκλογῆς ἀρχιερ ἄρθρ. 8.

Β'. Δίκαι συναφεῖς πρὸς ἀλλήλας ὑποβάλλονται λόγῳ τῆς συναφείας εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ διὰ τὴν κυρίαν δίκην ἁρμοδίου δικαστηρίου, (Ἐμπ. Δικ. ἄρθρ. 3, 59, Πολ. Δικ. ἄρθρ. 58, 113) π. χ. αἱ ἐξαιρέσεις δικαστῶν, αἱ παρατάσεις προθεσμιῶν, αἱ τριτανακοπαί, αἱ παρεμπίπτουσαι ἀγωγαί, αἱ παρεμβάσεις, αἱ περὶ ἐγγυήσεως, αἱ περὶ δικαστικῶν ἐξόδων κλπ., ἐκτὸς ἂν τὸ δικαστήριον τοῦτο ἦναι ἀναρμόδιον λόγῳ ὕλης.

Γ'. Ὅταν οἱ ἐναγόμενοι ὦσι πλείονες τοῦ ἑνὸς ἡ ἀγωγὴ ἐγείρε-

μόνον ἠδύνατο ἵνα κηρύξῃ ἑαυτὸ ἀναρμόδιον ἐὰν τὸ ἀντικείμενον τῆς διαφορᾶς διέφευγε τὴν ἀρμοδιότητα αὐτοῦ λόγῳ ὕλης, ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ ἀκινήτου, περὶ ἐμπορικῆς ὑποθέσεως καὶ τῶν τοιούτων, ἐνῷ ἐνταῦθα πρόκειται διαφορὰ περὶ χρέους μεταξὺ χριστιανῶν, οὐδεὶς ἄρα ὑπάρχει

ται ἐν τῷ ἀρμοδίῳ λόγῳ ὕλης δικαστηρίῳ τῆς κατοικίας ἑνὸς τῶν κυριωτέρων αὐτῶν, ἀνεξαρτήτως τῆς τῶν λοιπῶν, ὑποχρεουμένων ἵνα ἐν αὐτῷ δικασθῶσι.

Δ'. Ἡ ἀνταγωγὴ δύναται νὰ δικασθῇ εἴτε ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῆς κατοικίας τοῦ ἐνάγοντος, εἴτε μετὰ τῆς ἀγωγῆς, ὅτε ὅμως ἀπαιτεῖται ἵνα αὕτη εἰσαχθῇ κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, ἵνα τὸ δικαστήριον ᾖ ἀρμόδιον λόγῳ ὕλης πρὸς ἐκδίκασιν τῆς τε κυρίας ἀγωγῆς καὶ τῆς ἀνταγωγῆς καὶ ἵνα ᾖ ἐκκρεμὴς ἡ κυρία δίκη.

Ἀναρμοδιότητος ὑπάρχουσι δύο εἴδη:

α'. Δημοσίας τάξεως ἢ λόγῳ ὕλης, ἥτις ὑφίσταται ἐὰν τὰ δικαστήρια δικάζωσιν ἑτέρας ὑποθέσεις ἐκτὸς τῶν ῥητῶς αὐτοῖς ἀνατεθειμένων, ἐὰν π.χ. τὰ Πνευματικὰ δικάζωσιν ὑλικὰς διαφοράς, καὶ τοὐναντίον ἐὰν τὰ Μικτὰ πνευματικάς, ἐὰν τὸ Ἐφετεῖον δικάζῃ πρωτοδίκους ὑποθέσεις, στεροῦν οὕτω τοὺς διαδίκους τοῦ β'. τῆς διαδικασίας βαθμοῦ κλπ.

β'. Ἰδιωτικοῦ συμφέροντος ἢ λόγῳ προσώπου, ἥτις ὑπάρχει, ἐὰν δικαστήριον ἀρμόδιον λόγῳ ὕλης δικάζῃ ὑπόθεσιν, δι' ἣν τυγχάνει ἀναρμόδιον ἕνεκα ἄλλων λόγων κατοικίας κλπ.

Ἡ διάκρισις αὕτη ἀναρμοδιότητος λόγῳ ὕλης καὶ λόγῳ προσώπου μεγίστην ἔχει σημασίαν, διότι ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ κηρύξῃ ἑαυτὸ ἀναρμόδιον καὶ ἂν ἔτι οἱ διάδικοι ἑκουσίως ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἔνστασιν τῆς τοιαύτης ἀναρμοδιότητος δύνανται νὰ ἐπικαλεθῶσιν ὅ,τε ἐνάγων καὶ ὁ ἐναγόμενος κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν καὶ κατ' ἔφεσιν καὶ κατ' ἀναίρεσιν, Παρ. Ἐμπ. Ν. ἄρθρ. 37. Ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει ἀναρμοδιότητος λόγῳ προσώπου, αὕτη καλύπτεται μὴ προταθεῖσα πρωτοδίκως ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, μὴ δικαιουμένου δὲ καὶ τοῦ δικαστηρίου νὰ λάβῃ αὐτὴν ὑπ' ὄψιν αὐτεπαγγέλτως. Παρ, Ἐμπ. Ν. ἄρθρ. 38.

λόγος ὅπως τὸ Συμβούλιον κηρυχθῇ ἀναρμόδιον ἵνα δικάσῃ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἀφοῦ ἡ Ὑψηλὴ Πύλη παρέπεμψεν αὐτὴν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα. Μ. Σ. 15 (1873).

Τὸ Συμβούλιον εἶναι ἀρμόδιον νὰ ἐπιληφθῇ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως κατὰ τὸ γ' ἄρθρον τοῦ περὶ καθηκόντων αὐτοῦ κανονισμοῦ, καθ' ὃ τοῦτο θέλει θεωρεῖ ὅσας ὑποθέσεις μὴ πνευματικὰς παραπέμπει ἡ Ὑψ. Πύλη εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, τοσοῦτον μᾶλλον καθόσον ἡ προκειμένη δίκη δὲν ἀφορᾷ τὴν ἰδιοκτησίαν κτήματος, ἀλλὰ τὴν ἐξέτασιν περὶ τῆς προβαλλομένης εἰκονικότητος. Μ. Σ. 2 (1874).

Κατὰ τοὺς κανονισμοὺς τῶν Πατριαρχείων τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιόν ἐστιν ἀρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν περὶ προικὸς διαφορῶν, ἀπορριπτέα δ' ἐστὶν ἡ ἔνστασις τοῦ ἐναγομένου, ὅτι δηλ. τὸ Συμβούλιον εἶναι ἀρμόδιον μόνον ὁπόταν αὗται ὑφίστανται μεταξὺ συζύγων οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ὑφίστανται ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου μεταξὺ γαμβροῦ καὶ πενθεροῦ. Μ. Σ. 2 (1875).

Ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου τούτου ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αἱ Σποράδες νῆσοι δυνάμει Αὐτοκρατορικοῦ Φιρμανίου κέκτηνται τὸ προνόμιον, ὅπως αἱ ὑποθέσεις αὐτῶν δικάζωνται ἐπιτοπίως καὶ ἀνεκκλήτως κατὰ τὰ ἐπιτόπια ἔθιμα καὶ ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐδικάσθη κατὰ τὸ ἰσχύον ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν ἔθιμον, καθόσον τὰ ἐν τῷ ῥηθέντι Αὐτοκρατορικῷ Φιρμανίῳ τῆς 15 Τζεμαγιοὺλ ἐβὲλ 1259 ὀθ. ἔτους ἀναφερόμενα προνόμια προτίθενται τὴν διακέλευσιν τῶν πολιτικῶν καὶ ἱεροδικαστικῶν ἀρχῶν τοῦ ἐπεμβαίνειν εἰς τὰς πολιτικὰς ὑποθέσεις τῶν χριστιανῶν καὶ οὐχὶ τὴν ὑπὸ τῶν κατοίκων διαδικασίαν τῶν ὑποθέσεων, αἵτινες ἀνάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Μητροπολιτῶν. Μ. Σ. 1 (1875).

Κατὰ τὸ β΄ ἄρθρον τοῦ θεμελιώδους κανονισμοῦ τοῦ ἀνωτάτου συμβουλίου τῆς δικαιοσύνης, αἱ ἀποφάσεις τῶν ἱεροδικαστηρίων τῆς δικαιοδοσίας τῶν μὴ μουσουλμανικῶν κοινοτήτων δὲν ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἐξέτασιν αὐτοῦ, κατὰ συνέπειαν δὲ καὶ αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τούτου, αἱ ἀναγόμεναι εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ.

Μ. Σ. 2 (1875).

Τὸ Συμβούλιον, εἰ καὶ εἶχεν ἐπιληφθῇ τῆς συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως ταύτης, συνεπείᾳ ἐπιψηφίσεως τῆς Ὑψ. Πύλης τεθείσης ἐπὶ τοῦ ἀρτζιχαλίου τοῦ ἐνάγοντος, καὶ δυνάμει τοῦ γ΄ ἄρθρου τῶν Κανονισμῶν, καθ' ὃ ἐπιτρέπεται εἰς αὐτὸ ἡ θεώρησις τῶν μὴ πνευματικῶν ὑποθέσεων, ὅσας παραπέμπει ἡ Ὑψ. Πύλη εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ὅμως μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὑποβληθεῖσαν κατὰ τὴν τελευταίαν συνεδρίασιν ἔνστασιν τῆς ἀναρμοδιότητος, ἥτις δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν, τὸ Συμβούλιον ὀφείλει ὅπως κηρύξῃ ἑαυτὸ ἀναρμόδιον.

Μ. Σ. 11 (1875).

Κατὰ τὸ γ΄ ἄρθρον τῶν Κανονισμῶν χορηγεῖται εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦτο τὸ δικαίωμα τοῦ θεωρεῖν ὅσας ὑποθέσεις μὴ πνευματικὰς παραπέμπει ἡ Ὑψ Πύλη εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ἀλλ' ὅταν τοῦτο ὑπάρχῃ ἀναρμόδιον, προταθῇ δ' ἡ τῆς ἀναρμοδιότητος ἔνστασις ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν διαδίκων, ὀφείλει ἵνα κηρύξῃ ἑαυτὸ ἀναρμόδιον, ἄλλως τε δὲ τὴν ἔνστασιν ταύτην, ὡς οὖσαν δημοσίας τάξεως, δύναται καὶ αὐτεπαγγέλτως νὰ λάβῃ τὸ Συμβούλιον ὑπ' ὄψιν.

Μ. Σ. 20 (1875).

Ὁσάκις ὑπάρχει ἔνστασις ἐναντίον ἀποφάσεώς τινος τοῦ Συμβουλίου τούτου, ὁ ἐνιστάμενος δύναται μόνον ἵνα ζητήσῃ τὴν ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου συζήτησιν αὐτῆς διὰ τῶν συνήθων μέσων, τὸ αὐτὸ δ' ἰσχύει καὶ διὰ τὰς ἀποφάσεις τῆς Ἱ. Συνόδου.

Μ. Σ. 2. (1877).

Ὁ ἐνάγων, ὑπήκοος ὀθωμανὸς ὤν, δὲν δύναται νὰ προσέλθῃ εἰς ἀλλοδαπά, ἀλλ' εἰς τὰ ἁρμόδια ὀθωμανικὰ δικαστήρια, τοιοῦτον δ' ἐστὶ τὸ παρὸν δικαστήριον, ὅπερ εἶναι ἁρμόδιον νὰ δικάσῃ τὴν προκειμένην περὶ διατροφῆς ὑπόθεσιν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀντιδίκου, ὄντος ὑπηκόου ἕλληνος.

Μ. Σ. 21 (1877).

Ἡ ἔνστασις τῶν ἐναγομένων ὅτι, ἂν ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν ἔλαβεν ἐντολὴν παρὰ τοῦ Συμβουλίου τούτου, ὅπως κινήσῃ ἀγωγὴν κατ' αὐτῶν, τὸ Συμβούλιον εἶναι ἐξαιρετέον ἐπὶ τῆς ἐκδικάσεως τῆς ἀγωγῆς ταύτης, διότι δὲν δύναται νὰ ἔχῃ συγχρόνως ἰδιότητα ἐνάγοντος καὶ δικαστοῦ, τυγχάνει ἀπορριπτέα καὶ διότι, ἐξαιρουμένου τοῦ Συμβουλίου τούτου, δὲν ὑπάρχει ἕτερον δικαστήριον πρὸς ἐκδίκασιν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως καὶ διότι τοῦτο περιβέβληται δύο ἰδιότητας, τὴν μὲν ὅπως συνεδριάζῃ διοικητικῶς πρὸς ῥύθμισιν τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων, τὴν δ' ὅπως συνεδριάζῃ δικαστικῶς πρὸς ἐκδίκασιν ἰδιωτικῶν ὑποθέσεων, ὥστε ἐάν, συνεδριάζον διοικητικῶς καὶ φροντίζον ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ Ἐθνικοῦ ταμείου, ἔδιδεν ἐντολὴν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῶν ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν ὅπως κινήσῃ ἀγωγὴν κατὰ τῶν ἐναγομένων, τὸ τοιοῦτον οὐδαμῶς ἠδύνατο κωλῦσαι αὐτό, ὅπως συνεδριάσῃ δικαστικῶς πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἐν λόγῳ ὑποθέσεως.

Μ. Σ. 20 (1878).

Τὰς περὶ κληρονομίας μεταξὺ δύο χριστιανῶν συμπιπτούσας διενέξεις θεωρεῖ τὸ Συμβούλιον, ὅταν κατ' αἴτησιν τῶν ἐναγόντων ἀνατεθῶσιν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα.

Μ. Σ. 13 (1881).

Τὸ Συμβούλιον εἶναι ἁρμόδιον ἵνα δικάσῃ περὶ δωρεῶν πρὸ ἢ ἕνεκα γάμου. Πρ. Ἱ. Σ. Αὐγούστου 1886.

Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Δικαστήρια εἶναι ἁρμόδια δι' ἐκδίκασιν ὑποθέσεων περὶ ἀποδόσεως ποσῶν καταλειφθέντων διὰ διαθήκης. Μ. Σ. 71 1886.

Ἡ προκειμένη ἀγωγὴ περὶ ἀποδόσεως προικὸς εἶναι ἐκ τῶν ἀντικειμένων, ἅτινα ὑπάγονται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τούτου, ἐπίσης δὲ καὶ τὰ λοιπὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ θέματα περὶ διατροφῆς, ἀποζημιώσεως κλπ. ὡς συναφῆ πρὸς τὴν κυρίαν ἀγωγήν.

Πρ. Μ. Σ. 9 Δεκεμβρίου 1887.

Αἱ περὶ μνηστείας διαφοραὶ καὶ πᾶν ὅ,τι ἀπορρέει ἐξ αὐτῶν ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις δικαστηρίων. Μ. Σ. 86 (1887).

Τὸ Συμβούλιον ἀποφασίζει περὶ τῶν συνεπειῶν τῆς λύσεως τῆς μνηστείας, ἀφοῦ πρότερον ἀποφασίσῃ τὸ ἁρμόδιον Πνευματικὸν Δικαστήριον, ἐὰν ὑπῆρξε μνηστεία καὶ τὶς ὁ αἴτιος τῆς λύσεως αὐτῆς. Μ. Σ. 93 (1887).

Τῶν περὶ ἀνδρικῆς περιουσίας (ἀνδρομοιρίου) καὶ κληρονομίας ὑποθέσεων δυνατὸν ἵνα ἐπιλαμβάνωνται αἱ κατὰ τόπους Δημογεροντίαι τῶν Μητροπόλεων καὶ Ἐπισκοπῶν, ὁπόταν ἀπαιτῶσι τοῦτο ἐκ συμφώνου ἀμφότεροι οἱ ἐνδιαφερόμενοι. Πρ. Ἱ. Σ. 30 Ἰουλίου 1888.

Πᾶσαι αἱ ἐκ τῶν μνηστειῶν ἀπορρέουσαι ὑλικαὶ ἀπαιτήσεις καὶ διαφοραὶ ὑπάγονται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Συμβουλίου τούτου, ἀπορριπτέα ἑπομένως ἡ ἔνστασις ἀναρμοδιότητος αὐτοῦ. Μ. Σ. 125 (1888).

Ἡ ἔνστασις τοῦ ἐφεσείοντος περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ Μ. Ἐ. Δικαστηρίου Προύσης λόγῳ ὕλης οὐκ ἔστιν ὀρθή, καθόσον πρὸ τῆς ἀπολύσεως τῆς ἀπὸ 31 Ἰανουαρίου 1891

ἐγκυκλίου τῆς Ἐκκλησίας, ἐντελλομένης τὸν καταρτισμὸν ἰδιαιτέρων δικαστηρίων διὰ τὰς πνευματικὰς ὑποθέσεις καὶ ἰδιαιτέρων διὰ τὰς ὑλικάς, αἱ ἑκασταχοῦ δημογεροντίαι ἐδίκαζον καὶ τὰς πνευματικὰς διαφορὰς τῶν χριστιανῶν.

Ἱ. Σ. 95 (1891).

Τὸ Συμβούλιον ἀπεφήνατο ἑαυτὸ ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν ὑποθέσεως ἀφορώσης ὑλικὴν διαφοράν, ἐκδικασθείσης ὑπὸ τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου Χαλκηδόνος, καθόσον ἐν ᾗ ἐποχῇ ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὑπῆρχεν ἐν τῇ Ἱ. Μητροπόλει Χαλκηδόνος ἓν καὶ μόνον Ἱερατικὸν Δικαστήριον, δικάζον τάς τε πνευματικὰς καὶ τὰς ὑλικὰς διαφοράς. Πρ. Μ. Σ. 24 Ἰουλίου 1891.

Ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ Συμβουλίου τούτου εἶναι ἡ ἑλληνικὴ καὶ ἑλληνιστὶ ὀφείλουσι ν' ἀγορεύωσιν οἱ πληρεξούσιοι τῶν διαδίκων. Πρ. Μ. Σ. 22 Ἰανουαρίου 1892.

Διαφοραί, οἵα ἡ ἐξέτασις περὶ τοῦ κύρους ἢ μὴ διαθήκης, εἰσὶν ἀποκλειστικῶς ἔργον τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων. Μ. Σ. 184 (1892), 233 (1894).

Διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τούτου ἡ ἐξέτασις τοῦ ζητήματος ἐὰν τὸ δικαστήριον, ὅπερ ἐπελήφθη καὶ τοῦ πνευματικοῦ μέρους ὑποθέσεώς τινος (διαλύσεως μνηστείας καὶ ἀποζημιώσεως), καίτοι μικτὸν ὄν, προέβη εἰς τοῦτο νομίμως. Μ. Σ. 239 (1895).

Ἁρμοδίως ἐγείρεται ἐνώπιον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων ἀγωγή, ἀφορῶσα μὲν δικαίωμα νομῆς ἐπὶ ἀκινήτων, στηριζομένη ὅμως ἐπὶ προικοσυμφώνου, ὧν ἡ ἐξέτασις, ἑρμηνεία καὶ ἐκτίμησις κατὰ νόμον εἶναι τῆς ἀποκλειστικῆς δικαιοδοσίας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων.

Μ. Σ. 242 (1895).

Αἱ πράξεις τῶν ἐκτελεστῶν διαθήκης, αἱ ἀφορῶσαι τὴν

ἐκτέλεσιν τῶν διατάξεων αὐτῆς, ὑπάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων. Μ.Σ. 227 (1894).

Ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου τούτου ἔνστασις τοῦ ἐναγομένου πενθεροῦ, ὅπως δικάσῃ περὶ πραγμάτων προικῴων, ἀνηκόντων τῇ ἀποβιωσάσῃ θυγατρὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ ληφθέντων κατόπιν καὶ παρακρατουμένων, καθόσον ἡ ἐκδίκασις αὐτῶν ἀνήκει εἰς τὰ Πολιτικὰ Δικαστήρια, ἐστὶν ἀπορριπτέα, διότι ἡ ἀπαίτησις πραγμάτων ἐχόντων προικῷαν ἰδιότητα μηδέποτε μεταβαλλομένην ὑπάρχει τῆς ἀποκλειστικῆς δικαιοδοσίας καὶ ἀρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου τούτου. Μ. Σ. 284 (1896).

Κατὰ τὴν ἐν ἰσχύϊ δικονομίαν ἡ ἔνστασις τῆς ἀναρμοδιότητος λόγῳ ὕλης δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, εἴτε ὑπὸ τῶν διαδίκων, εἴτε καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ὄντως δὲ νόμιμος τυγχάνει ἡ ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου ὅτι διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τούτου ἡ ἐκδίκασις ἀντικειμένου ἀφορῶντος τὴν διάλυσιν μνηστείας. Μ. Σ. 280 (1896).

Ἡ ἔνστασις τῆς ἐναγομένης Ἐφορίας περὶ τῆς ἀναρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου, ὅπως δικάσῃ περὶ μισθῶν διδασκαλισσῶν καὶ ἀποζημιώσεων, ἀπορριπτέα ἐστὶ διότι προκειμένου περὶ διαφορῶν μεταξὺ ἐφοριῶν καὶ διδασκάλων ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ παντὸς σχετικοῦ πρὸς αὐτὰς ζητήματος, ἡ ὁριστικὴ αὐτῶν λύσις ὑπάγεται εἰς μόνην τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ παρόντος Συμβουλίου. Μ. Σ. 289 (1896).

Ἡ ὕπαρξις τοῦ ἐπικαλουμένου ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου ἐθίμου, ὡς ἰσχύοντος καὶ λειτουργοῦντος ἐν Θάσῳ, καθ' ὃ πᾶσαι αἱ προκύπτουσαι κληρονομικαὶ διαφοραὶ διεξάγονται

ὑπὸ τῶν ἐπιτοπίων Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων, βεβαιοῦται καὶ ἐκ τοῦ προταχθέντος ὑπ' αὐτῶν πιστοποιητικοῦ τῶν δημογεροντιῶν πέντε χωρίων τῆς νήσου, διαλαμβάνοντος ὅτι ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων πᾶσα ἐν τῇ νήσῳ αὐτῶν κληρονομικὴ διαφορὰ εἴτε ἐκ διαθήκης εἴτε ἐξ ἀδιαθέτου δικάζεται ἐνώπιον τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτῆς δικαστηρίων. Μ. Σ. 296 (1896).

§ 2.

Ἕκαστος Ἀρχιερεύς, ὡς χαρακτῆρα φέρων Κριτοῦ, ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ ἐκκλησιαστικῶς καὶ πολιτικῶς νὰ δικάζῃ ἐξ ἐπαγγέλματος κάθε εἴδους διαφοράν, ἀναφερομένην εἰς τὸ Κριτήριόν του παρ' οἱουδήποτε καὶ νὰ ἀποφασίζῃ κατὰ τὸ δίκαιον καὶ κατὰ τοὺς καθεστῶτας ἐκκλησιαστικοὺς νόμους, οὐδεὶς ὅμως τῶν ἀρχιερέων ἔχει τὸ ἐλεύθερον νὰ ἐπεμβαίνῃ καὶ νὰ θεωρῇ ἐμπορικὴν κρισολογίαν ὑπὸ αἱρετοκρισίαν, ἀλλ' οὔτε προσκαλούμενος εὐχαρίστως ὑπό τινων διαφερομένων περὶ ἐμπορικῶν δοσοληψιῶν δύναται ν' ἀναλάβῃ θέσιν αἱρετοκριτοῦ. Γρ.Π. 19 Δ/βρίου 1838.

Ἡ Ἱ. Σύνοδός ἐστιν ἡ ἁρμοδία Πνευματικὴ Ἀρχή, ὅπως ἐπιληφθῇ τοῦ μέρους τῆς ὑποθέσεως ταύτης, καθόσον δηλ. ἀφορᾷ τὴν θρησκευτικὴν παρανομίαν τοῦ, ἄνευ προηγηθέντος νομίμου ἐκκλησιαστικοῦ διαζυγίου, μετ' ἄλλης γυναικὸς γάμῳ συναφθέντος ἐναγομένου. Μ. Σ. 90 (1863).

Τὸ περὶ κύρους ἢ μὴ τοῦ γάμου ζήτημα τῆς Τ. καὶ τοῦ Γ., ἐκ τῆς λύσεως τοῦ ὁποίου ἐξήρτηται ὡς συνέπεια καὶ ἡ τοῦ ἑτέρου, ἂν τ. ε. ἡ ἐκ τῆς συνοικήσεως αὐτῶν γεννηθεῖσα Ρ. γνησία καὶ νόμιμός ἐστι θυγάτηρ τοῦ Γ, δικαίωμα κληρονομικὸν ἔχουσα ἐπὶ τῆς περιουσίας τούτου, ὡς καθαρῶς πνευματικὸν ζήτημα, διαφεῦγον τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ

Συμβουλίου τούτου, ὑπάγεται τῇ ἁρμοδιότητι τῆς ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου. Μ. Σ. 26 (868).

Πᾶς Ἀρχιερεὺς κέκτηται κανονικῶς πνευματικὴν δικαιοδοσίαν ἐπὶ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ κατοικούντων ὀρθοδόξων καὶ ἔχει τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ νὰ δικάζῃ καὶ ἐκδίδῃ διαζύγια ἐπὶ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ παρουσιαζομένων συζυγικῶν ὑποθέσεων ἐπὶ βάσει τῇ τῶν ἐκκλησιαστικῶν νόμων· ἑπομένως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἰονίων νήσων ἦσαν ἁρμόδιοι νὰ δικάζωσι καὶ ἀποφασίζωσι περὶ συζυγικῶν ὑποθέσεων ὀρθοδόξων Ἰόνων κατοικούντων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις αὐτῶν πρὸ τῆς ἑνώσεως τῶν Ἰονίων νήσων μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Πρ. Ἱ. Σ. 17 Ἀπριλίου 1876.

Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Δικαστήρια κατὰ τὰ ἡμέτερα ἐκκλησιαστικὰ καθεστῶτά εἰσι τὰ μόνα ἁρμόδια ἵνα δικάζωσι τὰς μεταξὺ συζύγων συζυγικὰς διαφορὰς, ἐπικυρωτέα ἑπομένως ἐστὶν ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου τοῦ δικάσαι ἀγωγὴν ἐπὶ συκοφαντίᾳ μεταξὺ συζύγων ἐπὶ λόγῳ μοιχείας καὶ αἱμομιξίας. Ἱ. Σ. 55 (1886.)

Τὸ καθορίσαι τὸν ὑπαίτιον τῆς λύσεως τῆς μνηστείας ἐστὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων, εἰς δὲ τὰ Συμβούλια τῶν δημογεροντιῶν ἀνήκει ἁπλῶς ἡ ἐκδίκασις τῶν, συνεπείᾳ λύσεως μνηστείας ἐξ ὑπαιτιότητος ἑνὸς τῶν μνηστήρων, ἐγειρομένων ὑλικῶν ἀπαιτήσεων.

Ἱ. Σ. 67 (1887).

Σκέψεως γενομένης ἀπερρίφθη ἡ αἴτησις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου περὶ διαγνώμης τῆς Ἱ. Συνόδου ἐπί τινος παρ' αὐτῷ δικαζομένης ὑποθέσεως, ὡς δυναμένου τούτου ἐνεργεῖν κατὰ τοὺς ἑαυτοῦ κανόνας καὶ νόμους, καθόσον ἄλλως δεσμεύεται ἡ ἐνέργεια τῆς Ἱ. Συνόδου ἐν τῇ ἐφέσει. Πρ. Ἱ Σ. 27 Φεβρουαρίου 1888.

Ἡ Ἱ. Σύνοδος δὲν δύναται νὰ γνωμοδοτήσῃ πρωτοδίκως, ὡς στεροῦσα τοὺς διαδίκους τοῦ β΄τῆς διαδικασίας βαθμοῦ.

Π. Ἱ Σ. 14 Μαρτίου, 10 Ἰουνίου 1889.

Τὸ Μ. Συμβούλιον δὲν εἶναι ἁρμόδιον ἵνα ἐπιληφθῇ τῆς ἐξετάσεως τῆς αἰτήσεως τοῦ ἐνάγοντος πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ τέκνου αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τέως συζύγου αὐτοῦ, περὶ ἧς ἁρμοδίως ἐδίκασε καὶ ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ τὸ Ἐκκλ. Δικαστήριον. Πρ. Μ. Σ. 12 Ἰουνίου 1891.

Τὸ πρωτόδικον δικαστήριον τῆς ῥηθείσης Μητροπόλεως, Μικτὸν ὄν, ἀναρμοδίως ὅλως ἐπελήφθη τῆς ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως ταύτης περὶ διαλύσεως μνηστείας καὶ κατὰ συνέπειαν φύσεως καθαρῶς πνευματικῆς, ὑπαγομένης σινῳδὰ τῇ σχετικῇ διατάξει τῆς ἀπὸ 31 Ἰανουαρίου 1891 Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς ἐγκυκλίου εἰς τὴν δικαιοδοσίαν καθαρῶς Πνευματικοῦ Δικαστηρίου, συγκροτουμένου ἀποκλειστικῶς ἐκ μελῶν ἱερατικῶν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ κατὰ τόπον Μητροπολίτου, ἢ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ, κατὰ ταῦτα ἀκυρωτέα ἐστὶν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὡς ἀναρμοδίως ἐκδοθεῖσα.

Ἱ.Σ.137, 141(1893).158(1894).165, 167, 176, 177, 178(1895).

§ 3.

Τὸ Ἰλάμιον τοῦ Κριτηρίου Κρατόβου, δι' οὗ ὁ Μητροπολίτης Ξάνθης κατεδικάσθη νὰ πληρώσῃ τὸ ἐν αὐτῷ ποσόν, καίτοι γνήσιον, δὲν δύναται νὰ λογισθῇ τελεσίδικος δικαστικὴ ἀπόφασις, ὡς ἐκδοθεῖσα ὑπὸ κριτηρίου ἐπαρχιακοῦ, ἀναρμοδίου νὰ κρίνῃ τὰς κατὰ τῶν ἀρχιερέων ἀγωγάς. συμ-

φώνως πρὸς τὸ 27 ἄρθρον τοῦ Πατριαρχικοῦ Βερατίου διαλαμβάνοντος: «ὁποιανδήποτε δίκην καὶ ἂν ἤθελεν ἔχῃ ὁ Πατριάρχης, οἱ Μητροπολῖται,ἀρχιεπίσκοποι καὶ ἐπίσκοποι, οἱ ἐπίτροποι αὐτῶν καὶ οἱ περὶ αὐτούς, αὔτη νὰ μὴ ἀκροάζηται εἰς κανὲν ἄλλο μέρος ἐκτὸς τῆς πρωτευούσης μου».

Μ. Σ. 13 (1862).

Ἐκείνη ἡ ἀρχὴ δικαιοῦται ἵνα ἐξετάσῃ τὰ διὰ διαρρήξεως τῶν σφραγίδων συμβαίνοντα, ἥτις καὶ ἐπέθεσε τὰς διαρρηχθείσας σφραγίδας. Μ. Σ. 15 (1864).

Κατὰ τὰ ἀνέκαθεν ἐπικεχορηγημένα τῷ Ἔθνει ἡμῶν Αὐτοκρατορικὰ προνόμια τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖόν ἐστιν ἁρμόδιον ἵνα δικάζῃ τὰς μεταξὺ δύο κληρικῶν συμπιπτούσας δίκας, οὐχὶ ὅμως καὶ ὅταν ἀδιακρίτως ὁ ἕτερος τῶν διαδίκων ὑπάρχει κληρικός, ἀλλὰ μόνον ὅταν ὁ ἐναγόμενος, διότι ὁ ἐνάγων ὀφείλει ἵνα ἀκολουθῇ τῷ φόρῳ τοῦ ἐναγομένου, (Ἀρμ. Α, β΄), ἐνῷ ἐνταῦθα ἐνάγων ἐστὶ τὸ κληρικὸν πρόσωπον, ἑπομένως ἀναρμόδιόν ἐστιν ἐνταῦθα τὸ Συμβούλιον τοῦτο. Μ. Σ. 1 (1874).

Ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου, διότι οἱ ἐφεσείοντες δὲν κινοῦσι ποινικὴν ἀγωγὴν ἐπὶ πλαστότητι, ὅτε καὶ μόνον τὸ παρὸν Δικαστήριον ἤθελεν εἶσθαι ἀναρμόδιον, ἀλλὰ κινοῦσιν ἀγωγὴν περὶ ἀκυρώσεως τῆς προσβαλλομένης διαθήκης ὡς πλαστῆς, ἥτις ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα αὐτοῦ, ὅπερ ἐπίσης ἁρμόδιόν ἐστι πρὸς ἐκδίκασιν καὶ τοῦ ἀπὸ τῆς διαθήκης πηγάζοντος δευτερεύοντος ζητήματος τῆς ἐξοφλήσεως αὐτῆς ὑπὸ τῶν ἐφεσειόντων.

Μ. Σ. 20 (1877).

Τὸ Δικαστήριον τοῦτο εἶναι ἁρμόδιον νὰ δικάσῃ τὴν προκειμένην ἀγωγὴν περὶ παραδόσεως τῇ ἐναγούσῃ ὑπὸ

τοῦ ἐναγομένου τοῦ εἰς χεῖρας αὐτοῦ ἐγγυητικοῦ, διότι τὸ ἔγγραφον, ὅπερ κατετέθη παρ' αὐτῷ, ἐσκόπει κυρίως τὴν ἐξασφάλισιν τῆς προικὸς τῆς διαληφθείσης, ὡς σχετιζόμενον δὲ πρὸς τὴν προῖκα ὑπάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ παρόντος δικαστηρίου. Μ. Σ. 25 (1879).

Πᾶν ζήτημα, σχετιζόμενον πρὸς τὴν κυρίαν δίκην καὶ ἐξ αὐτῆς πηγάζον, ἀνήκει εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ τὴν κυρίαν δίκην δικάζοντος δικαστηρίου, ἐσφαλμένως δ' ἰσχυρίζεται ὁ ἀναψηλαφῶν ὅτι τὸ δικαστήριον τοῦτο ἔδει νὰ περιορισθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς ἀπαιτήσεως διπλοῦ τοῦ ἀρραβῶνος καὶ τῶν δοθέντων δώρων, κηρυχθῇ δ' ἀναρμόδιον διὰ τὰς λοιπὰς ἀπαιτήσεις, τὰς πηγαζούσας ἐκ δαπανῶν γενομένων πρὸς τὴν μνηστὴν καὶ ἐν τῇ μνηστείᾳ ἕνεκα τοῦ γάμου. Μ. Σ. 28 (1881).

Τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων ὄντος ἀνεξαρτήτου, τὸ Συμβούλιον τοῦτο δὲν δικαιοῦται ἵνα ἐπιληφθῇ τῆς διαδικασίας ὑποθέσεως, ἐν ᾗ ἐναγόμενος τυγχάνει ἕτερος ἀνεξάρτητος θρόνος. Μ. Σ. 4 (1881).

Τὸ κοινὸν τοῦ Παναγίου Τάφου διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῶν Ἱεροσολύμων, ἔνθα ὑπάρχει ἡ κατοικία αὐτοῦ ὡς ἠθικοῦ προσώπου, ἥτις ὁρίζει κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα καὶ τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἀνάγεται. Μ. Σ. 4 (1881).

Τὸ Μητροπολιτικὸν δικαστήριον Θεσσαλονίκης ἀναρμοδίως ἐπελήφθη καὶ ἐδίκασεν ὑπόθεσιν ὑφισταμένην μεταξὺ τῶν διαδίκων, ἐξ ὧν οὐδέτερος ὑπάγεται εἰς τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ δικαιοδοσίαν, κατὰ δὲ τὴν θεμελιώδη δικονομικὴν ἀρχήν, οὐδεὶς ἀφαιρετέος τῶν φυσικῶν αὐτοῦ δικαστῶν. Μ. Σ. 30 (1882).

Τὸ Δικαστήριον ὅπερ ἐξέδωκε τὸ διαζύγιον δέον ἵνα προ-

βῇ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐξ αὐτοῦ προκυπτουσῶν ὑλικῶν συνεπειῶν καὶ εἰς τὴν δέουσαν τούτων ἐκτίμησιν.

Μ. Σ. 30 (1882).

Ἀφοῦ ὁ ἐνάγων καίτοι πρόκειται περὶ συνεταιρισμοῦ παραδέχεται τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου, ὁ ἐναγόμενος ὡς κληρικός, ἡγούμενος σταυροπηγιακῆς Μονῆς, ὀφείλει ἐπίσης ἵνα παραδεχθῇ αὐτήν. Μ. Σ. 24 (1885).

Ἀφοῦ ἅπαξ τὸ πνευματικὸν μέρος τῆς μεταξὺ τῶν συζύγων διαφορᾶς ἐξεδικάσθη ἐνώπιον τῶν Πατριαρχικῶν Δικαστηρίων, καθόσον ὁ ἀνὴρ οὗτινος τὸν φόρον ὀφείλει ἵνα ἀκολουθῇ ἡ γυνὴ εἶχε τότε τὴν κατοικίαν αὐτοῦ ἐνταῦθα, δέον ἵνα καὶ τὸ ὑλικὸν μέρος ἐκδικασθῇ ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Δικαστηρίου, εἰ καὶ νῦν ὁ ἐναγόμενος κατοικεῖ ἐν Χαλκηδόνι.

Πρ. Μ. Σ. 16 Δβρίου 1887.

Ἡ ὑποχρέωσις, ἣν ἀνέλαβεν ἡ ἐνάγουσα δι' ὑποσχετικοῦ ἐγγράφου, ἀναφερομένου εἰς ἀμφότερα τὰ προικοσύμφωνα τῶν ἀδελφῶν καὶ τῆς μητρὸς αὐτῆς, ὅπως πληρώνῃ τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ γρ. 180 κατὰ μῆνα, εἶναι ζήτημα σχετιζόμενον πρὸς τὰς περὶ τῆς προικὸς αὐτῆς συμβάσεις καὶ ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου, ὡς παρεμπίπτον δὲ καὶ συναφὲς πρὸς τὴν κυρίαν δίκην, οὐδὲν κωλύει ὅπως συνεκδικασθῇ μετ' αὐτῆς, προταθὲν ἀνταγωγικῶς.

Μ. Σ. 85 (1887).

Ἀναρμόδιον εἶναι τὸ Συμβούλιον ὅπως δικάσῃ πρωτοβαθμίως τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν τοῦ ἐναγομένου ὄντος κατοίκου Χαλκηδόνος, ἔχοντος μόνον τὸ κατάστημα αὐτοῦ ἐν Γαλατᾷ, εἰ καὶ κατὰ τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας νομικὴ κατοικία θεωρεῖται ὁ τόπος ὅπου ἐξασκεῖ τις τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ. Πρ. Μ. Σ. 11 Νβρίου 1887.

Νόμιμός ἐστιν ἡ προτεινομένη ἔνστασις ἀναρμοδιότητος τοῦ ἐρήμην δικάσαντος πρωτοδίκου δικαστηρίου Ἰωαννίνων, καθόσον ὁ γάμος τῶν ἀντιδίκων ἐγένετο μὲν ἐν Ἰωαννίνοις, ἀλλ' ἐξ Ἰωαννίνων ἡ σύζυγος ἀνεχώρησεν εἰς Θεσσαλονίκην παρὰ τῇ μητρὶ αὐτῆς, τῇ ἀδείᾳ καὶ συγκαταθέσει τοῦ συζύγου· συναινέσας δ' οὗτος καὶ παραδεξάμενος τὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ κατοικίαν τῆς συζύγου αὐτοῦ, ὤφειλεν ἐναγαγὼν ταύτην ν' ἀκολουθήσῃ τὸν φόρον αὐτῆς ὡς ἐναγομένης, ὅστις εἶναι ἐν Θεσσαλονίκῃ.

Ἱ. Σ. 100 (1891).

Ἡ ἐν τῇ πρωτοδίκῳ ἀποφάσει διατυπουμένη σκέψις, καθ' ἣν τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον Σμύρνης ἦν ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῆς παρούσης συζυγικῆς διαφορᾶς, διότι ὁ γάμος τῶν διαδίκων ουζύγων ἐγένετο ἐν Σμύρνῃ, ἐσφαλμένη τυγχάνει καὶ ἐπομένως ἄκυρός ἐστιν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καθόσον κατὰ τὴν νομολογίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων ἡ κατοικία τοῦ συζύγου, ἣν ἀκολουθεῖ κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου καὶ ἡ σύζυγος, δὲν ὁρίζεται ἐκ τοῦ τόπου, ἔνθα ἐτελέσθη ὁ γάμος, ἀλλ' ἐκ τοῦ μέρους, εἰς ὃ ὁ ἀνὴρ ἔχει τὸν συζυγικὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ τὸ κέντρον τῶν ἐργασιῶν καὶ ἐπιχειρήσεων αὐτοῦ.

Ἱ. Σ. 101 (1891).

Ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος λόγῳ ὕλης ἔνστασις τοῦ ἀντιδίκου, ἐναγομένου ὡς ἐγγυητοῦ διὰ χρέος ἑτέρου, διότι τὸ χρέος δι' ὃ ἐδόθη ἡ ἐγγύησις πηγάζει ἐκ διατροφῆς. Πρ. Μ. Σ. 18 Μαρτίου 1892.

Δεκτή ἐστιν ἡ αἴτησις ἀναψηλαφήσεως διότι ἐν τῇ ἀναψηλαφωμένῃ ἀποφάσει ἐναντίον τοῦ νόμου λέγεται, ὅτι ὁ σύζυγος ἐναγαγὼν τὴν σύζυγον αὐτοῦ ὤφειλεν ἵνα ἀκολουθήσῃ τὸν φόρον ταύτης ὡς ἐναγομένης, τὸ τοιοῦτον

ὅμως δὲν δικαιολογεῖται καὶ ἔστιν ἐναντίον πρὸς τὸ συνήθως γινόμενον, καθ' ὃ κατοικία τῆς συζύγου ἐστὶν ἡ τοῦ συζύγου. Πρ. Ἱ. Σ. 19 Σεπτεμβρίου 1892.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι κατὰ γενικὴν ἀρχὴν ἡ σύζυγος ἀκολουθεῖ τῇ κατοικίᾳ τοῦ συζύγου, ἀλλ' ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, τῆς κατοικίας τῆς συζύγου ὁρισθείσης ὑπὸ τοῦ συζύγου δι' ἐπιστολῆς, δι' ἧς προτρέπει αὐτὴν νὰ μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἀλλὰ διαμείνῃ ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἁρμόδιον δικαστήριον εἰς ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἐστὶ τὸ τῆς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, ἔνθα πίπτει ὁ φόρος τῆς ἐναγομένης. Ἱ. Σ. 126 (1893).

Ἄκυρός ἐστιν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, διότι τὸ ἐκδὸν αὐτὴν ἐν Τυρολόῃ δικαστήριον οὐδεμίαν κέκτηται ἁρμοδιότητα πρὸς ἐκδίκασιν διαφορῶν ἀναγομένων εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἡρακλείας, ἥτις ἐν Ραιδεστῷ ἔχει τὸ ἁρμόδιον Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον, αὐθαιρέτως δ' οἰκειοποιεῖται δικαστικὸν τίτλον μὴ ἀπονεμηθέντα αὐτῷ παρὰ τῆς ἁρμοδίας Ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς. Ἱ. Σ. 128 (1893).

Πᾶν δικαστήριον ὅπερ κέκληται ἵνα δικάσῃ τὴν οὐσίαν ὑποθέσεώς τινος, αὐτὸ τοῦτο εἶναι καὶ ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν παρεπομένων αὐτῇ θεμάτων, ἀπορριπτέα δ' οὕτω τυγχάνει ἡ ἔνστασις περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου λόγῳ ὕλης, προτεινομένη ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ὡς ἐγγυητῶν διὰ χρέος ἑτέρου περὶ πληρωμῆς παντὸς δικαστικοῦ ἐξόδου. Μ. Σ. 176 (1892) 285 (1896).

Ἡ ἔνστασις περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ Συμβουλίου ὅπως δικάσῃ τὸ ζήτημα τοῦ ἐγκύρου ἢ μὴ τοῦ γάμου τῶν γονέων τῆς Ε. Ὀ. καὶ τῆς θυγατρότητος αὐτῆς, ὡς ὑπαγόμενον εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Πνευματικῶν Δικαστηρίων, ἀπορριπτέα ἐστὶ διὰ τὸν λόγον ὅτι τοῦτο, κληθὲν ἵνα ἀποφανθῇ ἁρμοδίως περὶ τοῦ κύρους ἢ μὴ τῆς διαθήκης τοῦ Γ. Κ. (πατρὸς αὐτῆς), δικαιοῦται ἵνα λάβῃ ὑπ' ὄψιν πᾶν παρεμπίπτον καὶ συναφὲς πρὸς τὴν κυρίαν δίκην ζήτημα, οἷον εἶναι καὶ τὸ προκείμενον καὶ ἐξετάσῃ τὴν γνησιότητα τῶν ἐγγράφων, ἅτινα ἡ Ε.Ο. προσάγει πρὸς στήριξιν τῶν ἰσχυρισμῶν αὐτῆς, ὅτι ἐτελέσθη γάμος μεταξὺ τῶν γονέων αὐτῆς καὶ ὅτι εἶναι νόμιμον τέκνον αὐτῶν. Μ. Σ. 287 (1896).

Συμφώνως πρὸς τὰ προνόμια ἡμῶν εἰς τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια ἀνήκει ἡ ἐξέτασις πάσης διαφορᾶς πηγαζούσης ἐκ διαθήκης, συνεπῶς δὲ καὶ τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ προβαλλομένης πλαστότητος, οὐδεὶς δὲ λόγος συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς παραπομπῆς τῆς ἐν λόγῳ διαθήκης εἰς τὰ κυβερνητικὰ δικαστήρια. Μ. Σ. 287 (1896).

Τὸ Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον Χαλκηδόνος ἦν ἀναρμόδιον λόγῳ κατοικίας τῆς ἐναγομένης, ὡς ἐκ διαθήκης κληρονόμου, κατοίκου Σταυροδρομίου, νὰ δικάσῃ τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν, πλημμελῶς δὲ παρεδέξατο τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ τότε ἐνάγοντος νῦν δ' ἐφεσείοντος καὶ ἐκήρυξεν ἑαυτὸ ἁρμόδιον ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἡ διαθήκη, δι' ἧς ὁ ἀποβιώσας κατέλιπε τῷ ἐνάγοντι τὸ αἰτούμενον κληροδότημα, συνετάχθη, ἐσφραγίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη ἐν Χαλκηδόνι, ἔνθα τὴν κατοικίαν εἶχεν ὁ διαθέτης καὶ μέχρι ἐσχάτων ἡ ἐναγομένη, διότι ὡς ὀρθῶς ἰσχυρίζεται ἡ ἐφεσείουσα ἡ διαθήκη καὶ ὁ τόπος τῆς συντάξεως αὐτῆς δὲν τίκτουσιν ἁρμοδιότητα. Μ. Σ. 272 (1896).

Καίτοι πλημμελὴς ἐστὶν ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος τοῦ πρωτοβαθμίου δικαστηρίου εἰς ἐπιβολὴν συντηρητικῶν μέτρων ἔνστασις τοῦ ἐφεσείοντος, διότι, ὡς ὀρθῶς ἰσχυρίσθη ὁ πλη-

ρεξούσιος τῆς ἐφεσιβλήτου, πᾶν συναφὲς πρὸς τὴν κυρίαν δίκην θέμα ἀνάγεται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ἐπιλαμβανομένου ταύτης δικαστηρίου, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, οὐχ ἧττον ὅμως, ἐπειδὴ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποφάσεων τῶν Ἐκκλ. Δικαστηρίων ἀνήκει εἰς τὰ ἐκτελεστικὰ τμήματα, τὸ πρωτόδικον Μ. Δικαστήριον παρὰ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ προέβη εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς περὶ ἐξασφαλίσεως τῆς κινητῆς περιουσίας τοῦ διαθέτου ληφθείσης ὑπ' αὐτοῦ προδικαστικῆς ἀποφάσεως, μὴ ἐπικαλεσθὲν εἰς τοῦτο τὴν σύμπραξιν τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς. Μ. Σ. 293 (1896).

§ 4.

Ἐπειδὴ ἀντικείμενον τῆς παρούσης δίκης εἶναι χρεωμόλογον προσβαλλόμενον ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὡς πλαστὸν καὶ ἑπομένως πρόκειται περὶ ὕλης ποινικῆς, τὸ δικαστήριον τοῦτο εἶναι ἀναρμόδιον. Μ.Σ. 57 (1866).

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις διαφεύγει ὅλως τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τούτου, ὡς οὖσα φύσεως χρηματικῆς καὶ οὐχὶ ἐξ ἐκείνων, ὧν ἡ ἐκδίκασις ἀνάγεται κατὰ τοὺς Κανονισμοὺς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ, διότι ἡ ἐναγομένη ἐνάγεται ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν οὐχὶ ὡς κληρονόμος τοῦ ἀποβιώσαντος ἀρχιερέως Γάνου καὶ Χώρας, ἀλλ' ὡς κάτοχος ὁμολογιῶν ἐκδεδομένων ἐπ' ὀνόματι αὐτῆς ὑπὸ τούτου, ὧν ἡ ἐνάγουσα Ἐπιτροπὴ διεκδικεῖ τὴν κυριότητα ὡς εἰκονικὴν Μ.Σ. 1 (1874).

Αἱ ἀνταγωγικαὶ ἀπαιτήσεις τῶν ἐναγομένων (πενθερῶν), πηγάζουσαι ἀπὸ ἐξόδων διατροφῆς καὶ ἀπὸ μετρητῶν δοθέντων εἰς τὸν ἐνάγοντα γαμβρὸν αὐτῶν καὶ διαφόρους τροφοδότας, ἔτι δὲ καὶ ἐκ πραγμάτων κρατουμένων παρὰ τοῦ

ἐνάγοντος, διαφεύγουσι τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου τούτου. Μ.Σ. 18,25 (1874).

Ἡ περὶ ἀπαγγελίας προσωπικῆς κατὰ τοῦ ἐναγομένου κρατήσεως αἴτησις τῶν ἐναγόντων ἐγένετο ἀναρμοδίως ἐνώπιον τῶν Πατριαρχείων, ὡς ἀφορῶσα τὸν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως τρόπον. Μ.Σ. 8 (1874).

Ἡ περὶ ἀποσφραγίσεως τῆς περιουσίας τῆς διαθέτιδος ἔτι δὲ καὶ ἡ περὶ ἀποζημιώσεως αἴτησις τῶν κληρονόμων αὐτῆς, ὡς ἀφορῶσαι τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως, διαφεύγουσι τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου τούτου.

Μ.Σ. 23 (1874).

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις ἀφορῶσα τὴν θεώρησιν λογαριασμῶν, πηγαζόντων ἀπὸ εἰσπράξεως ἐνοικίων ἀνηκόντων εἰς τὰ εἰρημένα σχολεῖα, διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου. Μ. Σ. 11 (1875).

Τὸ δικαστήριον δὲν ἠδυνήθη ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως νὰ σχηματίσῃ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἐστὶν ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν αὐτῆς· διότι ὁ αἰτῶν τὴν ἀναψηλάφησιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως στηρίζει μὲν τὴν αἴτησιν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ γ΄ ἄρθρ. τοῦ κεφαλαίου τῶν ἐν τῷ Δ. Κανονισμῷ καθηκόντων τοῦ Συμβουλίου τούτου, καθ' ὃ τοῦτό ἐστιν ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν περὶ ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῶν Σχολείων διαφορῶν, ἡ βάσις ὅμως τῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ ἐστιν ὅλως διάφορος, καθότι ζητεῖ παρὰ τοῦ ἀντιδίκου οὐχὶ λογοδοσίαν, περὶ ἧς ἐστιν ἁρμόδιον ἀλλὰ τὴν ἀπόδοσιν χρημάτων εἰσπραχθέντων παρ' αὐτοῦ ἐξ ἐνοικίων.

Μ. Σ. 20 (1875).

Ἡ ἀπαγωγή, ὡς ἔγκλημα, διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Ἐκκλησ. Δικαστηρίων. Πρ. Ἱ.Σ. 13 8βρίου 1877.

Διαφεύγει τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου ἡ ἀγωγή, ἣν

οἱ διαληφθέντες κινοῦσιν ὡς μέλη τοῦ προεδρείου τοῦ μουσικοῦ Συλλόγου κατὰ ἑτέρων αὐτοῦ μελῶν, ὡς φέρουσα χαρακτῆρα ποινικόν, διότι ἐνάγουσι ταῦτα ἐπὶ πράξεσι καταχρηστικαῖς, ἤτοι ἐπὶ σφετερισμῷ χρημάτων καὶ πραγμάτων τοῦ σωματείου τούτου καὶ ἐπιστροφῇ αὐτῶν.

Μ. Σ. 9 (1882).

Μὴ ἀποδεικνυομένης τῆς ὑπάρξεως μνηστείας, τὸ περὶ διακορεύσεως ζήτημα διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις δικαστηρίων. Ἱ. Σ. 32 (1885).

Ἄκυρος εἶναι ἡ ἀπόφασις τοῦ Μητροπολιτικοῦ δικαστηρίου Θεσσαλονίκης δικάσαντος περὶ κυριότητος ἀκινήτου, ἐνῷ ὤφειλε νὰ κηρύξῃ ἑαυτὸ ἀναρμόδιον.

Μ. Σ. 90 1887).

Ἡ ἐκδίκασις διαφορᾶς περὶ χρέους διαφεύγει ὅλως τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τούτου, ὅπερ κατὰ μὲν τὸ γ' ἄρθρον τοῦ περὶ τῶν καθηκόντων αὐτοῦ Κανονισμοῦ, τότε μόνον δικάζει πᾶσαν ἄλλην διαφορὰν ἐκ τῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ, ὅταν αὕτη παραπεμφθῇ παρὰ τῆς Ὑψ. Πύλης εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, κατὰ δὲ τὸ ια' ἄρθρον δικάζει τὰς περὶ κληρονομίας μεταξὺ δύο χριστιανῶν συμπιπτούσας διενέξεις, ὅταν ἐπίσης κατ' αἴτησιν τῶν ἐναγόντων ἀνατεθῶσιν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα. Μ. Σ. 83 (1887).

Τὸ Συμβούλιον εἶναι ἀναρμόδιον νὰ δικάσῃ ἀγωγὴν ἀφορῶσαν εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῶν ἐναγομένων ὅπως ἐκδώσωσι νέον ἔγγραφον εἰκονικὸν ἀντὶ τοῦ ἀπολεσθέντος.

Μ. Σ. 104 (1887).

Ἡ ἐκδίκασις ὑποθέσεως περιστρεφομένης εἰς ἀπαίτησιν χρημάτων καὶ ὁμολόγου διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου τούτου, κατὰ τὸ γ' ἄρθρον τοῦ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ διαγράφοντος Κανονισμοῦ. Μ. Σ. 120 (1888).

Διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου ἡ ἐξέτασις καὶ ἡ ἐπιδίκασις τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως κεφαλαίου τῆς ἀνταγωγῆς, λόγῳ τῆς ἐπὶ πενταμήνου παρὰ τῶν ἀντιδίκων κρατήσεως τῆς κλειδὸς τοῦ ἐργαστηρίου τῆς ἐναγομένης, οὗ ἕνεκα ἔμεινε τοῦτο κλειστόν. Μ. Σ. 145 (1890).

Διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ Συμβουλίου ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσείοντος ὅτι τὰ ἐν τῇ διαθήκῃ τῆς ἀποβιωσάσης συζύγου αὐτοῦ μνημονευόμενα ἀκίνητα δὲν ἀνήκουσιν εἰς αὐτήν, ὡς ἀγορασθέντα ὑπ' αὐτοῦ. Μ. Σ. 148 (1890).

Τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια εἶναι ἀναρμόδια νὰ δικάσωσι περὶ κληρονομίας ἐξ ἀδιαθέτου, ἄκυραι δ' αἱ ἀποφάσεις αὐτῶν. Μ. Σ. 180 (1892).

Τὸ τῆς κατασχέσεως ἀντικείμενον διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ παρόντος δικαστηρίου.

Μ. Σ. 4 (1878) 172 (1892).

Ἡ ἐκδίκασις διαφορᾶς πηγαζούσης ἐκ τῆς ἐκτελέσεως ἀποφάσεως πολιτικοῦ δικαστηρίου, διαφεύγει τὴν ἀρμοδιότητα τοῦ δικαστηρίου τούτου. Μ. Σ. 221 (1894).

Ἀναρμοδίως ὅλως τὸ πρωτόδικον δικαστήριον ἐδίκασεν ἐπὶ διαφορᾶς περὶ κύρους ἢ μὴ πακτώσεως ἀγροῦ, ἐξερχομένης τοῦ κύκλου τῆς δικαιοδοσίας αὐτοῦ, ἄκυρος δ' ἐπομένως ἐστὶν ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ. Μ. Σ. 4 (1873) 235 (1894).

Τὸ Συμβούλιον εἶναι ἀναρμόδιον νὰ δικάσῃ ὑπόθεσιν περὶ ἀναιτήσεως κτήματος. Μ. Σ. 245 (1895).

§ 5.

Ὀρθῶς τὸ Συμβούλιον ἀπέρριψε τὴν περὶ ἀναρμοδιότητος αὐτοῦ ἔνστασιν τοῦ ἀναψηλαφῶντος, προτείναντος ταύτην οὐχὶ ἐν τῇ πορείᾳ τῆς δίκης, ὅπερ βεβαίως ἐξάγεται ἐκ

τῆς φράσεως «κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης», ἥτις ἀπαντᾶται ἐν τῷ 37 ἄρθρῳ τοῦ παραρτήματος τοῦ ἐμπορικοῦ Κώδικος, ἀλλὰ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τῆς ἐπιβαλλούσης αὐτῷ τὸν ἀπαλλακτικὸν ὅρκον, ἐξ οὗ ἐξηρτήθη ἡ λύσις τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων διαφορᾶς, ὅτε πλέον οὐδὲν ὑπελείπετο ἢ ὅπως ὁρισθῶσιν αἱ συνέπειαι τῆς δόσεως ἢ μὴ τοῦ ὅρκου καὶ ὅτε δὲν ἠδύνατο πλέον ἵνα προτείνῃ τὴν ἔνστασιν ταύτην, διότι ἀποδειχθείσης ἄπαξ τῆς ἀγωγῆς διὰ τῆς μὴ δόσεως τοῦ ὅρκου ὑπὸ τοῦ τότε ἐναγομένου νῦν δ' ἀναψηλαφῶντος, ἁρμόδιον πρὸς ἐκδίκασιν τῶν συνεπειῶν αὐτῆς ἦν αὐτὸ τοῦτο τὸ δικαστήριον, τὸ ἐκδὸν τὴν ῥηθεῖσαν δικαστικὴν ἀπόφασιν.

Μ. Σ. 22 (1877).

Ἡ ἔνστασις ὅτι κατὰ τὰ ἐν Τουρκίᾳ ἰσχύοντα διεθνῆ νόμιμα οἱ ξένοι ὑπήκοοι ἐξαρτῶνται ἐκ τῶν οἰκείων προξενείων ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπὶ τῆς περιουσίας σχέσεις αὐτῶν, δὲν ἔχεται ἀκριβείας, καθόσον ἀφοῦ οἱ ἐνδιαφερόμενοι οὐδεμίαν προέτειναν περὶ τούτου ἔνστασιν ἀναρμοδιότητος λόγῳ προσώπου ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκου ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου, ἐκαλύφθη αὕτη, τὸ δὲ Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον ἐδικαιοῦτο ἀναντιρρήτως ἵνα ἐξενέγκῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ.

Ἱ. Σ. 38 (1885).

Ἡ ἔνστασις ἀναρμοδιότητος λόγῳ προσώπου δὲν δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν, μὴ προταθεῖσα δ' ἐγκαίρως καλύπτεται. Μ. Σ. 94 (1887).

Ἡ περὶ τῆς μὴ νομίμου συγκροτήσεως τοῦ ἐκδόντος τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν δικαστηρίου καὶ περὶ τῆς ἀναρμοδιότητος αὐτοῦ πρὸς ἐκδίκασιν συζυγικῆς πνευματικῆς καὶ συνάμα ὑλικῆς διαφορᾶς ἔνστασις τῆς ἐφεσειούσης, ἀπορριπτέα ἐστί, διότι μὴ προταθεῖσα πρωτοδίκως ἐνώπιον τοῦ Μητροπολιτικοῦ Δικαστηρίου Λέρου ἐκαλύφθη· μολονότι τὸ Μητροπολιτικὸν Δικαστήριον Λέρου, οὕτω συγκεκροτημένον δικάζει τὰς ἐμπιπτούσας ὑποθέσεις τῶν χριστιανῶν, ὅσαι ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν κατὰ τόπους ἐκκλησιαστικῶν δικαστηρίων. Ἱ. Σ. 92 (1889).

Ἡ Ἱ. Σύνοδος λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ 38 ἄρθρον τοῦ παραρτήματος τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, καθ' ὃ δὲν δύναται νὰ παραπεμφθῇ ἀπὸ ἑνὸς δικαστηρίου εἰς ἕτερον ὁμοειδὲς ἀγωγὴ κατ' οὐσίαν ὑπαγομένη εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ τοιούτου δικαστηρίου, ἕνεκεν ἄλλου λόγου νομίμου, ἐνόσῳ τοῦτο δὲν αἰτηθῇ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς διαδικασίας, ἐνέκρινεν ἵνα, ἐπειδὴ ἡ περὶ ἀναρμοδιότητος ἔνστασις δὲν ὑπεβλήθη ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς δίκης, ἀλλὰ μετ' αὐτήν, ἀπορριφθῇ ἡ διατυπωθεῖσα ἔνστασις αὕτη. Πρ. Ἱ. Σ. 25 Ἀπριλίου 1892.

Ἡ Ἱ. Σύνοδος λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ πρώην ἐναγόμενος νῦν δ' ἐφεσείων σύζυγος, ἐπιφυλαττόμενος διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἁρμοδιότητος, ἠδύνατο νὰ διατυπώσῃ τὰς περὶ τοῦ ἀναφερομένου λόγου πρὸς διάζευξιν ἐνστάσεις αὐτοῦ, τοῦτο δὲ μὴ ποιήσας πρωτοδίκως δὲν δύναται ἵνα ποιήσῃ ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 113 ἄρθρου τῆς ἐν χρήσει ἐμπορικῆς δικονομίας, ἐνέκρινε παμψηφεὶ τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐφέσεως. Πρ. Ἱ. Σ. 25 Ἀπριλίου 1892.

Ἡ ἔνστασις ἀναρμοδιότητος δημοσίας τάξεως οὖσα προτείνεται κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, ἐξετάζεται δὲ καὶ αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἐὰν μὴ προταθῇ ὑπὸ θατέρου τῶν διαδίκων. Μ. Σ. 212 (1893).

Κατὰ τὸ 37 ἄρθρον τοῦ παραρτήματος τοῦ ἐμπορικοῦ Κώδικος ἡ ἔνστασις ἀναρμοδιότητος, ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως, ἣν προτείνεται ὑπὸ τῶν διαδίκων ἢ λαμβά-

νεται αὐτεπαγγέλτως ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, οὐδόλως δ' ἡ παράτασις τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ δικαστηρίου ἤρτηται ἐκ τῆς συναινέσεως τῶν διαδίκων. Μ. Σ. 244 (1895).

Ἡ ἔνστασις κατὰ τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ δικαστηρίου λόγῳ κατοικίας τοῦ ἐναγομένου δὲν ὑπάγεται κατὰ νόμον εἰς τὴν κατηγορίαν ἐκείνων, αἵτινες ἀναγόμεναι εἰς τὴν οὐσίαν δύνανται ἵνα προταθῶσι κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν καὶ δὴ καὶ αὐτεπαγγέλτως, διὸ ἐὰν προταθῇ αὕτη ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκου δικαστηρίου καὶ ἀπορριφθῇ, ὁ δὲ προτείνας δὲν ἐπιμείνῃ εἰς αὐτήν, ἀλλ' ἐξακολουθήσῃ τὴν περαιτέρω συζήτησιν, καλύπτεται αὕτη καὶ ἑπομένως ἀπορριπτέος τυγχάνει ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσείοντος.

Μ. Σ. 278 (1896).

ΑΥΤΟΧΕΙΡ

Ἀπεδοκιμάσθη συνῳδὰ τοῖς ἱεροῖς Κανόσιν ἡ αἴτησις τοῦ ῥηθέντος περὶ ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅστις, πρὸ πέντε χρόνων διὰ φαρμάκων ἑαυτὸν ἀποκτείνας, οὐκ ἔτυχε τέως τῶν ἐπὶ τῶν νεκρῶν ἱερῶν ἐθίμων τῆς Ἐκκλησίας. Ἱερ. Ἱ. Σ. 19 Σεπτεμβρίου 1864.

Ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις ἀπαντήσεως τῷ ἐπερωτοῦντι Μητροπολίτῃ περὶ τελέσεως μνημοσύνου αὐτόχειρός τινος κατὰ θερμὴν παράκλησιν τῶν συγγενῶν αὐτοῦ, δ·αγορευούσης ὅτι οὐκ ἐπιτρέπεται τὸ τοιοῦτο μνημόσυνον.

Ἱερ. Ἱ. Σ. 18 Μαρτίου 1868.

ΓΑΜΟΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

§ 1. Προϋποθέσεις συστάσεως γάμου.
§ 2. Κωλύματα τοῦ γάμου,
α' ἐκ συγγενείας ἐξ αἵματος,
β' ἐκ συγγενείας ἐξ ἀγχιστείας,
γ' ἐκ πνευματικῆς συγγενείας,
δ' ἐξ ἑτέρων λόγων, ἤτοι πορνείας, χηρείας πρεσβυτέρας καὶ μοναχικοῦ σχήματος, ἀπαγωγῆς, μοιχείας, μνηστείας καὶ υἱοθεσίας.
§ 3. Σχέσεις τῶν συζύγων πρὸς ἀλλήλους.
§ 4. Τέλεσις γάμου.
§ 5. Ἄκυρος καὶ ἀκυρώσιμος γάμος,
α' ἕνεκεν κωλύματος συγγενείας,
β' „ ἐλλείψεως ἐπισκοπικῆς ἀδείας,
γ' „ ἐλλείψεως συναινέσεως καὶ βίας,
δ' „ προϋπάρχοντος ἑτέρου γάμου,
ε' νομιζόμενος γάμος,
στ' τετραγαμία.
§ 6. Ἐγκύκλιοι περὶ γάμων τῶν ἐτῶν 1797, 1798, 1835, 1836, 1839, 1873, 1875, 1882, 1837, 1894.

§ 1.[1]

Ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις ἐπιστολῆς ἀπαντητικῆς πρὸς τὸν αἰτοῦντα Μητροπολίτην, ἐντελλομένης ἵνα καθυποβάλῃ

1. Πρὸς ἔγκυρον τοῦ γάμου σύστασιν προαπαιτοῦνται:
Α'. Ἱκανότης πρὸς δικαιοπραξίαν.
Β'. Ἐφηβότης ἀρχομένη ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 12 ἔτους διὰ τὰ θήλεα καὶ τοῦ 14 διὰ τὰ ἄρρενα· ἀλλ' ὁ ἐν ἀνηβότητι τελεσθεὶς γάμος κυροῦται ἅμα τῇ ἥβῃ, ἐὰν μέχρι τοῦ χρόνου τούτου παρετάθη ἡ συμβίωσις. Κατὰ τὴν ἐγκύκλιον τοῦ 1832 κατώτατον ὅριον ἡλικίας πρὸς γάμον εἶναι τὸ 18 διὰ τοὺς νέους καὶ τὸ 14 διὰ τὰς νέας· ἡ ἐγκύκλιος ὅμως αὕτη φέρουσα συμβουλευτικὸν χαρακτῆρα, οὐδόλως ἀποφαίνεται περὶ ἀκυρότητος τοῦ πρὸ τοῦ χρόνου τούτου τελεσθέντος γάμου, ἐξ οὗ ἕπεται ὅτι καὶ σήμερον νόμιμος πρὸς γάμον ἡλικίαν εἶναι ἡ ὑπὸ τοῦ ῥωμ. δικαίου ὁριζομένη.

καὶ αὖθις τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος ὑποσπάδιον (βαπτισθέντα καὶ ζήσαντα μέχρι τοῦ 30 ἔτους ὡς γυνή, ἐσχάτως δὲ μετονομασθέντα ἀπὸ Ἑλένης εἰς Λεωνίδαν καὶ φωραθέντα ὅτι διέφθειρε καὶ κατέστησεν ἔγκυον νέαν τινὰ Εὐγενείαν καλουμένην, ἤδη δὲ ἐξαιτούμενον ὅπως συζευχθῇ νομίμως μετ' αὐτῆς), ὑπὸ τὴν αὐτοψίαν τῶν ἐκεῖ ἱερῶν καί, εἴγε ἀποφανθῶσι περὶ αὐτοῦ ὅτι δύναται ἵνα τεκνοποιήσῃ, χορηγήσῃ τὴν κανονικὴν ἄδειαν τοῦ συνελθεῖν αὐτὸν εἰς γάμον, ἅτε τῆς ὑπαρχούσης μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς μελλονύμφου πνευματικῆς συγγενείας διὰ τὸ ἀναδέξασθαι ἐκεῖνον τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς. μὴ κωλυομένης ὑπὸ τῶν ἱερῶν νόμων.

Πρ. Ἱ. Σ. 27 Φεβρουαρίου 1864.

Γ'. Ἱκανότης πρὸς συνάφειαν, οὐχὶ δὲ καὶ πρὸς παιδοποιΐαν, ἄρα σπάδωνες καὶ θλιβίαι ἱκανοί εἰσι πρὸς γάμον L. 6. § 2, L. 7 (21.1) κατ' Ἀρμενόπουλον Β, ν'. 2, σπάδωνες μέν εἰσιν οἵτινες διὰ πάθος ἢ ψύξιν ἐνοχλήσασαν τοῖς γονίμοις μορίοις παιδοποιεῖν κωλύονται· θλιβίαι δ' οἵτινες ὑπὸ τῆς τροφοῦ ἢ τῆς μητρὸς τυχὸν ἔκθλιψιν τῶν διδύμων ὑπέστησαν Ἡ κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου ἀνικανότης πρὸς συνάφειαν ἀποτελεῖ λόγον διαζυγίου.

Δ'. Συναίνεσις τῶν εἰς γάμον ἐρχομένων καὶ τῶν ἐχόντων αὐτοὺς ὑπεξουσίους ὧν τὴν συναίνεσιν, ἀρνουμένων ἀδικαιολογήτως δοῦναι αὐτήν, ἀναπληροῖ ὁ δικαστής. Χειράφετος δὲ ἀλλ' ἀνήλικος ἔτι θυγάτηρ δὲν συνάπτει γάμον ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ πατρὸς ἤ, τούτου μὴ ὄντος, τῆς μητρὸς καὶ τῶν συγγενῶν αὐτῆς, μὴ οὔσης δὲ καὶ μητρὸς ἀπαιτεῖται πάλιν τῶν συγγενῶν ἡ γνώμη, ὧν διαφωνούντων πρὸς τὴν θυγατέρα ἀποφαίνεται ὁ δικαστὴς παρόντων αὐτῶν. Ἡ τοῦ ἐπιτρόπου ἢ κηδεμόνος συναίνεσις δὲν ἀπαιτεῖται παρ' ἡμῖν πρὸς σύναψιν γάμου, L. 20 (23.2) Ἀρμεν. Δ. δ'. 11. Περιττὴ δ' εἶναι ἡ συναίνεσις τοῦ μαινομένου ἢ ἀπόντος πατρὸς ἀλλὰ τὸ τέκνον ὀφείλει ν' ἀναμείνῃ τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ ἐπὶ τριετίαν, ἐκτὸς ἂν ὑποτίθεται ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ πατὴρ, ἂν ἦτο παρών, ἤθελεν ἐγκρίνει τὸν γάμον.

Σκέψεως γενομένης ἐνεκρίθη ἵνα, λόγῳ οἰκονομίας, ἐπιτραπῇ ἡ σύζευξις τοῦ ῥηθέντος 22ετοῦς μετὰ τῆς ῥηθείσης 10ετοῦς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ὅρῳ ἵνα ἀνακοινωθῇ τῷ μὲν πατρὶ τῆς νέας ὅτι δύναται ἵνα ἀποξενώσῃ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῶν κληρονομικῶν αὐτῆς δικαίων, ὡς παρὰ τὴν συγκατάθεσιν αὐτοῦ νυμφευομένην, τῷ δὲ πατρὶ τοῦ νέου ὅτι ὀφείλει προνοεῖν περὶ τῆς διατηρήσεως αὐτῶν, καθ' ἣν ἐδεδώκει ὑπόσχεσιν ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου.

Πρ. Ἱ. Σ. 10 Νοεμβρίου 1869.

Ληφθέντων ὑπ' ὄψει τῶν νόμων τοῦ Ἀρμενοπούλου (Α, ιβ', 10 καὶ Δ, δ', 10) καὶ σκέψεως γενομένης συνοδικῶς, ἐπειδὴ ὁ μὲν προκείμενος γάμος κρύφα καὶ ἄνευ τῶν γονέων εὐλογηθεὶς ὑπὸ ἱερέως, καίτοι ἄνευ ἀρχιερατικῆς ἀδείας ἐστὶν ἔγκυρος, ὡς γενόμενος τῇ ἐλευθέρᾳ θελήσει τῶν συζευχθέντων ἐχόντων ἀμφοτέρων τὴν νόμιμον ἡλικίαν (20 ἐτῶν)· ἐπειδὴ ἐὰν ὁ ἀφῆλιξ ἤγουν ὁ ὑπεξούσιος συνάψῃ γάμον, οὗτος οὐ διαρρήγνυται κατὰ τὸν νόμον, ἐπειδὴ πρὸς τούτοις ὁ πατὴρ τοῦ νέου αὐθαιρέτως καὶ ἄνευ τινὸς δικαίου λόγου μὴ συναινῶν ἀδίκως ἐπιμένει εἰς τὴν μὴ ἀναγνώρισιν τοῦ οἰκείᾳ βουλήσει τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ συναφθέντος γάμου καὶ κατὰ τὸν προειρημένον νόμον δὲν φαίνεται ἔχων δίκαιον, ἐνεκρίθη ἵνα γραφῇ τῷ αἰτοῦντι περὶ τοῦ πρακτέου ὁδηγίας Μητροπολίτῃ ὅτι ὁ γάμος διὰ τοὺς λόγους τούτους εἶναι ἔγκυρος καὶ νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ νέος ἢ εἰς συνοίκησιν μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ ἢ εἰς τὴν πρὸς αὐτὴν πληρωμὴν μηνιαίου ἕως οὗ συνοικήσῃ αὐτῇ· ἐὰν δὲ τοῦτο μετὰ παρέλευσιν χρόνου τινὸς ἀποβῇ ἀδύνατον, νὰ προβῇ εἰς τὴν διάλυσιν τοῦ συνοικεσίου ἀποζημιουμένης τῆς νέας διὰ δικαίας καὶ ἀναλόγου τῆς καταστάσεως τοῦ ῥηθέντος ἀποζημιώσεως. Πρ. Ἱ. Σ. 10 Μαΐου 1876.

Ἐπειδὴ ὁ ἐφεσείων, ἰσχυριζόμενος ὅτι ὁ μετὰ τῆς ἐφεσιβαλλομένης γάμος αὐτοῦ ἐτελέσθη βίᾳ καὶ ὡς τοιοῦτός ἐστιν ἀνυπόστατος, δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποδείξῃ τὸν ἰσχυρισμόν του, τοὐναντίον μάλιστα ἐγνώσθη ὅτι οὗτος ἅμα μετὰ τὴν τελετὴν ἔλαβε μέρος εἰς τὸ δεῖπνον καὶ ἐδέχετο τὰ ἐπὶ τῷ γάμῳ αὐτοῦ συγχαρητήρια τῶν παρακαθημένων συγγενῶν καὶ φίλων, ὅπερ οὐδόλως διέψευσεν οὗτος, διὰ ταῦτα ἡ Ἱ. Σύνοδος κηρύσσει καὶ αὖθις ἔγκυρον τὸν γάμον αὐτοῦ μετὰ τῆς ἐφεσιβαλλομένης. Ἱ. Σ. 14 (1883).

Τοῦ μὲν νόμου ῥητῶς ὁρίζοντος ὅτι ἡ ἐνηλικιότης πρὸς γάμον ὑπάρχει ὅτε ὁ μὲν ἄρρην ὑπὲρ τοὺς 14 διατρέχῃ χρόνους, ἡ δὲ θήλεια τὸν δωδέκατον ὑπερέβη ἐνιαυτὸν (Νεαραὶ Λέοντος τοῦ σοφοῦ καὶ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ), τῆς δ' ἐκκλησιαστικῆς ἐγκυκλίου τοῦ 1882 ἀπαιτούσης πρὸς νόμιμον γάμον διὰ τοὺς ἄνδρας τὸ 18 ἔτος συμπεπληρωμένον, καὶ οὐδόλως νομοθετούσης ὅτι οἱ πρὸ τοῦ 18 ἔτους συναπτόμενοι γάμοι εἰσὶν ἄκυροι δι' ἔλλειψιν τῆς νομίμου ἡλικίας, ἕπεται ὅτι κακῶς ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ἀπεφήνατο ὅτι ὁ ῥηθεὶς δεκαεπταετὴς ὤν, δὲν ἠδύνατο λόγῳ ἡλικίας νὰ συνάψῃ ἔγκυρον γάμον, ἀφ' οὗ δὲν ὑπάρχει ἀκυρότης ἄνευ νόμου προβλέποντος καὶ ὁρίζοντος αὐτήν.

Ἱ. Σ. 63 (1888).

Ἡ συναίνεσις τοῦ ἔχοντος πατρικὴν ἐξουσίαν εἰς τὸν γάμον τοῦ ὑπεξουσίου υἱοῦ δύναται νὰ δοθῇ οὐ μόνον πρὸ τοῦ γάμου, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν τέλεσιν αὐτοῦ, καθιστῶσα τοῦτον ἔγκυρον, ἡ δὲ τοιαύτη συναίνεσις δίδοται καὶ σιωπηρῶς ἐξαγομένη ἰδίως ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀποδοχῆς τοῦ τετελεσμένου γεγονότος τοῦ γάμου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, κατὰ τὸ ἐν τῷ νόμῳ (Βασιλ. ΚΗ, 4, 29) «ὁ πατὴρ μὴ ἐναντιούμενος τοῖς γάμοις τοῦ παιδὸς συναινεῖν δοκεῖ καὶ

τὸν ἐκ τούτου τικτόμενον ἔγγονον ἀναγκάζεται τρέφειν.»

Ἱ. Σ. 69 (1888).

Ὁ προκείμενος γάμος τοῦ Α. Σ. συναφθεὶς ὅτε οὗτος εἶχεν ἤδη τὴν νόμιμον ἡλικίαν καὶ περιβληθεὶς τὸ νόμιμον κῦρος, διὰ τῆς εἰς αὐτὸν σιωπηρᾶς συναινέσεως τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τελεσθεὶς δὲ καθ' ὅλας τὰς ἄλλας διατυπώσεις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας δέον ἵνα κηρυχθῇ ἔγκυρος.

Ἱ. Σ. 69 (1888).

Ὁ ἐφεσείων πληροφορηθεὶς τὸν γάμον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἓξ ἡμέρας μετὰ τὴν τέλεσιν αὐτοῦ, λαβοῦσαν χώραν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τοῦ παρόντος ἔτους, καὶ εἰς οὐδὲν προβὰς διάβημα πρὸς διεκδίκησιν τῶν δικαίων αὐτοῦ, μετὰ δύο δὲ μῆνας ἀπὸ τοῦ γάμου, ἤτοι τῇ 19 Μαρτίου ὑπογράψας ἀναφοράν, ἣν ὑπέβαλεν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα τῇ 20 Μαΐου, ἤτοι 4 ὅλους μῆνας ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, τεκμηριοῖ ὅτι ἀπεδέξατο τὰ γενόμενα καὶ οὐδεμίαν ἐποιήσατο ἀντίρρησιν τοῦ γενομένου γάμου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἀλλ' ὕστερον γνωσιμαχήσας ἠθέλησεν ἐναντιώσασθαι καὶ ζητῆσαι τὴν ἀκύρωσιν τοῦ γάμου, κακῶς δ' ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ἀπεδέξατο τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ ταύτην, καθόσον ἡ μετὰ ταῦτα μεταμέλεια τοῦ πατρὸς ἀδυνατεῖ ἀκυρῶσαι τὸν γάμον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καταστάντα ἔγκυρον διὰ τῆς σιωπηρᾶς αὐτοῦ συναινέσεως, ὁ δὲ οὕτωσὶ σιωπηρῶς συναινέσας πατὴρ ἀπόλλυσι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐγεῖραι ἀκολούθως ἀντιρρήσεις κατὰ τοῦ γάμου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Ἱ. Σ. 69 (1888).

Ἐσφαλμένως ἀποφαίνεται τὸ Μητροπολιτικὸν Δικαστήριον Σμύρνης διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως αὐτοῦ ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος μετὰ τὸν γάμον τῆς θυγατρὸς αὐτῆς δὲν συνήνεσεν εἰς αὐτὸν καὶ ἐξάγει τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ γά-

μος οὗτος κατὰ νόμον ἐστὶν ἀνίσχυρος· ἐνῷ ἐκ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἀποδείκνυται ἀκριβῶς ὅτι ἐπὶ τῷ προκειμένου ὑπάρχει καὶ ἡ συναίνεσις τῆς μητρὸς καὶ κηδεμόνος, α' διότι ἐπὶ ἑπτὰ ὅλους μῆνας καθ' οὓς οἱ σύζυγοι συνέζησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, ὑπῆρξε δὲ καὶ τέκνον ἐκ τοῦ γάμου τούτου, οὐδεμίαν ἡ ἐφεσίβλητος προὐβάλετο ἐναντίωσιν, σιωπηρῶς δ' ἀνεγνώριζε καὶ παρεδέχετο τὰ γενόμενα καὶ β' διότι τόσον αὕτη ὅσον καὶ οἱ συγγενεῖς τῆς νέας πρὸς ἐπανόρθωσιν τοῦ γενομένου οἱονεὶ αὐτοῖς ἀδικήματος εἶχον πάντοτε τὴν διάθεσιν ἵνα νομοποιηθῇ ὁ γάμος διὰ τῆς οἰκείας αὐτῶν συναινέσεως, συνεργήσαντος εἰς τοῦτο καὶ τοῦ Μητροπολίτου Σμύρνης, ἀλλὰ τῶν περὶ συμφιλιώσεως διαπραγματεύσεων μὴ καταληξασῶν εἰς εὐάρεστον ἀποτέλεσμα ἕνεκα λόγων κληρονομικῶν. Ἱ. Σ. 82 (1889).

Ἔγκυρος εἶναι ὁ προκείμενος γάμος, ἀφοῦ ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ πιστοποιητικοῦ γεννήσεως καὶ βαπτίσεως ἡ Χ. Α. ἦγε τὸ δέκατον ἕκτον ἔτος τῆς ἡλικίας, ὅτε ἐτελέσθη ὁ γάμος αὐτῆς καὶ ἑπομένως εἶχεν ἀπὸ δύο ἐτῶν τὴν ὑπὸ τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς ἐγκυκλίου τοῦ 1882 ὁριζομένην ἡλικίαν διὰ τὰς νεάνιδας πρὸς σύναψιν γάμου.

Ἱ. Σ. 82 (1889).

Ἔγκυρος εἶναι ὁ προκείμενος γάμος τῆς Χ. Α. μετὰ τοῦ Α. Α. τελεσθεὶς τῇ συναινέσει αὐτῆς, διότι, ὡς ἡ ἰδία ὡμολόγησεν ἐνώπιον τῆς Ἱ. Συνόδου, εἴκοθεν ἠκολούθησε τῷ Α. Α. ἐν ὥρᾳ νυκτός, ἄνευ οὐδεμιᾶς βίας καὶ προθέσεως αὐτοῦ πρὸς ἁρπαγὴν καὶ ἀπαγωγὴν καὶ τῇ οἰκείᾳ αὐτῆς συγκαταθέσει συνεζεύχθη μετ'αὐτοῦ καὶ ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ συνέζησεν, μέχρις ὅτου ἀπήχθη βίᾳ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς, ἐπιτεθέντων μετὰ καὶ ἄλλων κατ' ἀμφοτέρων ἐν μέσῃ ὁδῷ περὶ τὸ μεσονύκτιον. Ἱ. Σ. 82 (1889).

Ἔγκυρός ἐστιν ὁ γάμος τοῦ ἐφεσείοντος μετὰ τῆς ἐφεσειούσης 17έτιδος, ἅτε οὐδεμιᾶς βίας λαβούσης χώραν κατὰ τὴν τέλεσιν αὐτοῦ, γενομένην ὅμως ἐν ἀγνοίᾳ τῶν συγγενῶν τῆς ἐφεσειούσης. Πρ. Ἱ. Σ. 22 Ἀπριλ. 1890.

§ 2.

α') ἐκ συγγενείας ἐξ αἵματος.[1]

Διὰ ταῦτα, σκεψάμενοι ἐκκλησιαστικῶς, ἔγνωμεν συγκαταβάσει χρήσασθαι καὶ ἐν δυσὶ προκειμένοις κακοῖς τὸ μὴ χεῖρον ἐλέσθαι, καὶ ἐπὶ τούτῳ γράφοντες διὰ τῆς παρούσης ἀνατιθέμεθα τῇ ἀρχιερωσύνῃ σου τὴν διευθέτησιν τῆς ὑποθέσεως ταύτης περὶ τελέσεως γάμου Ϛ' ἐξ αἵματος βαθμοῦ, ἐντελλόμενοί σοι ὅπως ἐκ τοῦ σύνεγγυς ἐξετάζων τὰς διαθέσεις τῶν εἰρημένων καὶ διορατικώτερον κατανοῶν τὰ τῶν καρδιῶν αὐτῶν βάθη, εἰ μὲν κατίδῃς ἀμετάβλητον τὸν τρό-

---

1. Κατὰ τὸ ἀπὸ τοῦ 1' αἰῶνος ὑφιστάμενον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καθεστὼς ἀπαγορεύεται πάντως ὁ μεταξὺ ἑβδόμου ἐξ αἵματος βαθμοῦ συγγενῶν γάμος καὶ κατὰ τὸν τόμον τῆς 10 Φεβρουαρίου 1839 «πᾶσα γαμικὴ συνάφεια τὸν ν' βαθμὸν ὑπερπηδῶσα ἄθεσμος καὶ ἀτελεστούργητος λογίζεξαι», τουτέστ κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ τόμου τούτου ἐπιτρέπεται ὁ ὄγδοος βαθμός, ἀπαγορεύεται δὲ πᾶς κατώτερος αὐτοῦ.

Ἐπὶ τῆς ἐκ μὴ νομίμου γάμου συγγενείας κωλύεται ὁ γάμος μεταξὺ ἀνιόντων καὶ κατιόντων καὶ μεταξὺ συγγενῶν β' βαθμοῦ ἐκ πλαγείου. Ἀρμ. Δ, ζ, 21.

Ἡ Ἐκκλησία πλειστάκις ἐποιήσατο χρῆσιν τῆς οἰκονομίας συγχωρήσασα καὶ τὸν ζ' καὶ τὸν Ϛ' βαθμὸν τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας; ἀλλὰ μόνον ἐν ὅλως ἐξαιρετικαῖς περιπτώσεσι, μιμουμένη ἄλλως κατὰ τοῦτο τὸ παράδειγμα τῶν Ρωμαίων Αὐτοκρατόρων.

Κ. (5.4) 28.29. Π. (3.4.) 10 πρ. Κ. (5.6.) 7.

πον αὐτῶν καὶ πρὸς τὰς ἀρχιερατικάς σου νουθεσίας ἄκαμπτον καὶ εἰς ἀθεμίτους καὶ ψυχοβλαβεῖς σκοποὺς ἀπευθυνόμενον, ὡς ἡμῖν ἀνηνέχθη, τότε μὲν καταστέψης αὐτοὺς καὶ στεφάνοις γαμικοῖς κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διατύπωσιν, προσέξῃς ὅμως καλῶς μήποτε ἡ κατὰ πολλὴν ἀνάγκην γενομένη ἅπαξ ἐκκλησιαστικὴ αὕτη συγκατάβασις κατασταθῇ, ἅπαγε παράδειγμα μιμήσεως καὶ εἰς ἄλλους καὶ ὁδὸς παρανομίας ἀθεμίτου, ὅτι τὸ κακὸν αὖθίς ἐστι κακὸν καὶ τὸ ἀσυγχώρητον, ἀσυγχώρητον· τούτου ἕνεκα καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ συνοικεσίου τούτου θέλεις φερθῇ μυστικῷ τρόπῳ ὅσον τὸ δυνατὸν καὶ ἀκολούθως νὰ ἐπιτεθῇ φραγμὸς εἰς τὸ πρᾶγμα, προσέχων καλῶς μήποτε κατασταθῇς κοινωνὸς ἀλλοτρίων ἁμαρτημάτων καὶ ὑφέξῃς δίκας παρὰ τοῦ δικαίου Θεοῦ, νὰ ὑπαλείψῃς δ' αὐτοὺς καὶ μετὰ τῶν ἀρχιερατικῶν σου νουθεσιῶν, ἵνα διὰ παντὸς τὸ θεῖον ἔλεος ἐξευμενίζωσι δι' ἀγαθοεργῶν καὶ ἐλεημοσυνῶν καὶ ἄλλων θεαρέστων εὐποιϊῶν. Γρ. Π. Κωνσταντίου 6 Ἀπριλίου 1832.

Οὐκ ἀπείργεται ὁ ἐκ πορνείας γεννηθεὶς Γρηγόριος λαβεῖν τὴν ἀνεψιὰν τῆς ἐκ πορνείας γεννησάσης αὐτὸν Μαριώρας, κατὰ τὸ σιωπώμενον καὶ ἀκώλυτον τοῦ ἱεροῦ νόμου (Βασιλ. τίτλ. Ε, βιβλ. ΚΗ΄ καὶ Ἀρμεν. Δ, Ι. 21), περιορίζοντες τὴν τῶν ἐκ πορνείας τικτομένων γαμικὴν συνάφειαν εἰς μόνους τοὺς ἀδελφοὺς «τὴν ἐκ πορνείας ἀδελφὴν οὐδεὶς λαμβάνει», οὐ μὴν δ' ἀλλὰ κωλύοντος λαβεῖν τὴν πρωτεξαδέλφην καίτοι ἐν ἄλλοις καθοριζομένων τῶν κωλυομένων συνέρχεσθαι συγγενικῶν προσώπων, ὅσα δὲ συνοικέσια ῥητῶς οὐ κωλύονται ὑπὸ τοῦ νόμου, ταῦτα οὔτ' ἐμποδίζονται οὔτε γεγονότα κατακρίνονται, ὅπου μάλιστα καὶ ὁ νόμος ἐπιβοηθοῖ αὐτοῖς ὡς ἐλευθέροις, καθάπερ ὁ ἀνωτέρω, ἐπιβάλλων μὲν ῥητῶς ἐμπόδιον τοῖς ἐκ πορνείας ἀδελφοῖς, μὴ ἀπείργων δὲ μηδ' ἀκυρῶν τοὺς τῶν ἀπωτέρων συγγενικῶν αὐτοῖς προσώπων γάμους.

Πρ. Ἱ. Σ. 17 Μαρτίου 1869.

Ἐπὶ τῆς α΄ πατριαρχείας τοῦ Παναγιωτάτου κυρίου Γρηγορίου ἐγένετο τόμος κωλύων καὶ τὸν ζ΄ βαθμὸν καὶ διὰ τοῦτο ἡ Ἐκκλησία ἐρωτωμένη ἐπισήμως δὲν παρέχει ἄδειαν. Πρ. Ἱ. Σ. 28 Νβρίου 1874.

Ἡ Ἐκκλησία κατ' οἰκονομίαν, ὅπως μὴ ἀπολεσθῶσι δύο ψυχαί, ἐπέτρεψεν ἐμμέσως τὴν ὅλως ἀθορύβως συγκρότησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος συνοικεσίου δύο δευτέρων ἐξαδέλφων, ἤτοι ς΄ βαθμοῦ ἐξ αἵματος. Πρ. Ἱ Σ. 12 Ἰουνίου 1878.

Ἐνεκρίθη ἵνα γραφῇ τῷ ἐν λόγῳ Μητροπολίτῃ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται ἵνα γένηται τὸ ἐν λόγῳ συνοικέσιον ε΄ βαθμοῦ ἐξ αἵματος καίτοι ὑπάρχοντος ἀρραβῶνος.

Πρ. Ἱ. Σ. 25 Ἀπριλίου 1883.

Σκέψεως γενομένης ἐνεκρίθη κατὰ συγκατάβασιν ἵνα γένηται ἀπάντησις τῷ αἰτοῦντι ἀρχιμανδρίτῃ τὴν ἄδειαν γάμου δύο β΄ ἐξαδέλφων συζώντων ἤδη καὶ ἀποκτησάντων καὶ τέκνα, ὅπως ἐξοικονομήσῃ τὸ πρᾶγμα.

Πρ. Ἱ. Σ. 1 Αὐγούστου 1885.

Ἐνεκρίθη ἵνα ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει τῆς συγγενείας οὔσης ς΄ βαθμοῦ ἐξ αἵματος μὴ ἐπιτραπῇ ἡ τέλεσις τοῦ τοιούτου γάμου ὡς παρανόμου.

Πρ. Ἱ. Σ. 19 Νβρίου 1888.

β΄) ἐκ συγγενείας ἐξ ἀγχιστείας.[1]

Τούτου ἕνεκεν γράφομεν, ἐπειδὴ ἐγένετο καὶ μὴ ἐρωτη-

1. Ἡ Ἐκκλησία ἀνέκαθεν καὶ συμφώνως πρὸς τὸν τόμον τοῦ 1839 ἐπιτρέπει τὸν γάμον μεταξὺ συγγενῶν ς΄ ἐξ ἀγχιστείας βαθ-

θὲν τὸ πρότερον προέβη τὸ συνοικέσιον τοῦτο (ζ΄ βαθμοῦ) κανονισθῇ μὲν κατὰ διάκρισιν, μείνῃ δὲ ἀναπόσπαστον καὶ ἐχέτωσαν καὶ εἴσοδον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν παρ' οὐδενὸς κωλυόμενοι οἱ συζευχθέντες. Γρ. Π. Σ. Ἰούνιος 1612.

Καὶ ὁ τῆς οἰκονομίας λόγος οὐδενὶ τῶν συνετῶν ἀπήρεσε πώποτε κατὰ τὸν Μέγαν Ἀλεξανδρείας Κύριλλον, οὗ ἕνεκεν καὶ ἡμεῖς λόγοις οἰκονομίας καὶ συγκαταβάσεως χρησάμενοι, ἐλέει τῆς Ἐκκλησίας δεῖν ἔγνωμεν συγχωρῆσαι τὸ ῥηθὲν συνοικέσιον ε΄ ἐξ ἀγχιστείας βαθμοῦ.

Γρ. Π. 1700 (κωδ. Κριτίου σ. 245).

Ἔγνωμεν οὖν συγκαταβάσει χρήσασθαι καὶ ἐπιεικείᾳ καὶ δύο κακῶν προκειμένων τὸ μὴ χεῖρον ἐλέσθαι, τὸ μὲν εἰδότες ὅτι ὁ τῆς οἰκονομίας λόγος οὐδέποτε τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀπήρεσε, τὸ δὲ καὶ μὴ ἀνεχόμενοι κατὰ πρόνοιαν ἐκκλησιαστικὴν τὴν ἐκ τῆς ἀποτυχίας πολυειδῶς ἐπαπειλουμένην ἀπόγνωσιν, ὑπολῃπτικήν τε ἅμα καὶ ψυχικὴν ζημίαν ἑκατέρου μέρους· διὸ καὶ γράφοντες ἐντελλόμεθα τῇ Ἱερότητί σου ὅπως κατὰ πρῶτον χρώμενος ταῖς ἀρχιερατικαῖς σου νουθεσίαις καὶ προσφόροις συμβουλαῖς ἀγωνισθῇς, ὅσον τὸ δυνατόν, ὅπως μεταβάλῃς τὸν σκοπὸν τοῦ αἰτοῦντος καὶ ἀποτρέψῃς τῆς ἀποφάσεως, ὅπερ εἶναι τὸ βέλτιον καὶ σωτηριωδέστερον καὶ θεοφιλέστερον πάντως καὶ ἡμῖν εὐ-

---

μοῦ κατὰ κανόνα, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ σύγχυσις ὀνομάτων, ὅτε καὶ τὸν ζ΄ βαθμὸν ἀπαγορεύει. Κατ' ἐξαίρεσιν δ' ἐπιτρέπει ἀείποτε τὸν γάμον δύο ἀδελφῶν μετὰ δύο πρώτων ἐξαδέλφων.

Ἐπὶ τριγενείας κωλύεται ὁ γάμος μέχρι τοῦ δ΄ βαθμοῦ μὴ περιλαμβανομένου, εἰ καὶ κατὰ τὸν νόμον Βασιλ. ΚΗ, ε, 3 καὶ Ἀρμ. Δ. η΄, 5, ἐπὶ τριγενείας ἀπαγορεύεται μόνον ὁ γάμος τοῦ πατρυιοῦ μετὰ τῆς γυναικὸς τοῦ προγονοῦ καὶ ὁ γάμος τῆς μητρυιᾶς μετὰ τοῦ ἀνδρὸς τῆς προγονῆς.

καιότατον· εἰ δὲ καὶ ἀποτύχῃς καὶ μᾶλλον φλεγμαίνουσαν κατίδῃς τὴν ὑπόθεσιν καὶ διὰ τὰ ἀνωτέρω αἴτια μηδεμιᾶς ἄλλης ἐπιδεκτικὴν θεραπείας, τότε δηλοποιήσας αὐτὸ καὶ ἐνεργήσας κατ' ἐκκλησιαστικὴν συγκατάβασιν δῷς τὴν ἀρχιερατικήν σου ἄδειαν ἐπὶ τῷ ἐκτελεσθῆναι τὸν μελετώμενον γάμον δύο ἀδελφῶν μετὰ θείας καὶ ἀνεψιᾶς.

Γρ. Πατρ. 11 Δεκεμβρίου 1816.

Ἡ Ἐκκλησία, παραβαλοῦσα καὶ παραθεμένη τὰ περὶ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην συγκυροῦντα ἄπειρα δεινὰ καὶ τὸ μὴ χεῖρον ἑλομένη, ἀποδέχεται τὸ τοιοῦτον ὁμολογουμένως κεκωλυμένον συνάλλαγμα τοῦ γάμου (ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν λαβεῖν θείαν μικρὰν καὶ ἀνεψιάν), οὐχ ὡς ἐξ ὑπαρχῆς ἤδη πρῶτον συνιστώμενον ἐπιτρέπουσα, ἀλλ' ὁπωσδήποτε προγεγενημένον, λόγῳ συγκαταβάσεως καὶ οἰκονομίας μείζονος ἄλλης ὠφελείας, παραβλέπουσα. Γρ. Πατρ. Αὔγουστος 1817.

Μία καὶ ἡ αὐτὴ οὐ λαμβάνει ἀνδράδελφον καὶ γαμβρὸν ὅτι ἐστὶ βαθμὸς γ΄ ἐκ τριγενείας. Γρ. Π. 8 Δεκεμβρ. 1824.

Ὁ ε΄ ἐξ ἀγχιστείας βαθμὸς ῥητῶς ὢν κεκωλυμένος οὐδέποτε παρὰ τῆς Ἐκκλησίας συνεχωρήθη, εἰ καὶ φαίνονται ἐπὶ τῶν ἀοιδίμων προκατόχων ἡμῶν ἐν τοῖς ἐσχάτοις χρόνοις σπανιώτατά τινα τοιαῦτα γεγενημένα ἔν τισι μέρεσι, ἀλλὰ καὶ ἐν ἐκείνοις οὐ προηγήσατο ἡ τῆς Ἐκκλησίας ἄδεια, φθάσαντα δὲ γενέσθαι παρεωράθησαν ἀδιεκδίκητα διά τε τεκνογονίαν μεσολαβήσασαν καὶ ἄλλας αἰτίας ἐπισχούσας τὸ ἔγκαιρον πρόστιμον, μήτε γοῦν ἐκείνων ὡς παράδειγμα λαμβανομένων μήτε τῶν ἱερῶν νόμων συγκαταβαινόντων, καλῶς ποιήσασα ἡ Ἱερότης σου ἀπέρριψεν, ὡς γράφει, τὸ ἐν λόγῳ πρόβλημα.

Γρ. Πατρ. τῷ Μολδαυίας 23 Φεβρουαρίου 1825.

Ἡ Ἐκκλησία οὐ μόνον οὐδαμῶς ἐπιτρέπει τὴν συγκρό-

τησιν τοιούτων συνοικεσίων τρίτου ἐκ τριγενείας βαθμοῦ, ἅτε ὑπ' αὐτῶν τῶν ἱερῶν νόμων μὴ ἐπιτρεπομένων, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν τιμωρίαν ἀπιδοῦσα τῶν παρανομησάντων, ἐξέδωκεν ἤδη φρικτὸν ἐκκλησιαστικὸν ἐπιτίμιον κατ' αὐτῶν, καθυποβαλοῦσα ταὐτοχρόνως καὶ ὑπὸ ποινὴν ἀργίας τὸν στεφανώσαντα αὐτοὺς ἱερέα.

Γρ. Π. Σ. 20 Δεκεμβρίου 1855.

Ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις ἀπαντητικῆς ἐπιστολῆς τῷ αἰτοῦντι ὁδηγίας Μητροπολίτῃ περὶ τῶν μεταξὺ δύο ἀδελφῶν καὶ δύο πρωτεξαδέλφων συνοικεσίων, διαδηλούσης ὅτι ἐπιτρέπονται τὰ τοιαῦτα συνοικέσια καὶ ἐξιστορούσης τήν τε ἀρχὴν καὶ τὰ αἴτια δι' ἃ ἐπετράπη ἡ συγκρότησις αὐτῶν.

Πρ. Ἱ. Σ. 3 Μαΐου 1869.

Τὸ μελετώμενον συνοικέσιον, τυγχάνον ϛ' βαθμοῦ ἐξ ἀγχιστείας, συγκεχώρηται παρὰ τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας δι' ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων πατριαρχικῶν καὶ συνοδικῶν τόμων ἵνα ἐκτελῆται ἐλευθέρως καὶ ἀνεμποδίστως. Γρ. Π. 11 Δεκεμβρίου 1870.

Ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις ἀπαντήσεως τῷ ῥηθέντι Μητροπολίτῃ διαγορευούσης ἵνα, εἰ καὶ ὑπὸ τοῦ νόμου κωλύεται τὸ συνοικέσιον τοῦτο, καθ' ὃ πατὴρ καὶ υἱὸς μέλλουσι λαβεῖν εἰς γάμον δύο β' ἐξαδέλφας, ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ἐν λόγῳ προήχθησαν εἰς τὴν συγκρότησιν τοῦ ἀρραβῶνος καὶ συνοικοῦσιν ἤδη πρὸ 12 ἐτῶν, ἐν περιπτώσει δὲ διαλύσεως αὐτοῦ ἀπειλεῖται ψυχικὸς κίνδυνος, χορηγήσῃ μὲν αὐτοῖς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἄδειαν πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ γάμου, ὑποβάλῃ δ' αὐτοὺς εἰς κανόνα πρὸς ἐξιλέωσιν τοῦ Θεοῦ.

Πρ. Ἱ. Σ. 24 Μαΐου 1871.

Τοιαῦτα συνοικέσια ζ' βαθμοῦ συγκροτηθέντα μὲν οὐ

διαλύονται, κανονίζονται δὲ μόνον οἱ ταῦτα συγκροτοῦντες.

Πρ. Ἱ. Σ. 17 Φεβρ. 1872.

Ἀπαγορεύεται τὸ ἐξ ἀγχιστείας ζ' βαθμοῦ μελετώμενον συνοικέσιον τοῦ ῥηθέντος μετὰ τῆς ἀπὸ 10ετίας ἤδη μνηστῆς του, διότι οὐ δύναται λαβεῖν τὴν β' ἐξαδέλφην τῆς μητρὸς αὐτοῦ, διὰ τὴν ἐνυπάρχουσαν σύγχυσιν ὀνομάτων, ἀποβαινόντων οὕτω πατρὸς καὶ υἱοῦ συγγάμβρων.

Πρ. Ἱ. Σ. 7 Δβρίου 1872.

Ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις ἀπαντήσεως διαγορευούσης ὅτι, εἰ καὶ ἀπαγορεύεται ὁ γάμος οὗτος, καθ' ὃν πατὴρ καὶ υἱὸς προτίθενται νὰ νυμφευθῶσι δύο β' ἐξαδέλφας, καθὸ ζ' ἐξ ἀγχιστείας βαθμοῦ καὶ διὰ τὴν σύγχυσιν τῶν ὀνομάτων, οὐδὲν ἧττον ἡ Ἐκκλησία χρωμένη τῇ οἰκονομίᾳ ἐν κρισίμοις περιστάσεσι καὶ λίαν σπανίως πρὸς ἀποφυγὴν μειζόνων κακῶν, ἐπιτρέπει μὲν αὐτόν, ἀξιοῖ ὅμως ὅπως γένηται τὸ πρᾶγμα ἀθορύβως διὰ πλαγίου τινὸς τρόπου.

Πρ. Ἱ. Σ. 11 Μαΐου 1877 καὶ 8 Ἰανουαρ. 1874.

Ἐπειδὴ εἷς καὶ ὁ αὐτὸς ἐπιτρέπεται νὰ λάβῃ δύο β' ἐξαδέλφας, ἐπιτρέπεται καὶ τὸ προκείμενον συνοικέσιον, καθ' ὃ ὁ Δ ζητεῖ νὰ λάβῃ τὴν β' ἐξαδέλφην τῆς πρώτης αὐτοῦ γυναικός. Πρ. Ἱ. Σ. 3 Αὐγούστου 1874.

Σκέψεως γενομένης ἀπεφασίσθη ὅτι τοιοῦτον συνοικέσιον πατρὸς καὶ υἱοῦ μετὰ δύο β' ἐξαδέλφων δὲν ἐπιτρέπεται.

Πρ. Ἱ. Σ. 18 Νβρίου 1874.

Ἐπειδὴ τὸ συνοικέσιον δύο ἀδελφῶν μετὰ δύο πρώτων ἐξαδέλφων ἐπετράπη ἵνα τελῆται διὰ τόμου συνοδικοῦ ἐπὶ τοῦ Πατριάρχου Νεοφύτου καὶ πλεῖστα παραδείγματα τοιούτων συνοικεσίων ὑπάρχουσιν, ἐνεκρίθη ἵνα χορηγηθῇ ἡ αἰτουμένη ἄδεια γάμου.

Πρ. Ἱ. Σ. 15 Μαΐου 1876.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος συνοικέσιον, ὂν ε′ βαθμοῦ ἐκ τριγενείας, δὲν κωλύεται ὑπὸ τοῦ νόμου.

Πρ. Ἱ. Σ. 9 Δβρίου 1876.

Ἐνεκρίθη ἵνα ἐκδοθῇ ῥήτρα ἐπιτρέπουσα τὴν συγκρότησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος συνοικεσίου, κατὰ τὸ ὁποῖον δύο ἁπλοῖ θεῖοι πρόκειται νὰ λάβωσι δύο ἁπλᾶς ἀνεψιὰς (ϛ′ βαθμὸς ἐξ ἀγχιστείας), ὅπερ καὶ κατὰ τὸν Ἀρμενόπουλον ἐπιτρέπεται, εἰς οὐδὲν λογιζομένης τῆς συγχύσεως τῶν ὀνομάτων κατὰ τὸ σημείωμα Νεοφύτου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου καὶ Θεοφάνους Ἱεροσολύμων καὶ τῶν λοιπῶν παρευρεθέντων ἀρχιερέων. Πρ. Ἱ. Σ. 4 Μαρτίου 1878.

Ἐνεκρίθη ἵνα γραφῇ τῇ Α. Πανιερότητι ὅτι τὸ συνοικέσιον τοῦτο, καθ' ὃ πρόκειται νὰ λάβῃ τις τὴν ἀνεψιὰν τοῦ ἐπ' ἀδελφῇ γαμβροῦ αὐτοῦ, ὂν ε′ βαθμοῦ ἐξ ἀγχιστείας, δὲν ἐπιτρέπεται ὑπὸ τοῦ νόμου. Πρ. Ἱ. Σ. 25 Ἀπριλίου 1883.

Ἐνεκρίθη ἵνα δοθῇ ἡ ζητουμένη ἄδεια γάμου ϛ′ βαθμοῦ ἐξ ἀγχιστείας, ὡς ἐπιτρεπομένου ὑπὸ τοῦ ἐπικρατήσαντος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ νόμου. Πρ. Ἱ Σ. 2 Ἰουνίου 1884.

Συγχωρεῖται κατ' ἀνάγκην τὸ συνοικέσιον τοῦτο δύο α′ ἐξαδέλφων μετὰ δύο ἀδελφῶν ἕνεκα τῶν συμπαρομαρτούντων αὐτῷ περιστατικῶν. Πρ. Ἱ Σ. 16 Δβρίου 1885.

Κατὰ τὸν Ἀρμενόπουλον μόνον τὰ προγονοαδέλφια ἐμποδίζονται μονοπροσώπως ἔρχεσθαι εἰς γάμου κοινωνίαν, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ τέκνα δύο προγονοαδελφῶν.

Πρ. Ἱ. Σ. 15 Ὀκτωβρίου 1888.

Παρατηρησάσης τῆς Ἱ. Συνόδου ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος συνοικέσιον, καθ' ὃ ὁ αἰτῶν ζητεῖ ὅπως στεφθῇ μετὰ τῆς γυναικὸς τοῦ ἀποβιώσαντος β′ ἐξαδέλφου αὐτοῦ, ἔστιν ἐκ τῶν ἐπιτρεπομένων καὶ μή, ἤτοι ἐκ τῶν ἐπαφιεμένων τῇ κρίσει καὶ ἐκτιμήσει τοῦ προεστῶτος, ἐνεκρίθη ἵνα εἰς

ἀπάντησιν δηλωθῇ τῇ Α. Πανιερότητι ὅτι δύναται ἐν ἀνάγκῃ ἵνα ἐπιτρέψῃ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου.

Πρ. Ἱ. Σ. 29 Ἰουλίου 1889.

γ′) ἐκ πνευματικῆς συγγενείας.[1]

Τὰ δὲ τοῦ νομικοῦ ῥητοῦ στοχαζόμενοι ἐν ταῖς περὶ τοῦ βαπτίσματος νομοθεσίαις, ὡρισμένα μόνον τινὰ πρόσωπα κωλύοντος καὶ φάσκοντος οὕτωσί, οὐ δύναμαι λαβεῖν ἣν ἀπὸ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ἀνεδεξάμην, οὐδὲ τὴν ταύτης μητέρα ἢ θυγατέρα, ἀλλ' οὐδ' ὁ υἱός μου, περαιτέρω δὲ μηδὲν προστιθεμένου καὶ ἐπιφέροντος, ὡς τοῖς πλείοσιν οὕτως ἔδοξεν, ἐν τούτοις καὶ μόνοις τοῖς προσώποις παρατηρεῖν τοὺς κεκωλυμένους βαθμούς, ἐν τοῖς συνδεδεμένοις τῇ σχέσει τοῦ βαπτίσματος, ὡς ἐν η′ κεφ. τοῦ β′ στοιχείου παρὰ Ματθαίῳ τῷ Βλαστάρει σαφῶς καθορᾶται, τούτου χάριν

---

1. Κατὰ τὸν τόμον τοῦ 1839 καὶ ἐπὶ πνευματικῆς συγγενείας κωλύεται ὁ γάμος μέχρι τοῦ η′ βαθμοῦ, μὴ περιλαμβανομένου, κατὰ τὴν ἐξ αἵματος βαθμολογίαν, ὅτι ἡ κατὰ πνεῦμα οἰκειότης μείζων τῆς κατὰ σάρκα· ἐν τούτοις ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται ἐν τῇ συνηθείᾳ τῆς Ἐκκλησίας, κωλυούσης σπανίως μόνον τὸν ε′ ἐπιτρεπούσης δὲ συνήθως τὸν δ′., ὀρθοτάτη δ' εἶναι ἡ ἀπόφασις τῆς 29 Ἀπριλίου 1889 καὶ κατὰ πάντα σύμφωνος πρὸς τὸν νόμον Βασιλ. XXVIII 5, 14 καὶ Ἀρμεν. Δ′, η′, 6. Ὁ γάμος μεταξὺ τῶν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀναδεχθέντων δύο τ. ἔ. πνευματικῶν ἀδελφῶν οὐκ ἀπείργεται, ὡς γράφει τὸ τοῦ Ἰανουαρίου 1835 Π. καὶ Σ. γράμμα, διότι οὐδὲν περὶ τούτου ἀναφέρεται ἐν τῷ νόμῳ ὡς καὶ τὰ Πρ. Ἱ Σ 22 Αὐγούστου 1883, ἅτινα συμφώνως ἔχουσι καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν Πατριαρχῶν Ἱερεμίου τοῦ Τρανοῦ καὶ Μητροφάνους τοῦ ἀπὸ Καισαρείας. (Καν. διατάξεις τομ. Α. σ. 33, Β. σ· 380), contra διάταξις Ἰωάσαφ τοῦ Μεγαλοπρεποῦς (αὐτόθι σ. 31).

καὶ ἡμεῖς διὰ τὰ εἰρημένα, καὶ ταῖς δεήσεσιν ἐπικαμφθέντες, δεῖν ἔγνωμεν συγχωρῆσαι γενέσθαι τὸ τοιοῦτον συνοικέσιον τῆς Μπατοῦς, βουλομένης λαβεῖν τὸν Μαθιόν, ἥτινος Μπατοῦς ἡ πρὸς μητρὸς μάμμη Ποφοῦλα ἀνεδέξατο ἀπὸ τοῦ θείου βαπτίσματος τὴν Σεβαστὴν μητέρα τοῦ ῥηθέντος Μαθιοῦ. Γρ. Π. Σ. 1700 (Κ. Κριτίου σ. 246).

Καὶ διασκεψάμενοι κατελάβομεν συγχωρηθῆναι τὸ τοιοῦτον συνοικέσιον (καθ' ὃ θυγάτηρ ἀναδόχου μέλλει λαβεῖν τὸν ἀδελφὸν τοῦ ἀναδεκτοῦ), τοῖς διέπειν πάλαι λαχοῦσι τὸ χριστώνυμον πλήρωμα, καθόσον σεσημειωμένον σώζεται ἐν ἐκκλησιαστικοῖς ὑπομνήμασιν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ κῦρ Νεοφύτου Πατριάρχου, συνοδικῶς παρακαθημένου καὶ συνεδριαζόντων αὐτῷ τοῦ τε Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κῦρ Θεοφάνους καὶ τῶν παρευρεθέντων τότε ἀρχιερέων· τὰ γὰρ ἐκ τοῦ θείου, φασί, βαπτίσματος πρόσωπα, ἐκεῖνα μόνον κωλύεσθαι, ὅσα ὁ νόμος ῥητῶς διεκώλυσεν ἅπαξ ἐστί, τὸ μὴ δύνασθαι λαβεῖν τινα, ἣν ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ἀνεδέξατο, οὔτε τὴν αὐτῆς μητέρα ἢ θυγατέρα οὔτε τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τὰ παρὰ ταῦτα δὲ ἀπαραιτήτως εἰς γάμον συνάπτεσθαι, ὅστις διορισμὸς οὕτος καὶ παρὰ Ματθαίῳ τῷ Βλαστάρει ἐν τῷ β΄ στοιχείῳ φέρεται, ἄλλως τε καὶ εἰ δέον φυλαχθῆναι τὴν διὰ τοῦ βαπτίσματος πνευματικὴν σχέσιν τῆς οἰκειώσεως, τοῦτο σώζεται ὀρθῶς μεταξὺ τοῦ ἀναδόχου καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ καταγομένων παίδων καὶ τοῦ ἀναδεχθέντος ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ γεννωμένων, ὧν ἡ συγγένεια τηρεῖται μέχρι τοῦ ζ΄ βαθμοῦ καὶ λύεται ἐπὶ τοῦ η΄, ὅπως καὶ ἡ ἐξ αἵματος, τὰ δὲ ἀδέλφια τοῦ ἀναδεχθέντος ἤτοι τοῦ βαπτιστικοῦ, ὡς πλάγια λογίζονται καθὼς τοῖς πλείοσι κέκριται.

Γρ. Π. 1706 (Κ. Κριτίου σ. 246).

Τὸ συνοικέσιον γ' βαθμοῦ ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματός ἐστιν ἀπηγορευμένον παρὰ τῶν ἱερῶν κανόνων.

Γρ. Π. τῷ Προύσης 6 Μαρτίου 1830.

Τούτου χάριν κατὰ τὴν διάληψιν τῶν ἱερῶν νόμων, οἵτινες ἀπαγορεύουσι λαβεῖν μίαν καὶ τὴν αὐτὴν δύο πνευματικοὺς ἀδελφούς, ἔγνωμεν διασπᾶσαι καὶ διαλῦσαι τὸ συνοικέσιον τοῦτο ὡς βίαιον καὶ παράνομον, διὰ τὴν ἐκ τοῦ θείου βαπτίσματος β΄ βαθμοῦ συγγένειαν.

Γρ. Π. Σ. Ἰανουαρ. 1835.

Ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις ἀπαντήσεως τῷ αἰτοῦντι Μητροπολίτῃ ἐντελλομένης ὅπως ἀγωνισθῇ ἵνα, εἰ δυνατόν, ἀποτρέψῃ τοὺς μελλονύμφους τοῦ τοιούτου συνοικεσίου ε' βαθμοῦ ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει μετέλθῃ συγκατάβασιν κατ' οἰκονομίαν.

Πρ. Ἱ. Σ. 16 Σβρίου 1867.

Μόνον οἱ μέχρι δ΄ βαθμοῦ συγγενείας ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος γάμοι κωλύονται. Πρ. Ἱ.Σ. 17 Ἰουλίου 1872.

Ἐπειδὴ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος συνοικέσιον εὑρέθη γ' βαθμοῦ ἐξ ἁγίου Βαπτίσματος, ἐκωλύθη κατὰ τὸν ἐπὶ τούτῳ ἐκκλησιαστικὸν νόμον. Πρ. Ἱ. Σ. 21 Μαρτίου 1873.

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ἐρωτήσεως τῆς Πανιερότητός του, ἐνεκρίθη ἵνα ἀγγελθῇ αὐτῷ ὅτι κατὰ τὸν νόμον, ὡς γνωστόν, ἀπαγορεύεται ἡ συγκρότησις τοιούτου συνοικεσίου μεταξὺ συγγενῶν γ' βαθμοῦ ἐκ τοῦ ἁγ. Βαπτίσματος· ἂν ὅμως ὑπάρχῃ ἀνάγκη μεγάλη καὶ κίνδυνος ἠθικῆς καὶ ψυχικῆς ἀπωλείας τῆς νέας, δύναται νὰ σταθμίσῃ πάντα ταῦτα καὶ προσενεχθῇ ἀναλόγως, ὡς ἤθελεν ὑπαγορεύσῃ αὐτῷ ἡ ποιμαντικὴ φρόνησις.

Πρ. Ἱ. Σ. 15 καὶ 22 Μαΐου 1876.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ συγκρότησις τοῦ συνοικεσίου τούτου,

διότι οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ὑπὸ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ βαπτισθέντες τυγχάνουσι πνευματικοὶ ἀδελφοί.

Πρ. Ἱ. Σ. 14 Ἰανουαρίου 1878.

Ἐπιτρέπεται κατὰ νόμον ἡ σύζευξις τέκνου ἀναδεκτοῦ ἀναδόχου τινὸς μετὰ ἀναδεκτῆς τοῦ αὐτοῦ ἀναδόχου.

Πρ. Ἱ. Σ. 22 Αὐγούστου 1883.

Τὸ συνοικέσιον, καθ' ὃ ὁ υἱὸς τῆς ἀναδεκτῆς μέλλει λαβεῖν εἰς γάμον τὴν θυγατέρα τοῦ ἀναδόχου αὐτῆς, ὃν γ' βαθμοῦ ἐκ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος κωλύεται ὑπὸ τοῦ νόμου.

Πρ. Ἱ. Σ. 13 Ἰανουαρίου 1886.

Οἱ ἐν ἀγνοίᾳ τυχὸν τοῦ ὑπάρχοντος ὡς εἴρηται ἀνατρεπτικοῦ κωλύματος συνάψαντες τοιοῦτον ἄθεσμον γάμον, (θυγάτηρ ἀναδόχου μετὰ υἱοῦ τῆς ἀναδεκτῆς), οὐ μόνον δικαιοῦνται θεωρεῖν αὐτὸν ἄκυρον, ἀλλὰ καὶ ὀφείλουσι ζητῆσαι τὴν διάσπασιν αὐτοῦ καὶ ἀπέχειν πάσης μετ' ἀλλήλων γαμικῆς σχέσεως, δυνάμενοι ἀπροκριματίστως ἀπιδεῖν εἰς ἑτέρους γάμους. Ρήτρα Πατρ. 13 Φεβρουαρίου 1888.

Ἐνεκρίθη ἵνα γραφῇ εἰς ἀπάντησιν τῷ αἰτοῦντι Μητροπολίτῃ ὅτι, ἂν μὴ ὑπάρχῃ ἄλλη συγγένεια ἐκτὸς τῆς τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος δ' βαθμοῦ, δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος γάμον, καθ' ὃν ἡ θυγάτηρ τῆς ἀναδεκτῆς λαμβάνει τὸν ἔγγονον τοῦ ἀναδόχου.

Πρ. Ἱ. Σ. 30 Μαΐου 1889.

Ἐνεκρίθη ἵνα γραφῇ τῷ αἰτοῦντι Μητροπολίτῃ ὅτι ἐπιτρέπεται ἵνα ὁ ἔγγονος τοῦ ἀναδόχου λάβῃ εἰς σύζυγον τὴν ἀναδεκτὴν τοῦ πάππου αὐτοῦ.

Πρ. Ἱ. Σ. 1 Αὐγούστου 1889.

Τοῦ νόμου (Βασιλ. ΚΗ, Ε' § 14) ῥητῶς ἀπείργοντος τὸ συνοικέσιον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀναδόχου καὶ τῆς θυγατρὸς τῆς ἀναδεκτῆς, ἡ Ἐκκλησία οὐ δύναται συγκαταβῆναι οὐδ'

ἐξαίρεσίν τινα ποιήσασθαι. Πρ. Ἱ. Σ. 24 Ὀκτωβρ. 1889.

Ἐπιτρέπεται ὁ ἐρωτώμενος γάμος τοῦ ἀναδεκτοῦ μετὰ τῆς σαρκικῆς ἐγγόνης τοῦ ἀναδόχου, ὡς μὴ συμπεριλαμβανόμενος ἐν τῇ ἀπαγορεύσει τοῦ νόμου, περιορίζοντος τὰ ἐκ τῆς πνευματικῆς συγγενείας τοῦ Ἁγίου Βαπτίσματος κωλύματα εἰς ἕξ καὶ μόνον, ἤτοι τοῦ ἀναδόχου μετὰ τῆς ἀναδεκτῆς, τῆς μητρὸς καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, πρὸς δὲ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀναδόχου μετὰ τῶν τριῶν ἀνωτέρω προσώπων.

Πρ. Ἱ Σ. 29 Ἀπριλίου 1889.

δ') ἐξ ἑτέρων λόγων ἤτοι :

πορνείας, χηρείας πρεσβυτέρας καὶ μοναχικοῦ σχήματος, ἀπαγωγῆς, μοιχείας, μνηστείας καὶ υἱοθεσίας.[1]

Διὸ σκέψει καὶ διαγνώσει συνοδικῇ ἐμμένοντες εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν ἱερῶν νόμων, διατάττομεν ἀμεταθέτως καὶ θεσπίζομεν συνοδικῶς ἵνα ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ὑ-

---

1. Κωλύματα γάμου ἐκτὸς τῶν προρρηθέντων εἰσὶ καὶ τάδε :

Α'. **Ἡ πορνεία,** κωλύεται τ.ἔ. ὁ γάμος τοῦ φθείραντος νέαν τινὰ μετ' αὐτῆς. Τὸ κώλυμα τοῦτο, μὴ ἀναγνωριζόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου, καθιέρωσεν ἐγκύκλιος πατριαρχικὴ καὶ συνοδικὴ τοῦ ἔτους 1836, ἣν ὅρα ἐν § 6 ἥτις ὅμως σήμερον δικαίως ἀργεῖ.

Β'. **Ἡ χηρεία πρεσβυτέρας καὶ τὸ μοναχικὸν σχῆμα.** Τὸ κώλυμα τοῦτο, ὅπερ ἡ Ἐκκλησία συγχωρεῖ ἐνίοτε κατὰ συγκατάβασιν, φαίνεται καθιερωθὲν ὑπὸ τῆς συνηθείας, ἀναφέρεται δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ Βαλσαμῶνος. (Συντ. Β. σ. 422 καὶ Δ. σ. 193 καὶ 563.

Γ'. **Ἡ ἁπαγωγή,** ἥτις διαπράττεται παρ' ἄρρενος κατὰ γυναικὸς ἀνεπιλήπτων ἠθῶν. Ὁ γάμος μεταξὺ τοῦ ἀπάγοντος καὶ τῆς ἀπαγομένης καὶ τελεσθεὶς ἄκυρός ἐστι, εἴτε ἑκούσης εἴτε ἀκούσης τῆς γυναικὸς ἐγένετο ἡ ἁρπαγή, παραμένει δ' ἄκυρος καὶ τῶν γο-

πάρχωσι κεκωλυμένα τὰ ἐκ πορνείας συνοικέσια, καὶ νὰ μὴ γίνηται δεκτὴ μήτε νὰ εἰσακούηται παντελῶς ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἤθελε προσκλαυθῇ ὅτι τάχα ἐξηπατήθη μὲ ὑποσχέσεις ὑπανδρείας καὶ παρέδωκε τὴν τιμήν της, μήτε βίᾳ νὰ ἐκφέρηται ἡ παραμικρὰ πρὸς σύζευξιν αὐτῆς μετὰ τοῦ ἐξαπατήσαντος, ἐπειδὴ τὰ τοιαῦτα ἐκ πορνείας βίαια συνοι-

---

νέων συναινούντων. Βασιλ. Χ, 58, 1, Ἀρμ. Δ, ζ, 34. Ἵνα ἡ ἀπαγωγὴ θεωρηθῇ ὡς κώλυμα γάμου, συνεπαγόμενον τὴν ἀκύρωσιν αὐτοῦ, δέον ἵνα ὑπάρξῃ ποινικὴ καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἐπιτυγχανομένη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 206 Π. Ν καὶ τῆς ἀπὸ 26 Ρεβιοὺλ Ἀχὴρ 1293 Βεζ. ἐγκυκλίου. (Κλεὶς Καραβοκυροῦ σελ. 31).

Δ'. **Ἡ υἱοθεσία.** Ἀπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Λέοντος (Νεαραὶ 24 καὶ 89) ἐκράτησεν ὅπως ἡ υἱοθεσία τελεῖται δι' ἱερολογίας, διὸ καὶ ἐπὶ τῆς υἱοθεσίας τὸ αὐτὸ τηρεῖται κώλυμα, ὅπερ καὶ ἐπὶ τῆς ἐξ αἵματος συγγενείας, Ἀρμ. Δ, η, 6, Συντ. Β σ, 430, ΣΤ' σ. 136, 138. Λυθείσης τῆς δι' ἱερολογίας τελεσθείσης υἱοθεσίας κωλύεται ὁ γάμος μόνων τῶν φυσικῶν καὶ θετῶν ἀδελφῶν καὶ γονέων.

Ε'. **Ἡ μνηστεία.** Κατὰ τὰς διατάξεις τῆς ἐν ἔτει 1066 συνόδου ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Ἰωάννου Ξιφιλίνου (Συντ. Ε. σ 52) ἡ δι' ἱερολογίας τελουμένη μνηστεία ἐπέχει τάξιν γάμου καὶ ἐπομένως ἐκ ταύτης παράγονται ὅσα καὶ ἐκ τοῦ γάμου κωλύματα· ἐπὶ δὲ τῆς ἄνευ ἱερολογίας τελεσθείσης μνηστείας, κωλύεται ὁ γάμος μόνον μεταξὺ υἱοῦ καὶ μνηστῆς τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ τἀνάπαλιν, καὶ μεταξὺ μνηστῆρος καὶ μητρὸς τῆς μνηστῆς Ἀρμ. Δ, ζ', 12.

ΣΤ'. **Ἡ μοιχεία.** Ἡ Ἐκκλησία ἀείποτε ἀπηγόρευσε τὸν γάμον τῆς μοιχαλίδος μετὰ τοῦ μοιχοῦ, εἴτε ἐγγάμου εἴτε ἀγάμου. (Συντ. Α σ. 252, Δ. σ. 185). Ἐπίσης κωλύεται ὁ γάμος τῆς μοιχαλίδος μετὰ παντὸς τρίτου (Ἀρμ. Δ, η, 29) καὶ τοῦ μοιχοῦ μετ' ἐγγάμου, οὐχὶ δὲ καὶ μετ' ἐλευθέρας γάμου (Συντ. Δ. σ. 181). Ἡ μοιχεία ἀποτελεῖ κώλυμα ἀφ' ἧς ἐπῆλθε καταδικαστικὴ ἀπόφασις ἢ ἀφ' ἧς ἠγέρθη ἡ ἐπὶ μοιχείᾳ κατηγορία. Ἀνήκει δ' ἡ περὶ μοιχείας ἀγωγὴ κατὰ τῆς γυναικός, κατὰ τὸ παράρτημα τοῦ ἄρθρου 201 Ποιν. Ν., τῷ συζύγῳ ἢ μὴ ἐχούσης σύζυγον τῷ ἐπιτρόπῳ, ἡ δὲ περὶ μοιχείας τοῦ συζύγου ἀνήκει τῇ συζύγῳ.

κέσια, ἐκτὸς ὅπου εἶναι ἐναντία εἰς τὴν ἠθικὴν τάξιν τοῦ κοινωνικοῦ βίου, ὑπάρχουσι παρὰ τῶν ἱερῶν νόμων κατακεκριμμένα καὶ ἄθεσμα, κατὰ τὸν ἱερὸν κανόνα τοῦ θείου πατρὸς ἡμῶν Μ. Βασιλείου «ἡ πορνεία γάμος οὐκ ἔστιν ἀλλ' οὐδὲ γάμου ἀρχή.» Γρ. Π. Σ. τῷ Σμύρνης 1838.

Ἀπαγορεύεται καὶ ἄκυρον διὰ τοῦτό ἐστι τὸ συνοικέσιον μοιχαλίδος μετὰ μοιχοῦ. Γρ. Π. Σ. 14 Μαρτ. 1841.

Ἡ Ἐκκλησία λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τήν τε ἔνδειαν καὶ ἀμηχανίαν, οὐχ ἧττον δὲ καὶ τὸν ἐπαπειλούμενον ψυχικὸν καὶ ἠθικὸν κίνδυνον ταῖς διαληφθείσαις πρεσβυτέραις, χηρευσάσαις ἀπὸ τῶν συζύγων αὐτῶν ἱερέων ὄντων καὶ ἀποθανόντων, ἐνέκρινε συνοδικῇ διαγνώσει ἵνα ἐπιτραπῇ εἰς αὐτὰς ἡ ἄδεια τοῦ συγκροτῆσαι νέα συνοικέσια.

Γρ. Π. Σ. 12 Μαΐου 1866.

Ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις ἀπαντητικῆς ἐπιστολῆς ἐντελλομένης τῇ Πανιερότητί του ἵνα πρῶτον συμβουλεύσῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος χήραν πρεσβυτέραν, ἵνα ἐμμείνῃ ἐν τῇ χηρείᾳ, ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει χορηγήσῃ κατὰ συγκατάβασιν καὶ οἰκονομίαν τὴν αἰτηθεῖσαν ἄδειαν διὰ τὸν λόγον ὅτι, ἐν τῇ χειροτονίᾳ τοῦ τελευτήσαντος συζύγου αὐτῆς, δὲν ἐζητήθη καὶ ἡ συγκατάβασις αὐτῆς οὐδ' ἐξωμολογήθη ὑπὸ τοῦ Πνευματικοῦ κανονικῶς. Πρ. Ἱ. Σ. 24 Ἀπριλίου 1867.

Ἄκυρος εἶναι ὁ γάμος οὗτος διά τε τὸ ἀμάρτυρον αὐτοῦ καὶ διότι ὁ ἀνὴρ ἔλαβεν ὡς σύζυγον τὴν ἀδελφὴν τῆς προτέρας δι' ἱερολογίας μνηστῆς αὐτοῦ.

Πρ. Ἱ. Σ. 3 Μαΐου 1869.

Ἡ Ἐκκλησία κατὰ συγκατάβασιν ἐπιτρέπει ἐνίοτε εἰς τὰς πρεσβυτέρας, ὡς καὶ εἰς τὰς μοναχάς, ἵνα ἔρχωνται εἰς γάμον, ὅστις οὕτω νόμιμός ἐστι.

Πρ. Ἱ. Σ. 23 Νοεμβρίου 1874.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει ἂν θετὸς υἱὸς καὶ θετὴ κόρη συνέρχονται εἰς γάμου κοινωνίαν, ἐνεκρίθη ἵνα δοθῇ ἀπάντησις ὅτι τὸ συνοικέσιον τοῦτο εἶναι ἔννομον, ἀφοῦ ἡ προκειμένη υἱοθεσία ἐγένετο διὰ ψιλῶν λόγων καὶ οὐχὶ δι' ἐκκλησιαστικῆς ἱερολογίας. Πρ. Ἱ. Σ. 13 Ἰουλίου 1874.

Ἡ ἔλλειψις τοῦ νομίμου ὁρίου τῆς ἡλικίας τῆς ἀποβιωσάσης μνηστῆς, ἡ συνήθεια τοῦ τόπου συνισταμένη εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν ψιλῶν συμφώνων, καὶ ἡ διαταγὴ τῆς Ἐκκλησίας, ἡ δι' ἐγκυκλίων ἄλλοτε διαβιβασθεῖσα καὶ ἀπαγορεύσασα τὴν τελετὴν τοῦ ἀρραβῶνος ἐν καιρῷ τῆς ἁπλῆς μνηστείας πρὸ τῆς στέψεως, ἡ μαρτυρία τῶν παρευρεθέντων εἰς τὴν τελετὴν τοῦ ἀρραβῶνος, ταῦτα πάντα πείθουσιν ὅτι ὁ ἀρραβὼν οὗτος, κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ ὁποίου ἀνεγνώσθη ἁπλῆ τις εὐχὴ —ὅπερ ἄλλως ἀμφισβητεῖται— ὑπὸ ἱερέως πάσχοντος ἐκ περιοδικῆς φρενοβλαβείας, δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ εἰ μὴ ὡς ἀνταλλαγὴ ψιλῶν συμφώνων, καὶ ὁ γάμος ἑπομένως τοῦ ῥηθέντος μνηστῆρος μετὰ τῆς ἀδελφῆς τῆς θανούσης μνηστῆς αὐτοῦ πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ.

Πρ. Ἱ. Σ. 14 Ἰουλίου 1875.

Ἄκυρος εἶναι κατὰ τοὺς Ἱ. Κανόνας καὶ τοὺς πολιτικοὺς νόμους ὁ προκείμενος γάμος, ὡς γενόμενος δι' ἁπαγωγῆς.

Πρ. Ἱ. Σ. 15 Μαΐου 1878.

Ἐπειδὴ οἵ τε ἐκκλησιαστικοὶ καὶ πολιτικοὶ νόμοι καταδιώκουσι καὶ κολάζουσιν αὐστηρῶς τὸ ἔγκλημα τῆς ἁπαγωγῆς, ὅθεν ὁ ἔνοχος πράξεως ἀναθεματιζομένης ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς συνάψας ἔγκυρον γάμον, ὃν αὐτὴ ὕψωσεν εἰς τὸ ἀξίωμα μυστηρίου, οἱ δὲ παρατεθέντες κανόνες ἀδιαφοροῦσιν ἐὰν τοῦτο ἐγένετο ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως τῆς ἁπαγομένης· ἐπειδὴ δὲ καὶ οἱ πολιτικοὶ νόμοι ἐκτὸς τῶν ἐσχάτων ποινῶν, ἃς ἐπιβάλλουσι τῷ ἅρπαγι καὶ τοῖς συνεργεῖς, οὔτε τῇ γυναικὶ ἐπιτρέπουσι συναινεῖν εἰς τὸν μετὰ τοῦ ἁπαγωγέως γάμον, οὐδὲ τοῖς γονεῦσι τοῦτο αὐτῇ κελεύειν, ἐὰν δ' οἱ γονεῖς τῆς ἁρπαγείσης μὴ ἐξαιτήσωνται τὴν τιμωρίαν τοῦ τε ἅρπαγος καὶ τῶν συνεργῶν τιμωροῦνται διὰ τῆς ποινῆς τῆς ὑπερορίας· ἐπειδὴ προσέτι κολάζονται οἱ γονεῖς τῆς ἁπαχθείσης οἱ συναινοῦντες εἰς τὸν γάμον αὐτῆς μετὰ τοῦ ἅρπαγος, ὁ δὲ γάμος ῥητῶς κηρύσσεται ἄκυρος, (Βασιλ. Ξ, νζ', § 3 καὶ Ἁρμ. Δ, ζ, 34) «μὴ γαμείσθω ἡ ἁρπαγεῖσα τῷ ἁρπάζοντι αὐτήν, ἀλλὰ καὶ εἰ συναινέσωσι τῷ τοιούτῳ συνοικεσίῳ οἱ γονεῖς περιορίζονται»· ἐπειδὴ ὁ προκείμενος γάμος τοῦ ἁπαγωγέως μετὰ τῆς ἁπαχθείσης ἠδύνατο θεωρηθῆναι ἄκυρος καὶ διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ ἁπαχθεῖσα ἦν μεμνηστευμένη μετ' ἄλλου, ὁ δὲ μνηστὴρ ἐπιμένει καὶ μετὰ τὰ γεγονότα εἰς τὴν μετ' αὐτῆς σύζευξιν καὶ ὁ γάμος ἐτελέσθη ἄνευ τῆς νενομισμένης ἐκκλησιαστικῆς ἀδείας, τούτων οὖν πάντων τῶν λόγων ἕνεκα ἀποφαινόμεθα ὅτι ὁ προκείμενος γάμος ἐστὶν ἀκυρωτέος κατά τε τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας καὶ τοὺς πολιτικοὺς νόμους, ὁ δὲ ἅρπαξ καταδιώξιμος καὶ τιμωρητέος. Ῥήτρα Π. Σ. 15 Μαΐου 1878.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς νομικῆς διατάξεως τοῦ μὴ λαμβάνειν τὸν μοιχὸν ὡς σύζυγον αὐτοῦ τὴν μοιχαλίδα μένει εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς Α.Θ.Παναγιότητος Πρ.Ἱ.Σ. 5 Μαρτίου 1885.

Ἡ πάθησις τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἀνδρὸς δὲν εἶναι λόγος πρὸς κώλυσιν τοῦ γάμου αὐτοῦ. Πρ. Ἱ. Σ. 3 Φεβρ. 1886.

§ 3.[1]

Διὰ τοὺς μεταβαίνοντας ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἕτερον θρήσκευμα

1. Ἡ γυνὴ φέρει τὸ οἰκογενειακὸν τοῦ ἀνδρὸς ὄνομα, κτᾶται τὴν κατὰ τὸν χρόνον τοῦ γάμου ἐθνικότητα τοῦ ἀνδρός, μὴ ὑπο-

καὶ διὰ τοῦτο ἐγκαταλιμπανομένους ὑπὸ τῶν συζύγων αὐτῶν, νόμιμός ἐστι σύζυγος καὶ λέγεται ἐκείνη μεθ' ἧς νομίμως συνεζεύχθη τις, καθ' ὃ ἐπρέσβευε δόγμα τελευτήσας.

Πρ. Ἱ. Σ. 5 Νοεμβρίου 1863.

Ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις τῆς ζητουμένης ῥήτρας δικαιούσης τὸν αἰτοῦντα ἐπαναγαγεῖν εἰς τὸν συζυγικὸν αὐτοῦ οἶκον τὴν ἐν Παρισίοις παρὰ τοῦ θείου της κρατουμένην γυναῖκά του, διότι ὁ νόμος ἐπιτάττει ὅπως ἡ γυνὴ παρακολουθῇ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ἂν ὅμως ἡ γυνὴ δυστροπήσασα ἀποποιηθῇ συμμορφωθῆναι τῷ νόμῳ, τότε ὑποχρεωθήσεται διὰ τοῦ ἄρχοντος ἵνα παραστῇ ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς αὐτοπροσώπως καὶ δικασθῇ μετὰ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. Πρ. Ἱ. Σ. 2 Δεκεμβρίου 1872.

Κατὰ τοὺς ἱεροὺς τῆς Ἐκκλησίας νόμους οὐχ ὑποχρεοῦται ἵνα παρακολουθῇ ὁ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα ὅπου ἂν ἀπέλθῃ, ἀλλ' ἡ γυνὴ τὸν ἄνδρα, ὅστις οὐδόλως ὑποχρεοῦται δαπανᾶν τὰ πρὸς διατροφὴν τῆς γυναικός, ἂν αὕτη ἀποποιεῖται παρακολουθεῖν αὐτῷ. Γρ. Π. 14 Αὐγούστου 1875.

Ἡ γυνὴ κατὰ τοὺς κειμένους νόμους ἀκολουθεῖ πάντοτε τὴν ὑπηκοότητα τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς.

Πρ. Ἱ. Σ. 24 Φεβρουαρίου 1877.

Ἡ σύζυγος δὲν ὑποχρεοῦται ν' ἀκολουθῇ πάντοτε τὴν ἐθνικότητα τοῦ συζύγου αὐτῆς ἀλλὰ διατηρεῖ τὴν ἐθνικό-

---

χρεουμένη νὰ συμμεταβάλλῃ ταύτην μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖ τὴν κατοικίαν καὶ δικαιοδοσίαν αὐτοῦ. Ἡ γυνὴ ὑποχρεοῦται νὰ συνοικῇ μετὰ τοῦ ἀνδρός, ὅστις ὀφείλει ἵνα παρέχῃ αὐτῇ οἴκησιν ἀνάλογον πρὸς τὴν κοινωνικὴν αὐτοῦ τάξιν. Περὶ προστασίας τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τούτων τῶν συζύγων πραγματεύονται δύο ἐγκύκλιοι, ἃς ὅρα ἐν Διαζυγίῳ § 6.

τητα ἣν εἶχεν ὁ σύζυγος αὐτῆς κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου.

Πρ. Μ. Σ. 2 Νοεμβρίου 1879.

§ 4.[1]

Εἶναι ἀλήθεια ἀναντίρρητος καὶ τεθεμελιωμένη εἰς τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς νόμους καὶ κανόνας τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν ὅτι εἰς τὰς ἐκτελέσεις τῶν ἱερῶν μυστηρίων καὶ μάλιστα εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ γάμου μυστήριον ἀπαιτεῖται κανονικῶς ἡ κυριαρχικὴ ἄδεια τῶν πνευματικῶς προϊσταμένων, παραστατικὴ ὅτι τὸ συγκροτούμενον συνοικέσιον συνεπιφέρει τὸ ἀκώλυτον παρὰ τῶν θείων καὶ ἱερῶν νόμων, ὥστε ἡ ἄνευ κυριαρχικῆς ἀδείας ἐκτέλεσις τοῦ μυστηρίου τούτου λογίζεται κανονικῶς ἀνύπαρκτος καὶ ἀνυπόστατος καὶ οὐδεμίαν ἔχει χάριν πνευματικήν, ὡς κατάχρησις οὖσα θρησκευτικῶν τάξεων καὶ ἱερῶν θεσμῶν· ὅθεν καὶ περὶ τοῦ τολμηθέντος ἐνταῦθα συνοικεσίου γενομένης ἐρωτήσεως πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, εἴγε ἔχει τὴν παρὰ τῶν θείων νόμων σύστασιν, γράφοντες δηλοποιοῦμεν διὰ τοῦ παρόντος Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδικοῦ ἡμῶν γράμματος ὅτι τὸ συνοικέσιον τοῦτο, ἅτε δὴ συντελεσθὲν δίχα τῆς κυριαρχικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν εἰδήσεως καὶ ἀδείας, τῆς διὰ τῆς συνή-

---

1. Ἡ ὑπὸ ὀρθοδόξου ἱερέως ἱερολογία τοῦ γάμου ἀπαιτεῖται ὡς στοιχεῖον ἀπαραίτητον τῆς τελέσεως αὐτοῦ, ταύτης δὲ προηγεῖται ἡ κανονικὴ ἐπισκοπικὴ ἄδεια, ἀπαιτουμένη ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τοῦ γάμου κατὰ τὴν τελευταίαν ἐγκύκλιον τοῦ ἔτους 1893 ἣν ὅρα ἐν § 6. Πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐγκυκλίου ταύτης συνήθως ἀνεγνωρίζετο τὸ κῦρος τοῦ γάμου, τοῦ ἄνευ ἐπισκοπικῆς ἀδείας τελεσθέντος, ἀλλ' ἀφ' οὗ ἐξηκριβοῦτο ἡ τέλεσις αὐτοῦ, ὑπεβάλλετο δὲ μόνον εἰς τὴν προσήκουσαν ποινὴν ὁ τελέσας τὸν γάμον ἱερεύς.

θους βούλας διδομένης, καὶ δι' ἀπάτης ἐπὶ χρήμασιν ἀνευλογήτως εὐλογηθέν, ὡς ὁ παρὰ τῶν Ἀποστόλων ζητήσας ὤνιον τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος, ὑπάρχει ἀγνώριστον τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ κατακεκριμένον παρὰ τῶν θείων καὶ ἱερῶν νόμων καὶ κανόνων καὶ ὡς μηδὲ ὑπάρξαν τὴν ἀρχήν, πολλῷ δὴ μᾶλλον ὅτι καὶ καθ' ἁρπαγὴν καὶ δίχα τῆς γνώμης καὶ συγκαταθέσεως τῶν γονέων καὶ συγγενῶν τῆς κόρης. Διὰ ταύτας γοῦν τὰς κανονικὰς αἰτίας ἄθεσμον καὶ παράνομον καὶ ἀνυπόστατον ὅλως τὸ ῥηθὲν συνοικέσιον καὶ αὐτόχρημα βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς ἁγίας αὐτοῦ Ἐκκλησίας.... Γρ. Π. Σ. 31 Μαρτίου 1827.

Τούτου ἕνεκα διερευνησάμενοι καλῶς τὰ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἐπειδὴ πρὸς τῇ κοινῇ ἀγωγῇ καὶ ἀντιστάσει τῶν διαληφθέντων συζύγων, κατείδομεν ὅτι παρὰ τοὺς ἱεροὺς νόμους καὶ τὰς κανονικὰς διατάξεις ἐγένετο ἡ στεφάνωσις τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος συνοικεσίου, ἅτε δὴ νυκτὸς τολμηθεῖσα κρύβδην καὶ παρ' ἐνορίας ὑπὸ ἱερέως ἐξαπατηθέντος, καὶ μήτε τὴν ἀπαιτουμένην ἐξέτασιν ποιησαμένου μήτε λαβόντος τὴν τακτικὴν ἐκκλησιαστικὴν ἄδειαν, ἔγνωμεν συνοδικῇ διασκέψει διασπάσαι καὶ διαλύσαι τὸ συνοικέσιον τοῦτο κατὰ τὴν τῶν ἱερῶν κανόνων περίληψιν, ὅσοι τοὺς κρυπτοὺς γάμους καὶ τοὺς καθ' ἁρπαγὴν καὶ ἀπάτην καὶ ἄνευ τῆς τῶν γονέων γνώμης κατακρίνοντες τὴν διάλυσιν διαγορεύουσι. Γρ. Π. Σ. Ὀκτώβριος 1836.

Ἐνεκρίθη ἡ ἔκδοσις ἀπαντήσεως τῷ ῥηθέντι Μητροπολίτῃ διαγορευούσης ὅτι εἰ μὲν τὸν γάμον τοῦτον, τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος, νυμφευθέντος πρότερον τὴν ἀνεψιάν, ἄρτι δὲ τὴν θείαν, ὀρθόδοξος ἐτέλεσεν ἱερεύς, ὀφείλει τιμωρῆσαι μὲν τὸν ἱερουργήσαντα, ἀπειλῆσαι δὲ τοὺς παρανομήσαντας ὅτι ἀναγνώσει τὸ κατ' αὐτῶν ἐκδεδομένον ἐπιτίμιον, ἐὰν

ἐμμένωσιν ἐν τῇ ἀθέσμῳ συζυγίᾳ των· εἰ δὲ καὶ ἐτέλεσε τὸν γάμον σχισματικὸς ἱερεὺς τότε περιορισθήσεται εἰς τὸ νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ αὐτὸν ὡς αὐτοδικαίως παράνομον καὶ ἑπομένως κηρύξῃ ἄκυρον. Πρ. Ἱ. Σ. 25 Νοεμβρίου 1872.

Ληφθέντος ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ τελέσας τὸ μυστήριον τοῦ γάμου πρὸ τριετίας ἄνευ ἀρχιερατικῆς ἀδείας ἱερεὺς δὲν ἦτο ὑποβεβλημένος εἰς ἀργίαν, ἀλλ' ἁπλῶς ἦν ἀπηγορευμένον αὐτῷ ἕνεκα τοῦ γήρατος ἵνα τελῇ μυστήρια, ὅπερ κυρίως ἀπαιτεῖται διὰ τὰ ἀκμαίαν πᾶσαν τὴν σωματικὴν κατάστασιν ἀπαιτοῦντα ἱερὰ μυστήρια, οἷον θείαν Εὐχαριστίαν καὶ Βάπτισμα, ὧν ἄλλως ἡ ἐκτέλεσίς ἐστι δυσχερὴς καὶ ἐπικίνδυνος, προσέτι δὲ ληφθέντος ὑπ' ὄψει ὅτι τὰ παρεμβαλλόμενα διὰ τὸν γάμον λόγῳ ἡλικίας κωλύματα ἤρθησαν, τῶν ἐνδιαφερομένων ἀναγνωρισάντων τὸ γεγονός, ἐνεκρίθη ἵνα ὁ οὕτω τελεσθεὶς γάμος θεωρηθῇ ἐκκλησιαστικῶς ἐγκύρως τελεσθεὶς καὶ δυνάμενος ἑπομένως ἵνα ἀναγνωρισθῇ ἄνευ ἑτέρας ἱερολογίας.

Πρ. Ἱ.Σ. 10 Ἰουνίου 1885.

Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος γάμος οὐδαμῶς λογίζεται ἔχων κῦρος, ὡς τελεσθεὶς ὑπὸ σχισματικοῦ βουλγάρου ἱερέως, ἀλλὰ καὶ κῦρος ἂν εἶχε κωλύεται οὗτος ὑπὸ τοῦ νόμου ἕνεκα τῆς συγγενείας. Πρ. Ἱ. Σ. 12 Αὐγούστου 1885.

Ἔγκυρος εἶναι ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου κηρύττοντος νόμιμον τὸν γάμον τῆς ἐφεσιβλήτου μετὰ τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου αὐτῆς καίτοι τελεσθέντα ἄνευ τῆς ἐπὶ τούτῳ ἀπαιτουμένης ἐκκλησιαστικῆς ἀδείας, ἅτε ἀποδειχθέντος διὰ μαρτύρων ὅτι τὸ μυστήριον τοῦ γάμου τούτου ἐτελέσθη ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτῶν κατὰ τὰς διατυπώσεις τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ ὀρθοδόξου ἱερέως. Ἱ. Σ. 48 (1886).

Σκέψεως γενομένης ἐνεκρίθη ἵνα κηρυχθῇ ἄκυρος ὁ ἐν λόγῳ γάμος ἅτε γενόμενος ἄνευ ἀδείας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς καὶ πρὸ πάντων ὡς ὢν δ΄ βαθμοῦ ἐξ ἀγχιστείας.

Πρ. Ἱ. Σ. 9 Αὐγούστου 1888.

Δὲν θεωρεῖται ἔγκυρος ὁ γάμος δύο προσώπων ἀνηκόντων εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν καὶ εὐλογηθεὶς ὑπὸ ἱερέως σχισματικοῦ τῆς βουλγαρικῆς ἐξαρχίας.

Πρ. Ἱ Σ. 31 Ὀκτωβρίου 1888.

Παρὰ τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ καὶ ταῖς ὑπ' αὐτὴν Μητροπόλεσι καὶ Ἐπισκοπαῖς ἀνέκαθεν ἐπικρατεῖ ἀδιάκοπος πρᾶξις, καθ' ἣν πρὸς περιφρούρησιν τῆς ἱερότητος τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου ἐν πάσῃ ὁμοίᾳ περιπτώσει, ἀναγνωρίζεται τὸ κῦρος τῶν ἱεροπραξιῶν καὶ μυστηρίων τῶν ἄνευ κανονικῆς ἀδείας ὑπὸ ἱερέων τελουμένων, ἐὰν ὅμως ἀποδειχθῇ ἀκριβῶς ὅτι αὗται ἐτελέσθησαν, ἐπιβάλλεται δὲ μόνον ἡ προσήκουσα ποινὴ τοῖς τελέσασιν αὐτοὺς ἱερεῦσι. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, οὐ μόνον ἐκ τοῦ πιστοποιητικοῦ τοῦ τὸν γάμον τελέσαντος ἱερέως βεβαιοῦται ἡ πρᾶξις τοῦ ἱεροῦ μυστηρίου τοῦ γάμου, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Μητροπολίτου ζητηθεῖσαι ἐδόθησαν πληροφορίαι ὅτι ὁ γάμος οὗτος ἐξετελέσθη κρύφα καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς Μητροπόλεως αὐτοῦ, οὗ ἕνεκα ὑπεβλήθη ὑπ' αὐτοῦ ποινὴ τῷ τελέσαντι τὸν γάμον ἱερεῖ, ὥστε τούτου ἀποδειχθέντος ἔπεται ἀδιαφιλονεικήτως ὅτι ὁ γάμος ἐστὶν ἔγκυρος. Ἱ. Σ. 82 (1889).

§ 5

α΄) ἕνεκα κωλύματος συγγενείας.

Ἀποφαινόμεθα οὖν ἵνα οἱ ῥηθέντες δύο δευτεροεξάδελφοι, οἱ πρὸς ἀλλήλους ἔκθεσμον συνοικέσιον συγκροτήσαντες καὶ ἀνευλογήτως εὐλογηθέντες καὶ ἀστεφανώτως στεφανωθέντες, ἂν μὴ ἅμα τῷ ἀκοῦσαι καὶ ἰδεῖν τὸ παρὸν ἐκκλησιαστικὸν ἡμῶν γράμμα ἀποστῶσι τῆς σατανικῆς συναφείας αὐτῶν καὶ ἀσυγγνώστου αἱμομιξίας καὶ ἀπομακρυνθέντες τέλεον, προσπεσόντες τῷ θείῳ ἐλέει δείξωσιν ἀναλόγους μετανοίας καρπούς, ἀλλὰ παρακούσωσιν ἀσυνειδήτως, καὶ ἐμμείνωσιν τῇ παρανομίᾳ αὐτῶν, αὐτοί τε ὡς κακόβουλοι καὶ τῶν θείων νόμων ὑπερόπται καὶ αἱμομίκται προφανεῖς, πρὸς δὲ καὶ ὅσοι τολμήσωσι καθ' οἱονδήτινα τρόπον ὑπερασπισθῆναι τοὺς τοιούτους βδελυροὺς καὶ παρανόμους ἢ βίᾳ χρήσασθαι ἐπὶ ἐκτελέσεως συνοικεσίου ζ' ἐξ αἵματος βαθμοῦ ἀφωρισμένοι ὑπάρχωσιν ἀπὸ Θεοῦ· οἱ δ' εἰρημένοι δύο δευτεροεξάδελφοι ἀμεταμέλητοι διαμείναντες καὶ ἐπιμένοντες τῇ ἀθεμίτῳ συναφείᾳ καὶ αἱμομιξίᾳ ὑπάρχωσι καὶ ἔξω τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Γρ. Π. Σ. τῷ Νεοκαισαρείας Φεβρ. 1825.

Σκέψεως γενομένης καὶ γνωσθέντος ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος συνοικέσιον ὑπάρχει ε' βαθμοῦ ἐξ ἀγχιστείας καὶ κατὰ συνέπειάν ἐστιν ἀνεπίδεκτον ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας καὶ συγκαταβάσεως, ἐνεκρίθη ἵνα γένηται ἀπάντησις τῷ αἰτοῦντι Μητροπολίτῃ γνωστοποιοῦσα τοῦτο καὶ ἐντελλομένη ἵνα προσπαθήσῃ ν' ἀνακαλύψῃ τὸν εὐλογήσαντα τὸ συνοικέσιον τοῦτο ἱερέα καὶ ἐπιβάλῃ αὐτῷ τὴν κανονικὴν ποινήν, προσπαθήσῃ δὲ νὰ πείσῃ καὶ τοὺς παρανόμως συνοικοῦντας ν' ἀποχωρισθῶσιν ἀπ' ἀλλήλων, ἄλλως διατηρήσῃ αὐτοὺς ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἐπιβληθείσης ἐκκλησιαστικῆς ποινῆς τοῦ ἐξωκκλησιασμοῦ.

Ἱ. Σ. 2 Ἰουνίου 1877.

Ἡ οὖν Μετριότης ἡμῶν μετὰ τῆς περὶ αὐτὴν ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, λαβοῦσα ὑπ' ὄψει τὴν ὑπόθεσιν ταύτην καὶ πρὸ παντὸς ἐξακριβώσασα κατὰ καθῆκον τὸν συνδέοντα

τὰ εἰρημένα πρόσωπα συγγενικὸν δεσμόν, ἀποδειχθέντα ε′ ἐξ αἵματος βαθμοῦ, ἀποφαίνεται ἀσχέτως πρὸς πάντα ἕτερον λόγον, ὑφ' ἑκατέρων τῶν μερῶν προβαλλόμενον, ὅτι ὁ μεταξὺ αὐτῶν ἀθέσμως καὶ ἀντικανονικῶς, διὰ τὴν ὑπάρχουσαν συγγένειαν, συναφθείς, ὡς εἴρηται τῷ 1862, γάμος ἐστὶν ὅλως ἄκυρος καὶ ὡς μήποτε ὑπάρξας, ἀμφότερα δὲ τὰ διαληφθέντα πρόσωπα ἐλεύθερα πρὸς ἄλληλα παντὸς γαμικοῦ δεσμοῦ καὶ δυνάμενα ἑπομένως ἑτέροις ἀπιδεῖν νομίμοις γάμοις. Γρ. Π. 21 Δβρίου 1881.

Σκέψεως γενομένης ἐνεκρίθη ἵνα ἀκυρωθῇ ὁ προκείμενος γάμος, καίτοι τελεσθεὶς μεθ' ὅλων τῶν ἀπαιτουμένων διατυπώσεων, λόγῳ κωλύματος διπλῆς συγγενείας, τῶν στεφθέντων νέων ὄντων β′ ἐξαδέλφων καὶ τοῦ νέου ἔχοντος πρότερον σύζυγον ἀποβιώσασαν τὴν β′ ἐξαδέλφην τῆς νέας.

Πρ. Ἱ. Σ. 30 Ἰουλίου 1883.

Ἄκυρος εἶναι ὁ προκείμενος γάμος ἐνυπάρχοντος ἐν αὐτῷ κωλύματος δ′ βαθμοῦ ἐξ ἀγχιστείας, καθὸ τῆς γυναικὸς οὔσης πρωτεξαδέλφης τῆς ἀποθανούσης α′ συζύγου τοῦ ἀνδρός. Πρ. Ἱ. Σ. 20 Ἰανουαρίου 1886.

Ἐνεκρίθη ἵνα γραφῇ τῷ αἰτοῦντι Μητροπολίτῃ ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ τοιοῦτον συνοικέσιον ε′ βαθμοῦ ἐξ ἀγχιστείας.

Πρ. Ἱ. Σ. 7 Μαΐου 1887.

Σκέψεως γενομένης ἐνεκρίθη ἡ ἀκύρωσις τοῦ ἐν λόγῳ γάμου τῆς αἰτούσης μετὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς, ὄντος ἀδελφοῦ τοῦ μητρυιοῦ αὐτῆς, τ.ἔ. γ′ βαθμοῦ ἐξ ἀγχιστείας.

Πρ. Ἱ. Σ. 15 Σεπτεμβρίου 1888.

Μετὰ τὴν ἔκδοσιν ἐπιτιμίου κατὰ τῶν συζευχθέντων ἐν γάμῳ παρανόμῳ λόγῳ συγγενείας καὶ τὴν δημοσίᾳ ἀνάγνωσιν αὐτοῦ ἐπ' Ἐκκλησίας, γάμος οὐχ ὑφίσταται

καὶ ἡ περὶ διαζεύξεως αἴτησις περιττὴ ὅλως καθίσταται.

Γρ. Π. 13 Ἰουλίου 1889.

Ἀποδειχθέντος νομίμως ὅτι μεταξὺ τῶν ἀποβιωσάντων γονέων τῆς νῦν ἀναιρεσειούσης ὑπῆρχε ἀνατρεπτικὸν κώλυμα γάμου ε′ βαθμοῦ ἐξ αἵματος, καθιστᾶ ἄκυρον καὶ παράνομον τὴν μεταξὺ τούτων συμβίωσιν, ἀκύρους δὲ καὶ μὴ νομίμους καὶ πάσας τὰς ἐντεῦθεν προελθούσας συνεπείας, ἄκυρός ἐστι καὶ παράνομος ὁ ἐν ἔτει 1866 γενόμενος γάμος τῶν ἤδη ἀποβιωσάντων γονέων τῆς νῦν ἀναιρεσειούσης. Ἱ. Σ. 150 (1894).

β′) ἕνεκεν ἐλλείψεως ἐπισκοπικῆς ἀδείας.

Οὕτως οὖν ἀποδειχθείσης τῆς ἀληθείας τῶν προβλημάτων τῆς γυναικὸς ἐγένετο συνοδικὴ συνδιάσκεψις καὶ κατὰ τοὺς ἱεροὺς νόμους τούς τε ἐκκλησιαστικοὺς καὶ πολιτικούς, ἐνεκρίθη κοινῶς νομιμωτάτη καὶ ἀναγκαιοτάτη ἡ διάζευξις τῶν ῥηθέντων συζύγων, α′ διότι κρυφίως καὶ δίχα τῆς νομίμου ἐκκλησιαστικῆς ἀδείας συνετελέσθη τὸ συνοικέσιον τοῦτο καὶ ἐκ τούτου ἀπαράδεκτον τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ ὡς μὴ ὑπάρξαν λογίζεται, β′ διότι ἡ μετὰ τῶν σουδίτων, οἵός ἐστιν ὁ σύζυγος, συνοίκησις τῶν ῥαγιαδικῶν ὑπάρχει βασιλικῶς κεκωλυμένη, γ′ διότι ὁ ἀνὴρ ἐκαπηλεῖτο περὶ τὰ νομίσματα τῆς κραταιᾶς βασιλείας καὶ τῷδε τῷ τρόπῳ ἐπίβουλος αὐτῇ ἐγίνετο, δ′ δὲ καὶ τελευταῖον διότι ἐνεφόρει πληγὰς τῇ συζύγῳ αὐτοῦ καὶ ἠπείλει κατ' αὐτῆς καὶ θάνατον. Γρ. Π. Σ. Ὀκτώβριος 1834.

Καὶ δὴ γράφοντες ἀποφαινόμεθα ἐκκλησιαστικῶς ἵνα οἱ ῥηθέντες, ὅ τε Φίλιππος καὶ ἡ Σμαράγδα, ὡς κρύφα καὶ δίχα τῆς νομίμου ἐκκλησιαστικῆς ἀδείας συγκροτήσαντες πρὸς ἀλλήλους συνοικέσιον καὶ ἐκθέσμως ἐκ τούτου καὶ

παρανόμως ἔκτοτε ἄχρι τοῦ νῦν συνοικοῦντες ὑπάρχωσιν ἀπ' ἀλλήλων κεχωρισμένοι καὶ μεμακρυσμένοι τοῦ λοιποῦ, ξένοι τε καὶ ἀπηλλοτριωμένοι καὶ μηδεμίαν ἔχοντες γαμικὴν συνάφειαν καὶ συνδιαίτησιν ὅλως.

Γρ. Π. Ἰανουάριος καὶ Μάρτιος 1841.

Μὴ γενομένου γνωστοῦ τοῦ τελέσαντος τὸν γάμον, οὗτινος τὸ κῦρος λόγῳ βίας προσβάλλεται, ἱερέως, τὸ πρωτόδικον δικαστήριον ἐλλείψει ἀντιρρήσεων ἔδει ἵνα παραδεχθῇ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ νῦν ἐφεσείοντος ὅτι δὲν ἔχει κῦρος ὁ ὑπὸ ἀγνώστου ἱερέως καὶ ἄνευ ἀδείας τῶν Πατριαρχείων γενόμενος καὶ νῦν προσβαλλόμενος γάμος.

Ἱ. Σ. 87 (1889).

γ') ἕνεκεν ἐλλείψεως συναινέσεως καὶ βίας.

Κατὰ τὸ 1812ον σωτήριον ἔτος τῇ η΄ Μαρτίου ἐστάλη ἐπιστολὴ συνοδικὴ πρὸς τὸν Ἄνδρου δηλοποιοῦσα ὅτι ἔφθασεν εἰς τὰ ὦτα τῆς Ἐκκλησίας τὸ συντελεσθὲν ἐκεῖ ἔκθεσμον συνοικέσιον, δηλ. ὁ Οἰκονόμος Παπᾶ Δημήτριος ἐπιταχθεὶς παρὰ τῆς ἱερότητός του διὰ νὰ ἐξετάσῃ πρότερον τὴν γνώμην τῆς Ὥρσας καὶ ἔπειτα νὰ στεφανώσῃ αὐτὴν μετὰ τοῦ Πετράκη, αὐτὸς δωροδοκηθεὶς ἐστεφάνωσεν αὐτὴν ἄκουσαν καὶ τὰς χεῖρας ὀπισθοδεδεμένην καὶ μήτε πρότερον μήτε ἤδη στέργουσαν τὴν μετ' αὐτοῦ συνοίκησιν ἀλλὰ θάνατον μᾶλλον προελομένην, ὅθεν ἐπιτάττεται ὁ ἅγιος Ἄνδρου ἵνα μετὰ τὴν ἀκριβῆ ἐπεξεργασίαν, εἰ οὕτως ἔχουσι τὰ ἀνενεχθέντα, ἀπαλλάξῃ τὴν Ὥρσαν ὡς μὴ ἐρρωμένου τοῦ κατὰ βίαν συντελεσθέντος συνοικεσίου, ἐνεργήσῃ δὲ καὶ τὴν κατὰ τοῦ Οἰκονόμου ἐκείνου ἐκδοθεῖσαν ἐκκλησιαστικὴν ἄργηταν. Γρ. Π. Σ. Μάρτιος 1812.

Ἄνευ γοῦν συναινέσεως σύμφωνον καὶ πολλῷ μᾶλλον

γάμων σύστασις οὐ προβαίνει, σύμφωνον δὲ παρὰ τοῖς ἱεροῖς νόμοις ἐστί, δύω εἰς ταὐτὸν ἀρεστὸν συναίνεσις, ἀλλὰ μὴν τοῦ ῥηθέντος Κωνσταντίνου ὑπὸ τῆς μέθης μὴ δυναμένου συναινέσαι, μήτε ὅλως αἰσθανομένου, ἄρα ἡ στέψις αὐτοῦ μετὰ τῆς ῥηθείσης μὴ καλῶς τελεσθεῖσα, ὡς ἀμοιροῦσα τῶν νομίμων συστατικῶν δείκνυται οὐ μόνον παράνομος καὶ ἄκυρος ἀλλὰ καὶ ὡς μηδόλως γεγενημένη, μηδὲ ὑπάρξασα τὴν ἀρχήν, βάσιν δὲ τοῦ νομίμου τούτου ἐπιχειρήματος ἐποιησάμεθα τὸ ὑπόμνημα Ἀλεξίου Πατριάρχου Κων)πόλεως, παρομοίαν νομικὴν ὑπόθεσιν καὶ ἀπορίαν διαλύον καὶ καθοριζόμενον ἐπὶ λέξει οὕτως : «ὃ γὰρ οὐκ ἤρκται καλῶς, οὐδὲ λελύσθαι λέγεται, ἀλλ' ἀρχῆς θέσιν μὴ ἐσχηκέναι», ᾧ ὑπομνήματι πατριαρχικῷ παρακολουθοῦντες καὶ ἡμεῖς, (κατὰ τοῦτο μόνον διαφέροντες, ὅτι ἐν ἐκείνῳ ὁ λόγος περὶ ἀτελείας ἡλικίας, ἐνταῦθα δὲ περὶ ἀναισθησίας ἐκ μέθης, καταστάσεως χείρονος μάλιστα τοῦ ἀτελῆ μὲν φέροντος τὴν ἡλικίαν σωφρονοῦντος δὲ καὶ εὐφυῶς ἔχοντος) καὶ ταῖς νομίμοις ἐκείνου ἐννοίαις καὶ περιλήψεσι βαίνοντες, οὐδαμῶς δυνάμεθα γνώριμον καὶ ἀποδεκτὸν τοῖς ἱεροῖς νόμοις τὸ στεφάνωμα τοῦτο ἀποφῆναι, ἀλλ' ὡς ἀνύπαρκτον ὅλως λογιζόμεθα. Γρ. Π. 4 Ἰουλίου 1846.

Τὸν προκείμενον γάμον τελεσθέντα διὰ τῆς βίας τὸ Πατριαρχεῖον θεωρεῖ ὅλως ἄκυρον καὶ ἀνύπαρκτον, ἀνατίθησι δὲ τὴν τοῦ ἐγκλήματος τοῦ βιασμοῦ κρίσιν καὶ ἀπόφασιν εἰς τὴν εὐθυδικίαν τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας.

Ἱ. Σ. 106. (1860).

Ὑπαρξάσης ἐνόπλου ἀπαγωγῆς καὶ διακοπήσεως πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ α΄ γάμου, καὶ ἑπομένως τελεσθέντος αὐτοῦ βίᾳ καὶ δυναστείᾳ, θεωρεῖται οὗτος ἄκυρος, καθόσον κατὰ τὸν νόμον τὸ βίᾳ γενόμενον οὐκ ἔρρωται, ἔγκυρος δ'

ἐστὶν ὁ β΄ γάμος ὁ γενόμενος ἐκούσης τῆς νέας, οὐδὲν δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἔχοντος τοῦ ἀπαγωγέως α΄ συζύγου αὐτῆς. Πρ. Ἱ. Σ. 17 Αὐγούστου 1885.

Ἡ βία καθίστησιν ἄκυρον τὸν γάμον οὐ μόνον διότι ἐλλείπει ἡ ἐλευθέρα συναίνεσις τῶν συναπτομένων ἀλλὰ καὶ διότι τὸ βίᾳ καὶ φόβῳ γενόμενον οὐκ ἔρρωται. (Ἀρμ. Α, ια΄, § 3). Πρ. Ἱ. Σ. 30 Ἰουλίου 1873 καὶ Ἱ. Σ. 87 (1889).

δ΄) ἕνεκεν προϋπάρχοντος ἑτέρου γάμου.

Ἐπειδὴ ὁ περὶ οὗ λόγος ἐξ Ἀδριανουπόλεως, ἐγκαταλιπὼν τὴν νόμιμον αὐτοῦ σύζυγον ἐστεφανώθη κρυφίως καὶ παρανόμως μεθ' ἑτέρας γυναικός, διὰ ταῦτα ἡ ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία προνοουμένη ὑπὲρ τῆς ἀκεραιότητος τῶν θείων κανόνων καὶ τῆς εὐκοσμίας τοῦ χριστιανικοῦ πολιτεύματος, οὐ μόνον ὡς ἔκθεσμον καὶ παράνομον τὸ τοιοῦτο συνοικέσιον ἀπεκήρυξεν, ἀλλὰ καὶ ἐπαξίως τιμωρῆσαι ἐβουλήθη τὸν τολμητίαν τοῦτον καὶ παραβάτην τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ νόμων. Δυνάμει τοίνυν ὑψηλοῦ ὁρισμοῦ ἀποστέλλεται εἰς Ἀδριανούπολιν ὁ πατριαρχικὸς τζαούσης Δημήτριος ὅπως παραλαβὼν αὐτὸν ἀπαγάγῃ ὑπερόριον εἰς Ἅγιον Ὄρος. Πρ. Ἱ. Σ. 22 Σ)βρίου 1859.

Ὁ γάμος τοῦ Α μετὰ τῆς Γ, ὡς γενόμενος ἄνευ προηγουμένης διαζεύξεως ἀπὸ τοῦ νομίμου συζύγου αὐτῆς, ὑπάρχει ἄκυρος καὶ δέον ἡ γυνὴ ἵνα ὑποχρεωθῇ ὅπως ἀκολουθήσῃ τῷ νομίμῳ αὐτῆς συζύγῳ, ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει ὑποβάλῃ τὴν αἰτίαν τῆς ἀποποιήσεως αὐτῆς διὰ τὰ περαιτέρω. Πρ. Ἱ. Σ. 12 Αὐγούστου 1871.

Ἐνεκρίθη ἵνα γένηται ἀπάντησις τῷ Μητροπολίτῃ Θεσσαλονίκης, (ἀνενεγκόντι τῇ Ἐκκλησίᾳ ὅτι ἐπαρχιώτης τις ἀπολέσας τὴν σύζυγον αὐτοῦ μετέβη εἰς Ἀθήνας, ὅπου

τῇ ἀδείᾳ τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν συνεζεύχθη τὴν α΄ ἐξαδέλφην αὐτῆς καὶ αἰτοῦντι ὁδηγίας) λέγουσα ὅτι ἡ Πανιερότης του πρὸς μὲν τὸν Μητροπολίτην Ἀθηνῶν, ὡς πληροφορηθεῖσα ὅτι τῇ ἀδείᾳ αὐτοῦ ἐξετελέσθη τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος παράνομον συνοικέσιον, δύναται νὰ ποιήσῃ τὰς δεούσας παρατηρήσεις, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν συνεπείᾳ τοῦ γράμματος αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαν ἐκκλησιαστικὴν ἐγκύκλιον περὶ τοῦ εἶναι προσεκτικοὺς τοὺς ἀρχιερεῖς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου εἰς τὰ ἐξ Ἑλλάδος συνοικέσια, τοὺς δὲ παρανομήσαντας δέον νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὰς δεούσας ἐκκλησιαστικὰς ποινάς. Πρ. Ἱ. Σ. 3 Μαίου 1876.

Ἐνεκρίθη ἵνα ὁ μετὰ τῆς Ἀρίστης γάμος τοῦ ἐκ διαδοχῆς τριτογαμήσαντος εἰρημένου συζύγου κηρυχθῇ ἄκυρος, ὡς συναφθεὶς συνεστῶτος τοῦ β΄. γάμου.

Πρ. Ἱ. Σ. 15 Βρίου. 1888.

Οἱ παρανόμως τελεσθέντες β΄. γάμοι, συνεστώτων τῶν πρώτων, ἄκυροί εἰσι καὶ ἀσύστατοι καθ' ἑαυτοὺς ὡς τελεσθέντες συνεστώτων τῶν πρώτων· οἱ οὕτωσὶ δὲ παρανόμως ἐλθόντες εἰς γάμου κοινωνίαν ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἰσὶ ξένοι πρὸς ἀλλήλους διὰ τὸ ἀσύστατον καὶ ἄκυρον τοῦ γάμου αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν γενομένην διάλυσιν τῶν πρώτων γάμων αὐτῶν δὲν δύνανται νὰ νομιμοποιήσωσι τοὺς δευτέρους τούτους, καθόσον κατὰ τὰς διαγορεύσεις τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ λοιπὰς ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις, ὁ ἐπὶ μοιχείᾳ γυναικὸς κατηγορηθεὶς οὐ δύναται ταύτην γαμετὴν ἀγαγέσθαι, (Κανὼν ΛΘ΄ Μ. Βασιλείου, Ἀρμενοπ. Δ. ζ΄, 29 καὶ 30, Νεαρὰ 134,12). Πρ. Ἱ. Σ. 25 Ἰουλίου 1889.

Ἄκυρός ἐστιν ὁ γάμος τοῦ ἐφεσείοντος μετὰ τῆς ἐφεσιβλήτου, ὡς γενόμενος συνεστῶτος πρώτου γάμου ἐγκύρου, εἰ καὶ βραδύτερον λυθέντος διαζυγίῳ. Πρ. Ἱ. Σ. 22 Αὐγ. 1892.

Ἄκυρος καὶ μὴ ὑπάρχων ἐστὶν ὁ προκείμενος γάμος οὐ μόνον διότι ἐτελέσθη ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑφεστῶτος ἐγκύρου καὶ νομίμου γάμου αὐτοῦ μετὰ τῆς ἐφεσειούσης, ἀλλὰ καὶ διότι ὑπάρχει κώλυμα ἀνατρεπτικόν, οὔσης τῆς β' συζύγου αὐτοῦ συγγενοῦς αὐτοῦ ε' ἐξ ἀγχιστείας βαθμοῦ.

Ἱ. Σ. 139 (1893).

ε') νομιζόμενος γάμος.[1]

Κατὰ τὸ Ρωμαϊκὸν καὶ Βυζαντινὸν δίκαιον καὶ κατὰ τὸ ἡμέτερον Κανονικὸν ὁ ἀθέμιτος γάμος ἐστὶν ἄκυρος, μηδεμίαν ἔχων συνέπειαν νόμιμον διὰ τοὺς συνάψαντας αὐτόν, κἂν ἔτι συνήφθη καλῇ τῇ πίστει παρ' ἀμφοτέρων ἢ παρὰ τοῦ ἑνὸς τῶν συνομολογησάντων αὐτὸν καὶ οὐδόλως παράγει δικαίωμα εἰς ἀποζημιώσεις, ὡς διατείνεται ἡ ἀνακόπτουσα.

Ἱ. Σ. 42 (1886).

Τὰ προσαχθέντα χωρία τῶν Πανδεκτῶν, τοῦ Κώδικος καὶ τῶν Βασιλικῶν οὐδόλως περιέχουσι τὴν θεωρίαν τοῦ νομιζομένου γάμου μετὰ τῶν σημειουμένων συνεπειῶν τὴν ὑποστηριχθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀνακοπτούσης, διατεινομένης ὅτι ἀκυρωθέντος τοῦ μετὰ τοῦ ἀνακοπτομένου γάμου αὐτῆς ὡς παρανόμου, ἅτε λαβόντος χώραν μεταξὺ συγγενῶν

1. Ὁ νομιζόμενος, γάμος, τοὐτέστιν ὁ ἄκυρος μέν, ἀλλὰ καλῇ τῇ πίστει γενόμενος, ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἐνυπαρχούσης ἀκυρότητος, διασπᾶται ἐπίσης ὡς πᾶς ἄκυρος γάμος μὴ συνεπαγόμενος ἐπιζήμια ἀποτελέσματα ὅσον ἀφορᾷ τοὺς συνάψαντας, ἐὰν ἀποστῶσι τῆς συναφείας ἅμα τῇ γνώσει τοῦ ἀκυρωτικοῦ κωλύματος, καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐκ τοῦ γάμου τούτου τέκνα, ἅτινα θεωροῦνται γνήσια καὶ κληρονομοῦσι τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς ἀνιόντας αὐτῶν ὡς γνήσιοι κληρονόμοι καὶ κληρονομοῦνται παρ' αὐτῶν.

δ' βαθμοῦ ἐξ ἀγχιστείας διαρκέσαντος δὲ ἐπὶ 21 ἔτη, αὕτη δικαιοῦται διατηρεῖν τὴν κοινωνικὴν τοῦ πρώην συζύγου αὐτῆς θέσιν, φέρειν τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ ἐξαιτουμένης ἵνα ἐπιδικασθῇ αὐτῇ κατὰ τὸν νόμον καὶ τὸ δίκαιον ἀνάλογον χρηματικὸν ποσὸν ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ὁποίου νὰ δύναται νὰ συντηρῆται ἐν ὅσῳ ζῇ, καὶ τοῦτο διότι τὸ μὲν πρῶτον χωρίον L. 3 C. 57 § 1 ἀποβλέπει τὰ ἐξ ἑνὸς τοιούτου ἀθεμίτου γάμου γεννηθέντα τέκνα, κυροῦν ἐξ ἐπιεικείας καὶ ἕνεκα τῆς συνδρομῆς πολλῶν σπουδαίων λόγων τὴν προσωπικὴν κατάστασιν τούτων, τὸ δὲ δεύτερον Κωδ. 5, 5 § 4 ὁρίζει ὅτι ἐν περιπτώσει συνάψεως ἀθεμίτου γάμου καλῇ τῇ πίστει αἱ παρὰ τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἕτερον γενόμεναι δωρεαὶ δὲν διεκδικοῦνται παρὰ τοῦ δημοσίου θησαυροῦ, τοῦθ' ὅπερ οὐδὲν ἄλλο ἐστὶν ἢ ἀπαλλαγὴ ἀπὸ ποινῆς, τὸ δὲ τρίτον καὶ τέταρτον Πανδεκτ. 48, 5, 39 § 7, Βασιλ. 60, 27, 39 ἁπλῶς καὶ μόνον ὁρίζουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦ ἐν ἀγνοίᾳ γενομένου ἀθεμίτου γάμου δίδωσι συγγνώμην φύσις καὶ ἡλικία καὶ ἡ ἐπανόρθωσις τοῦ ἁμαρτηθέντος καὶ μάλιστα εἰ μήπω τις αὐτῶν κατηγόρησε, τοῦτο δὲ δηλοῖ μόνον ὅτι συγχωροῦνται ἁπλῶς αἱ ποιναὶ αἱ κατὰ τῶν ἀθεμίτων μέσων τεθεσπισμέναι, ὡς φαίνεται καὶ ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ τίτλου τῶν Βασιλικῶν καὶ Πανδεκτῶν ἐν οἷς τὰ χωρία ταῦτα εὑρίσκονται (Νόμος Ἰουλίου περὶ τῶν ἐν μοιχείᾳ ἐνεχομένων ad legem juliam de adulteriis coercendis). Ἱ. Σ. 42 (1886).

στ') τετραγαμία.

Ἐπειδὴ ἡ Ἀγγελίνα Δημητρίου κατὰ τὴν ἐνορίαν τοῦ ἁγίου Νικολάου τῆς Ἁγίας στᾶσα ἐνώπιον ἡμῶν ἐπὶ συνόδου, ἀνέφερε

1. Ἡ Ἐκκλησία ἀείποτε ἐμίσησε τὴν πολυγαμίαν κατὰ δὲ τὸν ἐν ἔτει 921 γενόμενον τόμον τῆς ἑνώσεως ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων

μετὰ δακρύων ὅτι, εἰκοστὸν δεύτερον ἔτος τῆς ἡλικίας αὐτῆς τρέχουσα, τριῶν ἀνδρῶν συζυγίας ἐχήρευσε, καὶ ἔμεινεν ἄπορος πάντων τῶν ἀναγκαίων ἀνθρώποις μετὰ ὀρφανῶν παίδων δύο τοῦ ὑστέρου αὐτῆς ἀνδρός, οὔτε οἰκίαν ἔχουσα, οὔτε ἄλλην τινὰ παραμυθίαν, καὶ ἐζήτει συζυγῆναι ἀνδρὶ νομίμῳ λέγουσα ὡς ὁ πρῶτος λογισθεὶς αὐτῆς ἀνὴρ Ἰωάννης Ντάλος μυλοχαράκτης, λαβὼν αὐτήν, ἀρξαμένην εὐθὺς τὸ ἐνδέκατον ἔτος τῆς ἡλικίας, καὶ συνοικήσας μετ' αὐτῆς ἀνήβου οὔσης μῆνας ἕξ, εἶτα κλινήρης γεγονὼς μετ' ὀλίγον ἐτελεύτησε, καταλιπὼν αὐτὴν οὔπω φθάσασαν τὸν τῆς ἥβης χρόνον ἤτοι τὸν ἀπαρτισμὸν τῆς δωδεκαετίας καὶ ἄρξασθαι τοῦ δεκάτου τρίτου, καθ' ὃν ἡ ἥβη λογίζεται, μεθ' ὃν φθάσασα εἰς ἡλικίαν ἔλαβε Παναγιώτην ναύτην, κἀκείνου τελευτήσαντος, ἔλαβε Γεώργιον χαλκέα, καὶ τούτου τελευτήσαντος, ἐζήτει συνοικῆσαι τρίτῳ ἀνδρὶ ὡς τοῦ πρώτου μὴ λογιζομένου γάμου νομίμου διὰ τὸ ἄνηβον· ὅθεν τῆς ἡμῶν μετριότητος μάρτυρας ζητησάσης τὸ περὶ τούτου γινώσκοντας, παρέστησαν Ἀθανάσης Ἀδριανοῦ κάπηλος, Δημήτριος Ἰωάννου ῥάπτης, Μανώλης Γεωργίου λεπτουργός, καὶ ἐμαρτύρησαν φρικτοῦ καὶ ἁλύτου ἀφορισμοῦ ἐκφωνηθέντος δι' ὠμοφορίου καὶ ἐπιτραχηλίου, οὕτω γινώσκειν, καὶ οὕτως ἔχειν τὴν ἀλήθειαν, μήπω φθασάσης τὸν τῆς ἥβης χρόνον τελευτῆσαι τὸν Ἰωάννην Ντάλον, δοθείσης αὐτῷ, διὰ τὸ ὀρφανὴν εἶναι καὶ μὴ ἔχουσαν ποῦ τὴν κεφαλὴν κλῖναι τούτου χάριν ἡ μετριότης ἡμῶν κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς νόμους, ἀκυροῦντας τὴν πρὸ τῆς ἥβης συνοίκησιν καὶ κατὰ τὴν αὐτῶν μαρτυρίαν, δέδωκεν αὐτῇ ἄδειαν συζυγῆναι τρίτῳ ἀνδρὶ νομίμῳ, ᾧτινι ἂν βούλοιτο, ὡς οὐδαμῶς λογιζομένου γάμου τοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀνηβότητος· καὶ εἰς ἔνδειξιν ἐγράφη τὸ παρὸν ἐν τῷ ἱερῷ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας κώδηκι. Ἐν ἔτει ᾳχξγ'. Ἰανουαρίῳ.

(Γεδεὼν Καν. Διατάξεις Ι. σ. 55).

Ἐπειδὴ ὁ δῆμος τοῦ Κατζικά, ἀπὸ Νεοχωρίου τοῦ καλουμένου Γκοστριάδα, τῆς ἐπισκοπῆς Λιτζᾶς καὶ Ἀγράφων, παραστὰς ἐπὶ Συνόδου ἀνήγγειλεν ἡμῖν ὡς ἔλαβε πρώτην γυναῖκα Κοντῆλον ὀνό-

---

Κωνσταντίνου Ζ' καὶ Ρωμανοῦ Β', κυρωθέντα καὶ ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Σισινίου (997) γενομένου τόμου (Συντ. Ε. σ. 4-19), ὁ μὲν τέταρτος γάμος πάντως κωλύεται ὁ δὲ τρίτος ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἄτεκνον καὶ τὸ τεσσαρακοστὸν ἔτος ὑπερβάντα.

ματι τῆς Ἀρχόντως ἄνηβον οὖσαν, καὶ τὸν ἔννατον χρόνον τῆς ἡλικίας ἄγουσαν, καὶ τούτου ἀποδημοῦντος, πρὸ τοῦ φθᾶσαι εἰς τὸν ἐνδέκατον χρόνον ἐτελεύτησε, μηδεμίαν συνάφειαν γαμικὴν γνοῦσα μετ' αὐτοῦ διὰ τὴν ἀνηβότητα, καὶ τὸ ἀνεπίδεκτον τῆς ἀνδρικῆς ὁμιλίας· μεθ' ἣν ἔλαβε δευτέραν γυναῖκα, τὴν Στάμων τοῦ Παναγιώτη ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χωρίου, κἀκείνης τὸ ζῆν μετ' ὀλίγον ἀποβαλούσης, ἔλαβε καὶ ἑτέραν τρίτην λογιζομένην, τὴν Μάρων τοῦ Κατζάμπου Ρίζου, ἀπὸ ἁγίας Τριάδος· ἀπέθανεν μὲν οὖν καὶ αὕτη ἡ τελευταία γυνή, καὶ ἐζήτησεν εἰ δυνατὸν ἐστὶ λαβεῖν ἑτέραν γυναῖκα διὰ τὸ ἄκυρον τοῦ ἀνήβου τοῦ πρώτου συνοικεσίου· ἧς ὑποθέσεως συνοδικῆς θεωρηθείσης ἐν ἀκριβείᾳ καὶ πολλαχῶς ἐξετασθείσης, ἔγνωσται, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν νέον ἔτι, ἐὰν μαρτυρηθῇ ἡ ἀνηβότης, ἀκυρωθῆναι μὲν τὸ ἄνηβον ἐκεῖνο, δοθῆναι δὲ ἄδειαν αὐτῷ λαβεῖν ἑτέραν γυναῖκα· διὸ ἀπαιτηθεὶς παρέστησε μάρτυρας τὸν Γεώργιον τοῦ Ἰωάννου καὶ Δῆμον τοῦ Στάθη, νεωχωρίτας καὶ τοὺς δύο, οἵτινες ἐμαρτύρησαν οὕτως ἔχειν τὴν ἀλήθειαν, ὡς ἄνηβον ἐστεφανώθη τὴν Κοντῆλον καὶ ἀπέθανεν ἐκείνη πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ἑνδεκάτου χρόνου τῆς ἡλικίας, μεθ' ἣν μαρτυρίαν δι' ἡμετέρας πατριαρχικῆς ἀδείας καὶ προτροπῆς, ἐπέμφθη ὁ ἱερώτατος μητροπολίτης Μαρωνείας κὺρ Ἀνανίας ἔνδον τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ, καὶ δι' ὠμοφορίου καὶ ἐπιτραχηλίου ἐκφωνήσας φρικτὸν ἄλυτον ἀφορισμὸν κατ' αὐτοῦ τοῦ Δήμου καὶ τῶν εἰρημένων μαρτύρων, ὅπως ψευδῶς μὴ πλάττωσι τὴν ὑπόθεσιν, καὶ μὴ ἀντ' ἄλλων ἄλλα μαρτυρῶσιν οἱ μάρτυρες, καταλεπτῶς διεξῆλθε τὰς περιστάσεις, καὶ ἐλύθη πᾶσα ἀμφιβολία καὶ ὑποψία παρόντων πολλῶν, τῶν τε πατριαρχικῶν ἐφημερίων, τοῦ ἀρχιμανδρίτου Γαβριὴλ δηλαδή, καὶ ἄλλου ἱερομονάχου Γαβριὴλ καὶ παπᾶ Νικολάου καὶ ἀπὸ τῶν λαϊκῶν, Δημητρίου τοῦ Ἀθανασίου, Δήμου τοῦ Ρούσου, Κότζη τοῦ Πρόϊκου, Φραγγούλη τοῦ Ρίζου, Γεωργίου τοῦ Ἰωάννου, καὶ Δήμου τοῦ Εὐσταθίου· τούτου χάριν ὡς ἀνυπόστατον λογισθέν, κατὰ νόμους, τὸ πρῶτον ἐκεῖνο συνοικέσιον, διὰ τὴν ἀνηβότητα, γράφομεν ἵνα ὑπάρχῃ ἄκυρον καὶ ὡς μηδὲ γεγονὸς λογιζόμενον· ὁ δὲ Δῆμος αὐτὸς ἔχῃ ἄδειαν λαβεῖν ἑτέραν γυναῖκα, καὶ στεφανωθῆναι ἐκείνην εἰς τρίτον στέφανον, ἀναντιρρήτως καὶ ἀνεμποδίστως. Ὅθεν εἰς ἔνδειξιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἀδείας γράμμα, καὶ κατεστρώθη ἐν τῷ τῆς Μ Ἐκκλησίας κώδηκι ᾳχπγ'.

(Γεδεὼν Καν. Διατάξεις Ι. 6.59).

Πρό τινος καιροῦ γράψαντες τῇ ἱερότητί σου περὶ τοῦ ἐν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ της συντελεσθέντος τετραγάμου ἀνδρογύνου ἐδηλοποιήσαμεν αὐτῇ τοὺς λόγους, δι' οὓς ἐνεκρίναμεν προσήκουσαν τὴν ἔνδειξιν τῆς ἐκκλησιαστικῆς φιλανθρωπίας καὶ συγκαταβάσεως ἐπ' αὐτοῖς, μὴ δυναμένοις διὰ τὴν τῆς συζεύξεως πολυχρονιότητα, τὴν τεκνοποίησιν καὶ ἄλλα οὐ μικρὰ αἴτια διαζευχθῆναι ἀπ' ἀλλήλων, καὶ ἀγκαλὰ ὑποχωρήσαντες προετρέψαμεν τηνικαῦτα καὶ τὴν σὴν ἱερότητα εἰς τὴν ἀνάλογον συγκατάβασιν, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ οἱ διαληφθέντες προσπεσόντες καὶ αὖθις πρὸ μικροῦ τῷ ἐλέει τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἀθωότητα αὐτῶν ἐκτραγωδοῦντες ἐν ταπεινώσει καὶ συντριβῇ καρδίας ἀφθονωτέραν τὴν συγκατάβασιν ἀπὸ τῆς ἀκενώτου πηγῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς φιλανθρωπίας, ἐν δεινῷ ποιούμενοι ὅτι μέχρι τοῦδε τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἔθιμα γίνονται πρὸς αὐτοὺς λίαν ἐνδεῶς μετὰ καὶ τοσαύτην πνευματικὴν παιδείαν, ἣν ὑπέστησαν ἐν ὑπομονῇ ἐπὶ τοσούτους χρόνους· τούτου χάριν οἰκτῳ καμφθέντες καὶ συμπαθείᾳ ἐκκλησιαστικῇ ἔγνωμεν τελείας ἀφέσεως καὶ συγχωρήσεως ἀξιῶσαι τοὺς διαλειφθέντας, ἐφ' ᾧ καὶ γράφοντες διὰ τῆς παρούσης πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς ἡμῶν, παρεχόμεθα αὐτῇ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἡμῶν ἄδειαν καὶ προτρεπόμεθα ὅπως, συγκαταριθμήσασα τοῖς λοιποῖς αὐτῆς χριστιανοῖς καὶ τοὺς εἰρημένους, ἀξιοῖ αὐτοὺς παρρησιαστικώτερον ὅλων τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων καὶ ἁγιασμῶν, ἐκκλησιάζουσα αὐτοὺς ἀκατατάκτως, θυμιάζουσα, ἁγιάζουσα καὶ τῶν ἱερῶν μυστηρίων μετόχους ποιοῦσα, ὥσπερ καὶ τοὺς λοιποὺς αὐτῆς χριστιανούς, μὴ διαλείπουσα ὅμως ἀπὸ τοῦ νὰ ὑπαλείφῃ διὰ παντὸς ταῖς ἀρχιερατικαῖς αὐτῆς νουθεσίαις, καὶ ὑπαγορεύουσα αὐτοῖς τῶν προσηκουσῶν ἱκανοποιήσεων τὰς ἐνδείξεις πρὸς τὴν θείαν δικαιοσύνην κατὰ τὸ ἀρχιερατικὸν αὐτῆς χρέος τὸ ἀπαραίτητον. Γρ. Π. τῷ Φιλιππουπόλεως 20 Ἰουνίου 1829.

Συνοδικῇ διαγνώσει ἐνεκρίθη καὶ ἐξεδόθη τὸ ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Νύσσης αἰτηθὲν ἐπιτίμιον, καθυποβάλλον τὸν εἰρημένον (τρισὶ γυναιξὶ συζευχθέντα καὶ ἤδη μετὰ τετάρτης συζῶντα καὶ αἰτοῦντα ὅπως μετ' αὐτῆς συνάψῃ γάμον) ὑπὸ τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀράς, εἰ μὴ εἰς ἑαυτὸν ἐλθὼν καὶ συναισθανθεὶς τὴν παρανομίαν ἀπομακρύνῃ τὴν μεθ' ἧς συζῇ παναθέσμως γυναῖκα. Πρ. Ἱ. Σ. 437 (1861).

§ 6.

Περὶ γάμου ἰδίᾳ πραγματεύονται αἱ ἀκόλουθοι πατριαρχικαὶ καὶ συνοδικαὶ πράξεις κατακεχωρημέναι ἐν τοῖς πατριαρχικοῖς κώδιξι.

Α'. Πρὸς τοὺς τῶν ἐπαρχιῶν καὶ παροικιῶν τῆς Ἄσπρης θαλάσσης Ἱερωτάτους Μητροπολίτας συμβουλευτικὴ περὶ γάμων.

Τούτου χάριν γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς ἐντελλόμεθά τε καὶ ἐπιτάττομεν ὑμῖν ὅπως προσέχοντες ἀκριβῶς διατηρῆτε πάντας τοὺς θείους νόμους καὶ τοὺς ἱεροὺς ἀποστολικοὺς κανόνας καὶ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς τῶν ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων καὶ διαφυλάττητε τοὺς ὑπ' αὐτῶν θεοπνεύστως ἐκτεθέντας καὶ καθορισθέντας βαθμοὺς τοῦ τιμίου γάμου μηδόλως ἀμελοῦντες ἢ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως παραχωροῦντες καὶ συγκατατιθέμενοι ἐπὶ τῷ γίνεσθαι συνοικέσια καὶ γάμους κεκωλυμένους καὶ ἐμποδισμένους παρὰ τῶν ἱερῶν νόμων καὶ συνοδικῶν θεσπισμάτων, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτοῖς πᾶσι διατηρῆτε τὴν νομικὴν διάταξιν ἵνα ὦσιν ἔννομοι αἱ συζυγίαι τῶν συναπτομένων χωρὶς τινος παρεκτροπῆς ἢ συγκαταθέσεως ἀρχιερατικῆς περὶ τοὺς κεκωλυμένους καὶ ἐμποδισμένους γάμους, ἐπειδὴ ὡς οἴδατε τὸ ἱερὸν τοῦτο μυστήριον τοῦ γάμου συγκεχώρηται παρὰ Θεοῦ καὶ παρὰ τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ, διώρισται ὅμως γίγνεσθαι κατὰ τοὺς συγκεχωρημένους βαθμούς, καὶ ὁ κατὰ τόπον ἀρχιερεὺς οὐκ ἔχει τοιαύτην ἐξουσίαν παραβαίνειν τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς ὅρους καὶ βαθμοὺς οὐδὲ συγκαταπίθεσθαι οἰκονομίας χάριν, ἀλλ' ὀφείλει ἐπαγρυπνεῖν ὡς φύλαξ ἀκριβὴς πάντων τῶν τοῦ Θεοῦ νόμων καὶ ἐντολῶν καὶ τῶν ἀποστολικῶν διακελεύσεων καὶ τῶν συνοδικῶν θεσπισμάτων καὶ γὰρ κατὰ τὸν σοφὸν Σειρὰχ

"ὅσῳ μέγα τὸ ἀξίωμα τοσούτῳ μείζους καὶ οἱ κίνδυνοι τῷ τὴν ἐπισκοπὴν ἔχοντι, ἀρκεῖ γὰρ καὶ ἓν κατόρθωμα ἐπισκοπῆς ἀνενεγκεῖν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἓν ἁμάρτημα εἰς αὐτὴν ἐμβαλεῖν τὴν γέενναν„. Ἐκ τούτου τοίνυν κατανοήσητε τὴν ἐπικειμένην ὑμῖν ὀφειλὴν περὶ τῆς ἀναγκαιοτάτης προσοχῆς τῆς ἀπαραβάτου διατηρήσεως καὶ φυλακῆς τῶν νομίμων καὶ καθηκόντων. Ἐπειδὴ κατὰ τὸν σοφὸν Σολομῶντα "ὁ ἐλάχιστος συγγνωστὸς ἐστὶν ἐλέους, δυνατοὶ δὲ δυνατῶς ἐτασθήσονται, οὐ γὰρ ὑποσταλεῖται πρόσωπον ὁ πάντων δεσπότης οὐδὲ ἐντραπήσεται μέγεθος„. Παρὰ ταῦτα δὲ παραγγέλλομεν ἵνα προσέχητε ἐπιμελῶς κἂν τούτῳ εἰς τὸ νὰ μὴ γίνεται ἡ διάλυσις τῶν νομίμως συναφθέντων καὶ εἰς γάμου κοινωνίαν ἐλθόντων, ἀλλ' ἐάν τι ἀνδρόγυνον σκανδαλισθῇ καὶ ἐξαιτήσωνται τὴν ἀπ' ἀλλήλων ἀπαλλαγὴν καὶ διάζευξιν, ὑμεῖς οἱ ἀρχιερεῖς μεμνημένοι τῆς δεσποτικῆς ἐντολῆς ἐν τοῖς ἱεροῖς Εὐαγγελίοις, ἃ ὁ Θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω, θέλετε καταβάλη τὴν δυνατὴν ἐπιμέλειαν διὰ τῆς πνευματικῆς διδασκαλίας καὶ ἀρχιερατικῆς νουθεσίας ἢ καὶ εὐκαίρου ἐπικρατήσεως τὰ πρὸς εἰρήνην αὐτῶν διαλλαγήν τε καὶ ὡς τὸ πρῶτον ἕνωσιν, ὁδηγούμενοι ἀπὸ τοῦ ιγ' ἱεροῦ κανόνος τῆς ἐν Καρθαγένῃ ἱερᾶς Συνόδου, οὕτως ἀποφαινομένου "περὶ τῶν τοὺς ἄνδρας ἢ τὰς γυναῖκας ἀπολυόντων ἵνα οὕτω μείνωσιν, ὥστε κατὰ τὴν εὐαγγελικὴν καὶ ἀποστολικὴν ἐντολὴν μήτε ὁ ἀπὸ γυναικὸς ἐαθεὶς μήτε ἡ ἀπὸ ἀνδρὸς καταλειφθεῖσα ἑτέρῳ συζευχθῇ. ἀλλ' ἢ οὕτω μείνωσιν ἢ ἑαυτοῖς καταλλαγῶσι, οὗπερ ἐὰν καταφρονήσωσι πρὸς μετάνοιαν καταναγκασθῶσι„. Καὶ φυλάττοντες ἀπαραβάτως τὴν περὶ τούτων ἐκκλησιαστικὴν θεσμοθεσίαν συμβουλεύητε τοῖς σκανδαλιζομένοις ἀνδρογύνοις παραινοῦντες πατρικῶς καὶ διδάσκοντες αὐτοὺς ἀρχιερατικῶς τὰ πρὸς εἰρήνην, συνοίκησίν τε καὶ ἕνωσιν αὐτῶν ἵνα πεισθέντες καταλλαγῶσι, ὅτι τοῦτο ἔργον ἡμῶν τῶν ἀρχιερατικῶς προϊσταμένων, φροντίζειν ἐκ παντὸς τρόπου τῆς ψυχικῆς σωτηρίας τῶν ἐμπιστευθέντος ἑκάστῳ παρὰ Θεοῦ εὐσεβοῦς καὶ ὀρθοδόξου πληρώματος καὶ φυλάττειν κατὰ τὰς πρὸς αὐτὸν ὑποσχέσεις αὐτοῦ τὰς θεϊκὰς αὐτοῦ ἐντολὰς καὶ νομικὰς διατάξεις καὶ τὰ συνοδικὰ τῶν θεοφόρων πατέρων θεσπίσματα καὶ δι' αὐτῶν ποδηγετεῖν τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα εἰς νομὰς σωτηρίους τῆς εὐαγγελικῆς χάριτος.....

Ἐγκύκλιος Πατρ. καὶ Συν. ἐν μηνὶ Σεπτεμβρίῳ 1797.

Β'. Περὶ τοῦ μὴ εὐλογεῖν γάμους παρ' ἐνορίαν....

... Καὶ δὴ γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς παραγγελλόμεθά τε καὶ ἐπιτάττομεν πᾶσιν ὑμῖν τοῖς ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς ὅπως προσέχοντες ἀκριβῶς διατηρῆτε πάντας τοὺς θείους νόμους καὶ τοὺς ἱεροὺς ἀποστολικοὺς κανόνας καὶ τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς θεσμοὺς τῶν ἁγίων οἰκουμενικῶν συνόδων καὶ τῶν θεοφόρων τῆς ἐκκλησίας πατέρων ἀπαρατρέπτους τε καὶ ἀπαραβάτους καὶ μηδεὶς ἐξ ὑμῶν τοῦ λοιποῦ τολμήσῃ ἐξ ἄλλης ἐπαρχίας δραπετεύσαντα καὶ προσφυγόντα εἰς ἄλλην ἐπαρχίαν ἐπὶ σκοπῷ τοῦ ἱερωθῆναι ἀποδέχεσθαι ἐκεῖνον καὶ χειροτονεῖν ἱεροδιάκονον ἢ πρεσβύτερον, ὡς τοῦτο κεκωλυμένον παρὰ τῶν ἱερῶν κανόνων διὰ τὴν ἄγνοιαν τοῦ βίου, τοῦ τρόπου, τοῦ ἤθους, τῆς τάξεως, τῆς μαθήσεως ἢ καὶ αὐτῆς τῆς εὐσεβείας τοῦ ὑποκειμένου παραπλησίως, δὲ καὶ τοὺς ἐξ ἄλλων παροικιῶν καὶ ἐπαρχιῶν ὁρμωμένους καὶ προσφεύγοντας εἰς ξένας ἐπαρχίας ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας ἐπὶ σκοπῷ τοῦ συναφθῆναι αὐτοὺς ἀμφοτέρους καὶ στεφανωθῆναι οὐχὶ παρὰ τοῦ κατὰ τόπον αὐτῶν ἀρχιερέως, ἀλλὰ παρ' ἄλλου καὶ τούτους μὴ ἀποδέχεσθαι μηδὲ ὅλως παρέχειν αὐτοῖς ἄδειαν ἐκκλησιαστικὴν τοῦ εὐλογηθῆναι διὰ τὴν ἄγνοιαν τῆς μεταξὺ αὐτῶν συγγενείας καὶ τῆς αἰτίας δι' ἣν ἀφῆκαν τὴν πατρίδα αὐτῶν καὶ οὐκ ἠθέλησαν εὐλογηθῆναι παρὰ τοῦ κατὰ τόπον αὐτῶν ἀρχιερέως ἀλλὰ περιπλανῶνται τῇδε κακεῖσε ἐπὶ σκοπῷ μόνον τοῦ ἐξαπατῆσαί τινα τῶν ἱερωμένων καὶ τῶν ἀρχιερέων εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀσυγγνώστου ἐκείνων παρανομίας.....

Ἐγκύκλιος Πατρ. καὶ Συν. ἐν μηνὶ Φεβρ. 1798.

Γ'. Περὶ τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς ἔγκυρον τοῦ γάμου σύστασιν.

Ὁ περὶ τῶν συνοικεσίων λόγος, πολὺς πανταχόθεν γινόμενος, ἐφέλκει περισσοτέρως τὴν προσοχὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶς προϊσταμένων ἀείποτε· διὰ τοῦτο πρὸς εὐχερῆ κατάληψιν τῶν ἀπανταχοῦ ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφῶν ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἀποφαίνεται, ὅτι κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας τῆς καθ' ἡμᾶς ἀνατολικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐναπαιτοῦνται τρία τινὰ εἰς τὸν νόμιμον καὶ κανονικὸν γάμον, α' τὸ ὁμοιόθρησκον τῶν συναφθησομένων προσώπων τουτέστιν ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ νὰ ἦναι μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς Ἐκκλησίας τέκνα, ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ῥητοῦ αἱρεσις, β' ἡ ἱερολογία τοῦ ἱερέως καθότι ἄνευ ἱερατικῶν πράξεων μυστήριον οὐκ ἐπιτελεῖται, γ' ἡ τοῦ ἀρχιερέως ἄδεια καθότι αὐτῷ μόνῳ ἐμπεπίστευται ἡ τῶν ψυχῶν φροντὶς κατὰ τὸν λθ' κανόνα τῶν ἀποστόλων λέγοντα "οἱ πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι ἄνευ τῆς τοῦ ἐπισκόπου γνώμης μηδὲν ἐπιτελείτωσαν, αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ὁ ἐμπεπιστευμένος τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν αὐτῶν λόγον ἀπαιτηθησόμενος„· ὅθεν ἑνὸς τούτων μὴ ὄντος ὁ γάμος ἀσύστατος καθ' ἑαυτόν ἐστιν καὶ παρὰ τῶν ἱερῶν κανόνων ἄκυρος ἀποφαίνεται· πῶς γὰρ εἰ συναφθεῖεν εἰς ἓν ὑποκείμενα διαφόρου αἱρέσεως ἤτοι δόγματος; ἀλλὰ καὶ ὁ οβ' τῆς ἐν Τρούλλῳ ἁγίας Συνόδου κανὼν αὐστηρῶς τὰ τοιαῦτα ἀπαγορεύει λέγων "μὴ ἐξέστω ὀρθόδοξον ἄνδρα αἱρετικῇ συνάπτεσθαι γυναικί, μήτε μὴν αἱρετικῷ ἀνδρὶ γυναῖκα ὀρθόδοξον ζεύγνυσθαι, ἀλλ' εἰ καὶ φανείη τι τοιοῦτον ὑπό τινος τῶν ἁπάντων γινόμενον, ἄκυρον τὸν γάμον ἡγεῖσθαι καὶ τὸ ἄθεσμον διαλύεσθαι συνοικέσιον„, καὶ μὴ δεῖν τοὺς ὀρθοδόξους αἱρετικοῖς γάμοις συνάπτεσθαι, τοὺς δὲ τοῦτο ποιήσαντας ἀφορίζεσθαι ἀκυρουμένου καὶ τοῦ γάμου· καὶ ὁ τῆς ἐν Λαοδικείᾳ λα' "οὐδέσιν ἔξεστι διδόναι τέκνα

ἐπὶ γάμῳ αἱρετικοῖς ἀλλὰ μᾶλλον λαμβάνειν εἴ γε ἐπαγγέλλοιντο χριστιανίζειν„. Διὰ ταῦτα λοιπὸν ἡ καθ' ἡμᾶς ὀρθόδοξος ἀνατολικὴ Ἐκκλησία φυλάττουσα ἄνωθεν τοὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας τῶν θεοφόρων πατέρων διατηρεῖ ἀκριβῶς τὰ νομοθετηθέντα καὶ διενεργεῖ ἀπαραβάτως ταῦτα, τὰ δὲ παρὰ τὴν διακέλευσιν καὶ ἀπόφασιν τῶν ἱερῶν κανόνων γεγονότα συνοικέσια ἄκυρα καὶ ἄθεσμα καὶ ὡς μηδόλως ὑπάρξαντα φρονεῖ καὶ ἀποφαίνεται καὶ τὴν ἀπ' ἀλλήλων θεσπίζει διάζευξιν· ὅθεν ἐπὶ τούτῳ ἐκδίδεται τὸ παρὸν ἐκκλησιαστικὸν ἀποδεικτικὸν γράμμα. αωλε' Δεκεμβρίου λα'.

Δ'. Περὶ ἀπαγορεύσεως τῶν ἐκ πορνείας συνοικεσίων.

..... "Πάντα κατὰ τάξιν καὶ εὐσχημόνως γινέσθω„ φησὶν ὁ θεῖος ἀπόστολος ὑποδεικνύων εὔτακτον καὶ εὐσχήμονα τὸν βίον τῶν χριστιανῶν καὶ ὑποτιθέμενος τὸ ἄμεμπτον καὶ σεμνοπρεπὲς εἰς ὅλας τὰς πράξεις τοῦ πολιτεύματός των. Διὰ τοῦτο καθὼς περὶ πάντων οὕτω καὶ περὶ τοῦ γάμου ὅροι ἐτέθησαν ἐκκλησιαστικοί τε καὶ πολιτικοὶ καὶ κανόνες ἐθεσπίσθησαν, κατὰ τοὺς ὁποίους νὰ ἐκτελῆται τὸ θεῖον τοῦτο μυστήριον διὰ νὰ ὑπάρχῃ καὶ λογίζηται σύμφωνον μὲ τὴν ἀποστολικὴν ἐντολὴν καὶ εὔσχημον καὶ ἄμεμπτον κατὰ πάντα. Μερικοὶ τῶν χριστιανῶν ὅμως καταφρονοῦντες τὰς ἱερὰς ταύτας διατάξεις καὶ περιορίζοντες τὸν σκοπὸν τοῦ μυστηρίου εἰς μόνα σωματικὰ τέλη ἐκτραχηλίζονται εἰς ἀθεμιτουργίας ψυχοβλαβεῖς τῶν μὲν νεανίδων ἐπ' ἐλπίδι συζεύξεως παραδιδουσῶν τὴν τιμήν των, τῶν δὲ ἀνδρῶν ἀνοήτως συναρπαζομένων ὑπὸ νεανικῆς ὁρμῆς· ὥστε ἡ νόμιμος καὶ θεάρεστος συζυγία ἥτις πρέπει νὰ ἔχῃ προηγουμένην τὴν σωφροσύνην καὶ τὴν διὰ τῶν στεφάνων ἀμοιβὴν τῶν παρθενικῶν ἀρετῶν γίνεται πορνείας ἀποτέλεσμα καὶ εἶδος τιμωρίας καὶ βιαίου ζυγοῦ, τοῦ ὁποίου αἱ συνέπειαι οὐδὲν ἄλλο εἰ μὴ ὄνειδος διηνεκὲς καὶ διχόνοιαι ἀκατεύναστοι, καὶ συζωὴ πλήρης δεινῶν καὶ ἀνησυχίας, καθὼς βλέπομεν τὰ τοιαῦτα παραδείγματα καθ' ἑκάστην. Διὰ ταῦτα λοιπὸν κεκινημένοι ἐκ προνοίας ἀξιοχρέου εἰς ἐξάλειψιν τῆς πολυβλαβοῦς ταύτης παρεκτροπῆς καὶ καταχρήσεως καὶ ἐμμένοντες εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν ἱερῶν νόμων ἐπαναλαμβάνομεν τὰς περὶ τούτου ἐκκλησιαστικὰς παραγγελίας μας καὶ διατάττομεν καὶ θεσπίζομεν ἀμεταθέτως διὰ συνοδικῆς συνδιασκέψεως ἵνα ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ὑπάρχωσι κεκωλυμένα καὶ διόλου ἀσυγχώρητα τὰ ἐκ πορνείας συνοικέσια. Διὸ καὶ κάθε νεᾶνις νὰ προσέχῃ καλῶς εἰς τὸ νὰ φυλάττῃ ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ τὴν ὑπόληψιν τῆς σωφροσύνης της καὶ νὰ μὴ προδίδῃ τὴν τιμήν της ἐπ' ἐλπίδι ὑπανδρείας μήτε νὰ παρασύρηται πειθομένη εἰς τὰς ἀφρόνους ὑποσχέσεις ἀλόγου καὶ ἐσκοτισμένης ὁρμῆς, γνωρίζουσαι καλῶς ὅτι ἐκ τῆς τοιαύτης ἀπάτης των δὲν θέλουν ἀπολαύσει εἰ μὴ τὸ ὄνειδος καὶ τὴν ἀνωφελῆ μεταμέλειαν, καθότι ἡ Ἐκκλησία δὲν θέλει ἐπιτρέψῃ καὶ συγχωρήσῃ εἰς τὸ ἑξῆς τὴν στεφάνωσιν τοιούτων ἀτίμων καὶ ἐκ πορνείας

συνοικεσίων, μήτε θέλει φανῇ δεκτὴ καμμία περὶ τούτου ἀγωγὴ εἰς βίαν στεφανώσεως, ἀλλ' ὁ μὲν τολμητίας νέος ὅστις ἤθελε πράξει τοιοῦτον ἀπάτης ἀνοσιούργημα θέλει παιδεύηται μὲ αὐστηρὰν ποινήν, ἡ δὲ ἀπατηθεῖσα νέα θέλει μένῃ μὲ τὸ ὄνειδος τῶν ἀνθρώπων καὶ μὲ τὴν ζημίαν τῆς παρθενίας της· αὐτὸ τοῦτο πληροφορούμενοι καὶ οἱ γονεῖς νὰ προσέχωσι καλῶς τὰς συναναστροφὰς τῶν θυγατέρων των, καὶ οὐ μόνον ξένων καὶ ἀδιαφόρων ἀλλὰ καὶ τῶν ἀρραβωνιαστικῶν τὴν συχνὴν εἴσοδον καὶ συναναστροφὴν νὰ ἐμποδίζωσιν, ἀποφεύγοντες φρονίμως τὰ ἄτοπα καὶ τὰς λυπηρὰς αὐτῶν συνεπείας μὲ τὴν προειδοποίησιν ὅτι οὐδεμία μεσιτεία καὶ μεσολάβησις θέλει εὕρει χώραν εἰς ἐναντίαν περίστασιν. Τούτου ἕνεκα θεσπίζομεν ὥστε ὁ καιρὸς καὶ τὸ διάστημα τῶν ἀρραβώνων νὰ ἦναι προσδιωρισμένον ἢ εἰς ἓξ μῆνας ἢ τὸ πολὺ ἕνα χρόνον καὶ ὄχι περισσότερον· καὶ εἰς τοῦτο μεταξὺ νὰ μὴ εἰσέρχηται καὶ ἐξέρχηται ὁ ἀρραβωνιαστικὸς μήτε νὰ διανυκτερεύῃ ἀλλὰ εἰς ἐπισήμους ἑορτὰς σπανίως νὰ ἔρχηται χάριν ἁπλοῦ χαιρετισμοῦ· πρὸς διατήρησιν δὲ τούτων θέλει δίδεται μὲν παρὰ τῶν γονέων τῆς ἀρραβωνιαζομένης κόρης εἴδησις εἰς τοὺς ἱερεῖς καὶ μουχτάρηδες ἑκάστης ἐνορίας, οὗτοι δὲ πάλιν ἐξετάζοντες πρῶτον περὶ τῆς νομιμότητος θέλουν προσέχει καλῶς καὶ εἰς τὸ περὶ συνδίτων κεφάλαιον, διὰ νὰ μὴ γίνωνται δηλαδὴ φανερῶς ἢ κρυφίως ἀρραβῶνες μὲ Ἕλληνας ἢ ὑποκειμένους εἰς ξένας αὐλάς, ὡς ἐκκλησιαστικῶς τε καὶ πολιτικῶς τοῦ τοιούτου ὄντος ἀπηγορευμένου, καὶ θέλει γίνεται ἀκριβὴς παρατήρησις ἵνα μὴ συχνάζωσιν εἰς τὰ ὀσπήτια τῶν ἀρραβωνιαστικῶν των οἱ ἀρραβωνιαζόμενοι, τὸ ὁποῖον θέλει νομίζηται ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ὡς χρέος τῶν μουχτάρηδων ἑκάστης ἐνορίας, ὥστε ὅποιον ἴδωσι μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν νουθεσίαν πηγαινοερχόμενον εἰς τὸ ὀσπήτιον τῆς ἀρραβωνιστικῆς του νὰ τὸν εἰδοποιῶσιν εἰς τὴν διοίκησιν ἢ πρὸς ἡμᾶς εἰς τὸ Πατριαρχεῖον διὰ νὰ παιδεύηται.

Ἐγκύκλιος Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Ὀκτώβριος 1836.

Ε'. Τόμος περὶ βαθμῶν συγγενείας κωλυομένων.

... Διὰ ταῦτα ἡ Μετριότης ἡμῶν τοῖς Ἀποστολικοῖς καὶ Συνοδικοῖς ἐπομένη ἴχνεσι, καὶ τούτοις ἀπαρεγκλίτως παρακολουθοῦσα, ἔγνω κοινῇ συνδιασκέψει, μιᾷ τε ὁμοφώνῳ γνώμῃ ἁπάντων τῶν ἐν Βασιλευούσῃ ἐνδημούντων ὀρθοδόξων ἱεραρχῶν τῶν τε Ἁγιωτάτων καὶ Σεβασμιωτάτων προκατόχων ἡμῶν τοῦ κυρίου Κωνσταντίου Α' καὶ τοῦ κυρίου Κωνσταντίου Β, τοῦ Μακαριωτάτου καὶ Ἁγιωτάτου Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων κυρίου Ἀθανασίου καὶ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἱερωτάτων Ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητῶν καὶ περιποθήτων ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, τὸν παρόντα πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν ἐκθέσθαι τόμον ἐπικυροῦντα καὶ οἱονεὶ ἀνακαινίζοντα καὶ ἐπιστηρίζοντα τὰ ἔκπαλαι περὶ τῶν βαθμῶν τῶν συνοικεσίων τεθεσπισμένα ὑπὸ τῆς

ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καὶ μέχρι τοῦδε ἀλληλοδιαδόχως διενεργούμενα καὶ ἐν εἴδει προαναφωνήσεως ἀνακηρύττοντα τοῖς ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξοις Ἀρχιερεῦσι τοῖς τοῦ κλήρου ἅπασι καὶ παντὶ τῷ χριστεπωνύμῳ πληρώματι μηδεμίαν ἔσεσθαι τοῦ λοιποῦ μηδὲ ἐλπίσαι συγκατάβασιν ἐν οἱῳδήποτε κεκωλυμένῳ ὄντι παρὰ τῶν ἱερῶν νόμων συνοικεσίου βαθμῷ, εἴτε πρὶν καὶ ἐρωτηθέντος εἴτε συντελεσθῆναι φθάσαντος· ἐφ' ᾧ καὶ γράφοντες ὁριζόμεθα ἐν ἁγίῳ Πνεύματι καὶ ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς ἵνα ἡ περὶ τῶν γάμων ἀρχαιοτάτη καὶ θεοδίδακτος καὶ δι' ἱερῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ Πατριαρχικῶν νόμων καὶ ἀποφάσεων ἐπικυρωθεῖσα καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἐπικρατοῦσα καὶ ἐμπολιτευομένη διάταξις ὑπάρχῃ ἀπαραποιήτως διενεργουμένη καὶ φυλαττομένη ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὸ διηνεκὲς διασῴζηται ἀπαραχάρακτος καὶ οἱ περὶ βαθμολογίας τῶν γάμων κανόνες καὶ ἱεραὶ διατυπώσεις πάσης ἐνδεχομένης ἀνάγκης αἰωνίως ἐπικρατῶσιν ἰσχύοντες· μόνον γὰρ τίμιον γάμον γνωρίζομεν καὶ ἀποδεχόμεθα, τὸν ἔννομον καὶ κατὰ τοὺς Ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας τῶν θείων Πατέρων ἡμῶν συναπτόμενον, καὶ ὡς ῥίζαν ἀγαθὴν καὶ ὑποβάθραν γένους τιμίου καὶ εὐσεβοῦς λογιζόμεθα, ὅπου δηλονότι ἡ συγγενικὴ βαθμολογία ἀκριβῶς καὶ ἀπαραποιήτως φυλάττεται, ἤτοι εἰς μὲν τὴν ἐξ αἵματος συγγένειαν μέχρι τοῦ ὀγδόου βαθμοῦ, εἰς δὲ τὴν ἐξ ἀγχιστείας μέχρι τοῦ ἕκτου καὶ εἰς τὴν ἐκ τριγενείας μέχρι τοῦ τετάρτου· ἐπὶ δὲ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος ὁρίζεται κατὰ βάθος ὁ ὄγδοος κατὰ τὴν ἐξ αἵματος βαθμολογίαν, ὅτι ἡ κατὰ πνεῦμα οἰκειότης μείζων τῆς κατὰ σάρκα. Καὶ οὗτοι ἔσονται οἱ ἔσχατοι ὅροι τῆς ἀκωλύτου τῶν νομίμων συνοικεσίων ἐκτελέσεως· πᾶσαν δὲ ἄλλην γαμικὴν συνάφειαν, τοὺς ἐκτεθέντας βαθμοὺς ὑπερπηδῶσαν καὶ τὴν κανονικὴν ταύτην βαθμολογίαν μὴ φυλάττουσαν, ὡς παράνομον ἀθεμιτογαμίαν καὶ αἱμομιξίαν καὶ τὸ σεμνοπρεπὲς τοῦ ἱεροῦ γάμου καθυβρίζουσαν ἀποστέργομεν τοῖς ὅλοις, καὶ τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας ἀποκλείομεν, καὶ πόρρω τοῦ ὀρθοδόξου λαοῦ ἀπορρίπτομεν καὶ ὡς ἄθεσμον καὶ ἀτελεσιούργητον τὸ τοιοῦτο συνοικέσιον λογίζεσθαι ὁριζόμεθα, καὶ τοὺς παραβάτας καὶ τῶν ἱερῶν νόμων καταφρονητὰς ἐναντίους τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τοῖς ὑπὸ τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν ἐπανατειναμένοις ἐπιτιμίοις ἐνόχους ἀναγράφομεν καὶ ὑπευθύνους, μηδεμιᾶς τούντεῦθεν ἐφ' οἱῳδήτινι λόγῳ καὶ ἀνάγκῃ οἰκονομίας ἢ παροράσεως ἄπαγε! χώραν θαρρούσης λαχεῖν. Ὅθεν καὶ ὁ παρὼν ἡμέτερος πατριαρχικὸς καὶ συνοδικὸς τόμος καταστρωθεὶς κἀν τῷ ἱερῷ Κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας πρὸς κοινὴν τῶν ἁπανταχοῦ ὀρθοδόξων διαβεβαίωσιν. Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αωλθ' Φεβρουαρίου ί.

ΣΤ'. Περὶ τῶν παρὰ τοῦ Ἀρχιερέως ἀπαιτουμένων πιστοποιητικῶν πρὸς γάμον τῶν μὴ καταγομένων ἐκ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ.

..... Εἰ καὶ πολλάκις ἡ ἁγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν

τὰς παρανομίας καὶ τὰ ἀδικήματα, τὰ λαβόντα χώραν κατὰ καιροὺς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῶν συνοικεσίων τῶν συγκροτουμένων μεταξὺ ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν συνεστήσατο ἀκριβῆ προσοχὴν καὶ αὐστηρὰν ἔρευναν πρὸς τὰς κατὰ τόπους Ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχάς, ὅμως μὴ καταβληθείσης τῆς προσηκούσης ἀκριβείας οὐκ ὀλίγα συνοικέσια συνεκροτήθησαν ἄχρι τοῦδε ἐνταῦθα τε καὶ πολλαχοῦ τῶν ἐπαρχιῶν, ἀνακαλυφθέντος ὕστερον ὅτι θάτερον τῶν συζευχθέντων μερῶν ἐκωλύετο, ἅτε μεμνηστευμένον καὶ συνεζευγμένον ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ ἢ καὶ ἀλλαχοῦ, τοῦτο δέ, διότι ὁ κατὰ τόπον ἀρχιερεὺς ἢ ὁ ἐπίτροπος αὐτοῦ ὠλιγώρησεν ἵνα ἐξασφαλισθῇ δι' ἐπισήμου πιστοποιητικοῦ ἐγγράφου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς τῆς πατρίδος τοῦ συζευχθέντος προσώπου, βασισθεὶς εἰς ἀσυστάτους καὶ ἀβασίμους πληροφορίας. Τὰς τοιαύτας παρανομίας ὡς παραιτίους ἀνεπανορθώτων δυστυχημάτων καὶ ἀδικιῶν σπεύδοντες περιστεῖλαι κατὰ τὸ δυνατὸν ἐκ προνοίας ἀξιοχρέου ἡμῶν ἐκκλησιαστικῆς, πέμπομεν τῇ Ἀρχιερωσύνῃ αὐτῆς τὴν παροῦσαν Πατριαρχικὴν καὶ Συνοδικὴν Ἐγκύκλιον ἡμῶν ἐπιστολήν, δι' ἧς γράφοντες ἐντελλόμεθα καὶ προτρεπόμεθα αὐτῇ ὅπως τοῦ λοιποῦ, προκειμένου δοθῆναι ἄδειαν γάμου πρὸς σύζευξιν νεάνιδός τινος ἐκ τῆς ἐπαρχίας της μετ' ἀνδρὸς ἐξ ἄλλης ἐπαρχίας καταγομένου, ἀπαιτῇ καὶ λαμβάνῃ προηγουμένως πιστοποιητικὸν ἔγγραφον τοῦ Ἀρχιερέως τῆς πατρίδος αὐτοῦ πρὸς ἔνδειξιν ὅτι ὑπάρχει ἐλεύθερος εἰς γάμου κοινωνίαν ἐλθεῖν, καὶ οὕτω δίδωσιν αὐτῷ τὴν Ἀρχιερατικὴν αὐτῆς ἄδειαν ὑπ' ὄψιν ἔχουσα ὅτι, ἂν ἐξ ὀλιγωρίας αὐτῆς ἢ τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου της συμβῇ τυχὸν τοιαύτη τις παρανομία, ἡ εὐθύνη τῶν συνεπειῶν ἐπιβαρύνει δικαίως αὐτήν· συνεπείᾳ τῶν ἐκτεθέντων προσκληθεῖσα παρά τινος τῶν ἀποδημούντων ἐπαρχιωτῶν της ἵνα χορηγήσῃ αὐτῷ πιστοποιητικὸν ὅπως συνάψῃ γάμον ἐν ἄλλῃ χώρᾳ καὶ ἐπαρχίᾳ ὀφείλει προηγουμένως ἐρευνᾶν ἀκριβῶς καὶ βεβαιοῦσθαι ὅτι οὐδὲν ἔχει τὸ κωλῦον πρὸς τοῦτο καὶ τότε μόνον δίδωσιν αὐτῷ τὸ αἰτούμενον ἔγγραφον διὰ τὴν δέουσαν χρῆσιν. Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ Ἐγκύκλιος 18 Ἰανουαρίου 1873.

Ζ'. Περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου.

Ἱερώτατε Μητροπολῖτα ..... Τούτου ἕνεκα ἐπαναλαμβάνοντες ἐκ προνοίας ἐκκλησιαστικῆς τὰς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀναγκαίας διατάξεις διὰ τῆς παρούσης Πατριαρχικῆς ἡμῶν καὶ Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς ἐντελλόμεθα καὶ προτρεπόμεθα καὶ τῇ αὐτῆς Ἱερότητι ὅπως ἐπιτείνουσα ἔτι μᾶλλον καὶ συντονώτερον τὴν ἀρχιερατικὴν αὐτῆς προσοχὴν καὶ ἐπαγρύπνησιν εἰς τὰς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτῆς ἐμπιπτούσας συγκροτήσεις συνοικεσίων μεταξὺ ξένων εἴτε ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου εἴτε ἐξ οἱουδήποτε κλίματος Ἐκκλησιαστικῆς καὶ Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καταγομένων, μηδαμῶς χορηγῇ ἄδειαν τοῦ συνέρχεσθαι αὐτοὺς εἰς γάμου κοινωνίαν, μὴ φέροντας ἐπίσημον πιστοποιη-

τικὸν γράμμα τοῦ κανονικοῦ ἀρχιερέως, εἰς οὗ τὴν περιφέρειαν ὑπάρχει ὁ δῆμος εἰς ὃν ἀνήκουσι, διαβεβαιοῦν τὸ πρὸς γάμον ἀκώλυτον αὐτῶν καὶ ἐλεύθερον. Ἐν ἑκάστῃ δὲ αἰτήσει ξένου ἀποβλέποντος εἰς γάμον ἀπαραίτητον γνωρίζουσα καὶ τῶν οὐκ ἄνευ τὴν ἐμφάνισιν τοιούτου πιστοποιητικοῦ γράμματος τοῦ Ἀρχιερέως τῆς πατρίδος αὐτοῦ καὶ διὰ τούτου ὀφείλουσα ἀσφαλίζεσθαι κατὰ παντὸς λάθους ἢ ἀπάτης ἐνδεχομένης, μὴ παραδέχηται ἄλλας μαρτυρίας καὶ αἰτήσεις πρὸς χορηγίαν ἀδείας μηδὲ στηρίζηται εἰ μὴ ἐν μόνῳ τῷ ἀρχιερατικῷ, ὡς εἴρηται, πιστοποιητικῷ, διατάξῃ δὲ καὶ τοῖς κατὰ μέρος ἀρχιερατικοῖς αὐτῆς ἐπιτρόποις ἵνα, συμφώνως καὶ ἀπαραλλάκτως φερόμενοι, ἔχωσιν ὅρον ἀπαράβατον ἐν ταῖς τῶν ξένων συζεύξεσι τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀρχιερατικῶν ἐγγράφων πιστοποιήσεων. Ἐγκύκλιος Πατρ. καὶ Συνοδικὴ τῆς 6 Ἀπριλίου 1875.

Η'. Περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου.

.... Καὶ ταῦτα μὲν ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν σύναψιν μνηστειῶν, ὅσον δ' ἀποβλέπει εἰς τὴν τέλεσιν τοῦ θείου μυστηρίου τοῦ γάμου, ὅπερ μέγα ἐστί, κατὰ τὸν θεῖον ἀπόστολον Παῦλον, καθὸ τύπος ὑπάρχων τῆς μετὰ τῆς Ἐκκλησίας ἑνώσεως τοῦ θεανθρώπου Σωτῆρος ἡμῶν, ἐντελλόμεθα ἐπίσης καὶ παραγγέλλομεν ἵνα καὶ διὰ τὴν ἱερότη τα τοῦ μυστηρίου καὶ χάριν τῶν οἰκογενειῶν ὑμῶν φυλάττητε ἀκριβῶς καὶ ἀπαραβάτως πάντα ὅσα ἡ ἱερὰ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν νομοθεσία περὶ γάμων διακελεύεται, γινώσκοντες ὅτι πολλάκις ἡ ἐλαχίστη παράλειψις καθίστησιν ἄκυρον τὴν πρᾶξιν καὶ προκαλεῖ ἀνεπανορθώτους συνεπείας διά τε τοὺς συνάπτοντας τοιούτους γάμους παρὰ τὰς διατάξεις τῆς ἐκκλησιαστικῆς νομοθεσίας, καὶ διὰ τὰ ἐκ τῶν τοιούτων ἀθέσμων καὶ ἀκύρων γάμων τικτόμενα τέκνα. Ἰδίᾳ δὲ καὶ ἐνταῦθα ἐφιστῶμεν τὴν σύντονον προσοχὴν τῶν ἀρχιερατικῶς ἢ ἱερατικῶς προϊσταμένων, ὅπως πᾶσαν καταβάλλητε μέριμναν ἵνα ἐν τῇ τελέσει γάμων τηρῶνται πᾶσαι αἱ σχετικαὶ διατάξεις τοῦ νόμου, ἐξετάζητε καὶ αὖθις ἐν πάσῃ ἀκριβείᾳ μή τι παρενεβλήθη ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς μνηστείας κώλυμα ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων, ἐν περιπτώσει δὲ τοιαύτῃ μὴ μόνον ἀπέχητε τοῦ χορηγεῖν πιστοποιητικὸν πρὸς ἔκδοσιν ἀδείας, ἀλλὰ καὶ πληροφορῆτε ἐγκαίρως τὰ Πατριαρχεῖα πρὸς διάλυσιν τῆς μνηστείας, ἀναλογιζόμενοι τὴν μεγίστην εὐθύνην, ἣν ὑπέχετε ἄλλως ἐνώπιον τῆς Ἐκκλησίας.

Καὶ ἐν τῇ ἐκδόσει δὲ τῶν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἀποστελλομένων πιστοποιητικῶν, ἐντελλόμεθα ὑμῖν προσέχειν ἀκριβῶς καὶ σημειοῦν ἐν αὐτοῖς τὰ ὀνόματα, τὴν ἡλικίαν, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν πατρίδα τῶν μελλόντων ἐλθεῖν εἰς γάμου κοινωνίαν· καὶ ἐὰν ἀμφότεροι οἱ μέλλοντες συνάψαι γάμον, ἢ ὁ ἕτερος αὐτῶν, κατάγωνται ἐξ ἄλλης χώρας, ἐπαρχίας ἢ ἐνορίας, ζητεῖν καὶ λαμβάνειν ἔγγραφα ἐκδιδόμενα παρὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν, εἰς ἃς ὑπήγοντο τέως οἱ εἰς γάμον ἐλθεῖν ζητοῦντες, μαρτυροῦντα τὸ ἀκώλυτον αὐτῶν εἰς

σύναψιν νομίμου γάμου, καὶ ἐπισυνάπτειν ταῦτα ἐν τῷ πρὸς τὴν μεγάλην Ἀρχιδιακονίαν πιστοποιητικῷ, ἀποστέλλειν δὲ εἰς τὰ Πατριαρχεῖα τοὺς τὴν ἔκδοσιν ἀδείας γάμου αἰτοῦντας πολὺ πρὸ τῆς ὡρισμένης εἰς τέλεσιν τοῦ γάμου ἡμέρας καὶ οὐχὶ τὴν προτεραίαν αὐτῆς, ἵνα, ἐὰν ἀναφυῇ ζήτημά τι, ὑπάρχῃ ὁ πρὸς ἐξέτασιν καὶ ἐξακρίβωσιν τοῦ πράγματος ἀπαιτούμενος χρόνος.

Ἐπὶ πᾶσι τούτοις ἐντελλόμεθα καὶ παραγγέλλομεν πᾶσιν ὑμῖν κληρικοῖς τε καὶ λαϊκοῖς ἵνα, οἱ μὲν πρῶτοι ἐξελέγχητε καὶ καταδιώκητε οἱ δὲ δεύτεροι ἀποφεύγητε ἐπιμελῶς τοὺς κρύφα ἢ ἄνευ τῆς ἀδείας τῶν Πατριαρχείων τελουμένους γάμους, διότι οὗτοι πλὴν τοῦ νομικῶς ἐπιληψίμου ἔχουσιν ἀδύνατον πολλάκις τὴν ἀπόδειξιν αὐτῶν καὶ γίνονται αἴτια ἀνυπολογίστων ἠθικῶν καὶ ὑλικῶν ζημιῶν τοῖς τε συνάπτουσιν αὐτοὺς καὶ τοῖς ἐκ τούτων γινομένοις τέκνοις. Ταῦτα ἐκ καθήκοντος ἐκκλησιαστικῆς προνοίας ἀπευθύνοντες πᾶσιν ἡμῖν, προτρεπόμεθα καὶ παραινοῦμεν πατρικῶς ἵνα, ὡς τέκνα εὐσεβῆ τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, σεβόμενοι τὰς διατάξεις αὐτῆς καὶ συνετῶς κηδόμενοι τῆς οἰκογενειακῆς χρηστότητος καὶ εὐπρεπείας, τηρῆτε ταῦτα ἀπαρεγκλίτως, ἵνα ἔνθεν μὲν αἱ μνηστεῖαι καὶ οἱ γάμοι μηδὲν ἔχωσι τὸ ἐπιλήψιμον, ἔνθεν δὲ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ, ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν, βασιλεύῃ ἐν τοῖς οἴκοις καὶ ἐν ταῖς ὀρθοδόξοις ὑμῶν κοινότησι σὺν τῇ εὐλογίᾳ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. Νβριος 1887.

Πατριαρχικὴ Ἀπόδειξις ἐπὶ Διονυσίου.

Θ'. Περὶ ἐπισκοπικῆς ἀδείας ἐν τῷ γάμῳ.

Τοῖς κατὰ Χριστὸν πολιτευομένοις γνωστὸν ὅτι ἐν τῇ ἀνέκαθεν κρατούσῃ ἐκκλησιαστικῇ ἱερᾷ θεσμοθεσίᾳ δεόντως τεθεσπισμένα καὶ τὰ περὶ γάμου τυγχάνουσιν ὄντα, ὡς τε μυστηρίου τῆς ἀμωμήτου ἡμῶν πίστεως καὶ ὡς θεμελιώδους τῆς χριστιανικῆς ὀρθοδόξου πολιτείας θεσμοῦ, ἐφ' οὗ ὁ οἶκος ἐρείδεται ἐν εὐλογίᾳ Θεοῦ προαγόμενος, κρατύνεται δὲ ἡ φιλόχριστος τῶν πιστῶν κοινωνία, εὐοδουμένη ἐν θεαρέστῳ εὐκοσμίᾳ καὶ χρηστότητι ἠθῶν. Ἄγρυπνος τῶν κανονικῶν διατάξεων καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων θεματοφύλαξ ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, μήτηρ δὲ φιλόστοργος τῶν ἐν αὐτῇ διαπεπιστευμένων πνευματικῶν τέκνων, οὐ διαλείπει ἐποπτεύουσα τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν παραδεδομένων αὐτῇ θείων καὶ ἱερῶν Κανόνων "τῶν εἰς ψυχῶν θεραπείαν καὶ ἰατρείαν παθῶν τεθέντων, καὶ πρὸς θείαν ὁδηγούντων εὐλάβειαν„, καθὰ οἱ θεοφόροι πατέρες περὶ αὐτῶν ἀποφαίνονται, προφυλάττουσα δὲ τοὺς πιστοὺς ἀπὸ ἀνόμων καὶ κατακρίτων πράξεων, αἷς ἀκολουθοῦσιν ἀναποδράστως, πρὸς τῇ εἰς Θεὸν ἁμαρτίᾳ, συνέπειαι τὰ μάλα ἐπιζήμιοι, σκάνδαλα δ' ἀπρεπῆ καὶ τοῖς χριστιανοῖς ὅλως ἀνοίκεια. Ἀπὸ τοιαύτης τοίνυν ἀγομένη ἀξιοχρέου προνοίας ἡ Ἐκκλησία, προσηκόντως διεκανόνισεν ὅπως, πρὸς βεβαίωσιν τῆς ἀνελλιποῦς τηρήσεως τῶν ὑπὸ

τῶν ἱερῶν Κανόνων διαγορευομένων, ἐκτελῶνται πρὸ τῆς ἱεροτελεστίας τοῦ γάμου πᾶσαι αἱ ἀναγκαῖαι διατυπώσεις, καθ' ἃς οἱ μὲν ἁρμόδιοι ἱερεῖς προσάγουσι τῇ ἐκκλησιαστικῇ αὐτῶν ἀρχῇ τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά, ἐγγυώμενοι ὅτι οὐδὲν ὑφίσταται κώλυμα πρὸς νόμιμον στέψιν τῶν εἰς κοινωνίαν γάμου προσερχομένων, ὁ δὲ οἰκεῖος ἀρχιερεύς, ὁ μόνος ὑπεύθυνος διὰ τὰς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ αὐτοῦ συμβαινούσας τυχὸν ἐκκλησιαστικὰς ἐκθέσμους πράξεις, ἐκδίδωσιν ἀκολούθως τὴν νενομισμένην ἄδειαν, ὀνομαστὶ ἀναφέρουσαν τὸν στέψοντα ἱερέα. Οὕτως οὖν ἡ ἐπισκοπικὴ ἄδεια, κατόπιν τῶν ἀνωτέρω διατυπώσεων παρεχομένη, οὐ μόνον βεβαιοῖ τὴν νομιμότητα τοῦ γάμου, ἀλλὰ καὶ συνίστησι τὸ κῦρος αὐτοῦ ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς κοινωνίας ἐν γένει.

Ἀλλ' ἐπειδή, ἐναντίον τῶν περὶ τοῦ ἱεροῦ τούτου θεσμοῦ ἐκκλησιαστικῶν διατάξεων, συμβαίνουσιν ἔστιν ὅτε ἱερολογίαι γάμων κρύφᾳ, ἤτοι ἄνευ τῶν νενομισμένων διατυπώσεων, ἐπομένως δ' ἄνευ τῆς ἀναγκαίας ἐπισκοπικῆς ἀδείας, ἡ δὲ παράβασις αὕτη ὀλεθρίας συνεπαγομένη τὰς συνεπείας τοῖς ἐνδιαφερομένοις, ἠθικὴν παραλυσίαν, οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ χαλάρωσιν ἀπειλεῖ τοῦ ἱεροῦ τούτου θεσμοῦ, διὰ ταῦτα δεῖν ἔγνωμεν τὴν προσήκουσαν λαβεῖν καὶ αὖθις ἐκκλησιαστικὴν πρόνοιαν πρὸς τελείαν παῦσιν τῶν τοιούτων ψυχολέθρων καὶ ἀντικανονικῶν παρεκτροπῶν. Καὶ δή, ἐφιστῶντες συντόνως τὴν προσοχὴν τῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν ἁγίων ἀρχιερέων ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀναμιμνήσκοντες δ' ὅσα καὶ ἄλλοτε ἡ Ἐκκλησία περὶ τῆς ἀπαιτουμένης ἐπισκοπικῆς ἀδείας δι' ἐγκυκλίων γραμμάτων αὐτῆς διετύπωσεν, ἐντελλόμεθα καὶ παραγγέλλομεν ἵνα ἕκαστος αὐτῶν ἐν τῇ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ διακυβέρνησιν τελούσῃ ἐπαρχίᾳ ἐπιμελῆται τῆς αὐστηρᾶς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ τοῦ ἱεροῦ τούτου θεσμοῦ διατεταγμένων, γιγνώσκων ὅτι ὁ κρύφᾳ καὶ ἄνευ προηγουμένης ἐπισκοπικῆς ἀδείας τελούμενος γάμος **ἄκυρός** ἐστι καὶ ὡς μὴ ὑπάρξας, ὁ δὲ τελέσας ἱερεὺς εἰς αὐστηρὰς ὑποβάλλεται ποινάς, καὶ οὐδεμία, ὡς εἰκός, αἴτησις περὶ ἀναγνωρίσεως ἢ κυρώσεως τοιούτων γάμων ἀποδεκτή ἐστιν ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν. Τὴν ἐκκλησιαστικὴν δὲ ταύτην ἀπόφασιν ἀνακινούμενοι καὶ τῇ αὐτῆς Ἱερότητι διὰ τῆς ἡμετέρας τῆς δε Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου, ἐντελλόμεθα αὐτῇ ἵνα καταστήσῃ ἁρμοδίως γνωστὴν πᾶσι τοῖς ἀνὰ τὴν ἐπαρχίαν αὐτῆς χριστιανοῖς ἐπιβλέπουσα δεόντως καὶ ἐν πάσῃ ἀκριβείᾳ καὶ αὐστηρότητι τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διατεταγμένων. Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μετὰ τῆς αὐτῆς Ἱερότητος.

Ἐγκύκλιος Πατριαρχικὴ καὶ Συνοδικὴ 21 Σεπτεμβρίου 1893.

ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΣΧΕΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

§ 1. Τέκνα νόμιμα.
§ 2. Τέκνα φυσικά.
§ 3. Πατρικὴ ἐξουσία.
§ 4. Νομιμοποίησις.
§ 5. Παρὰ τίνι τῶν συζύγων διαμένουσι τὰ τέκνα μετὰ τὴν διαζυγίῳ λύσιν τοῦ γάμου.
§ 6. Υἱοθεσία.

§ 1.[1]

Ὑπάρχοντος νομίμου γάμου μεταξὺ τῶν συζύγων τοῦ Κ. Κ. καὶ τῆς Μ. Κ., κατὰ τεκμήριον τὸ ὑπὸ ταύτης γεννη-

1. Κατὰ τεκμήριον νόμου, τὸ ἐν νομίμῳ γάμῳ συλληφθὲν τέκνον πατέρα ἔχει τὸν σύζυγον τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ νόμιμον τέκνον καλεῖται, ἢ ἄλλως ὁ πατὴρ ἀπὸ γάμου δείκνυται

Τὸ βραχύτατον τῆς κυοφορίας ὅριον, καθ' ὃ δύναται νὰ γεννηθῇ τέκνον ζῶν εἶναι ἡμέραι 182, Πανδ. 3 § 12 (38 16), τὸ δ' ὕστατον εἶναι μῆνες 10, ἤτοι ἡμέραι 300 Ὅθεν ἂν ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς γεννήσεως, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ παρεμπίπτον μεταξὺ τοῦ βραχυτάτου καὶ ἀπωτάτου τῆς κυοφορίας ὁρίου, ὑπῆρχε γάμος, τὸ τέκνον κατὰ τεκμήριον, καθ' οὗ δὲν ἐπιτρέπεται ἀνταπόδειξις στηριζομένη ἐπὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς τελειότητος τῆς ἀναπτύξεως αὐτοῦ, πατέρα ἔχει τὸν ἄνδρα τῆς τεκούσης αὐτὸ μητρός· ἀργεῖ δὲ μόνον τὸ τεκμήριον ἂν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἦτο ἀποδεδειγμένως ἀδύνατος πᾶσα τῶν συζύγων συνάφεια Ἡ τῆς μοιχείας τῆς γυναικὸς ἀπόδειξις καὶ ἡ περὶ τούτου ὁμολογία αὐτῆς δὲν ἀνατρέπει τὸ τεκμήριον, διότι ἀδύνατος ἀποβαίνει ἡ ἔρευνα ἂν ἐκ τοῦ συζύγου ἢ ἐξ ἑτέρου συνέλαβεν ἡ γυνή.

Πάντα δὲ τὰ μὴ ἐν νομίμῳ γάμῳ γεννηθέντα τέκνα φυσικὰ καλοῦνται, μητέρα μόνον ἔχοντα οὐχὶ δὲ καὶ πατέρα.

θὲν τέκνον παρήχθη ἐκ τῆς συναφείας αὐτῶν, συμφώνως τῷ νομίμῳ ἀξιώματι «ὁ πατὴρ ἀπὸ γάμων δείκνυται», καὶ ἑπομένως τοῦτο εἶναι γνήσιον καὶ νόμιμον τέκνον τοῦ Κ. Κ., ἡ δὲ κατάθεσις τῆς γυναικὸς περὶ παραβάσεως τῆς περὶ τὸν γάμον πίστεως, οὐδόλως ὑποτίθησιν ὅτι τὸ ἐξ αὐτῆς τεχθὲν εἶναι νόθον. Μ. Σ. 26 (1872).

Τῆς ἐνώπιον τοῦ εἰρημένου Μητροπολιτικοῦ Δικαστηρίου ἀγωγῆς τοῦ νῦν ἐφεσιβλήτου κατὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ, ἐχούσης ὡς ἀντικείμενον τὴν πρὸ τοῦ γάμου παρθενοφθορίαν αὐτῆς καὶ τὴν ἐξ ἀθεμίτου συναφείας αὐτῆς γέννησιν τέκνου ἀρτίου καὶ βιωσίμου ἐν διαστήματι ἓξ μηνῶν καὶ ἓξ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ γάμου, τὸ Μητροπ. Δικαστήριον ὅλως ἐναντίον πρὸς τὰς ῥητὰς διατάξεις τοῦ νόμου παρεδέξατο καὶ προέβη εἰς ἔκδοσιν ἀποφάσεως κηρυττούσης διαλελυμένον τὸν μεταξὺ αὐτῶν γάμων· ἄκυρος δ' ἑπομένως εἶναι ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ, διότι καθ' ἃ λίαν ὀρθῶς ἰσχυρίζεται ἡ ἐφεσείουσα σύζυγος, ἀ) ὁ σύζυγος αὐτῆς οὐ μόνον μετὰ τὸν γάμον αὐτοῦ οὐδόλως ἰσχυρίσθη ὅτι ἦν ἐκπεπαρθευμένη αὕτη, ἣν ὡς παρθένον ἠγάγετο (Ἀρμ. Δ· 15, 10) καὶ οὐδεμίαν τοιαύτην ὑπόνοιαν ἐξέφρασε κατ' αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ μετά τινας ἀπὸ τοῦ γάμου ἡμέρας κατέθηκεν ὡς μάρτυς ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Λέρῳ πρωτοδικῶν ὅτι ἐν καιρῷ τοῦ γάμου εὗρεν αὐτὴν παρθένον, καὶ β') διότι κατὰ τὸν νόμον (Βασιλ. 45,1, 16) ἀποφαινόμενον οὕτως: «ὁ τῇ ἑκατοστῇ ὀγδοηκοστῇ δευτέρᾳ τικτόμενος ἐν τῷ νομίμῳ χρόνῳ τίκτεται», τὸ τέκνον τῆς ἐφεσειούσης ἐγεννήθη 188 ἡμέρας ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς μεταξὺ τῶν συζύγων ὁμιλίας, ἤτοι μετὰ ἓξ ἡμέρας ἀπὸ τοῦ ὡς ἀνωτέρω ὁριζομένου χρόνου· ἄρα ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ νῦν ἐφεσείοντος πρώην δ' ἐνάγοντος ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου

ἐμεσολάβησε πλάνη καὶ δόλος οὐδεμίαν ἔχει ὑπόστασιν, καθ' ὅσον ἀμφότερα ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἐξελέγχονται ἀναληθῆ. Ἱ. Σ. 92 (1890).

§ 2.

Τὸ ἐξ ἀθεμίτου γάμου γεννηθὲν τέκνον δύναται νὰ κληρονομήσῃ τὴν προῖκα τῆς ἀποβιωσάσης μητρὸς αὐτοῦ, τὴν διὰ τοῦ ἀθεμίτου γάμου συστηθεῖσαν, μὴ ὑπαρχόντων ἄλλων νομίμων τέκνων. Πρ. Ἱ. Σ. 31 Ἰανουαρ. 1883.

Τέκνον ὅπερ, ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας αὐτοῦ καταφαίνεται, συνελήφθη καθ' ὃν χρόνον ὁ ἐναγόμενος εὑρίσκετο ἔγγαμος μετ' ἄλλης γυναικός, καὶ ὑποτιθεμένου ὅτι τοῦτό ἐστι τέκνον αὐτοῦ, οἱ ἡμέτεροι νόμοι ἐκήρυξαν πάντοτε ἄνευ οὐδενὸς δικαιώματος διατροφῆς ἢ κληρονομίας πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, Νεαρὰ 89 περὶ νόθων κεφάλαιον 15: τελευταῖον δ' ἡμᾶς τοῦ νόμου μέρος ἐνδέχεται ὥστε καὶ αὐτὸ τὴν προσήκουσαν τάξιν λαχεῖν, ἐξαριθμήσασθαι τίνες οὐδ' αὐτοῦ τοῦ τῶν νόθων [ἄξιοι καθεστᾶσιν ὀνόματος· πρότερον μὲν γὰρ πᾶς ὁ ἐκ συνελεύσεων (οὐ γὰρ καλέσομεν γάμων) ἢ νεφαρίων ἢ ἰνκέστων ἢ δαμνάτων προελθών, οὗτος οὐδὲ φυσικὸς ὀνομασθήσεται οὐδ' ἀπαστραφήσεται παρὰ τῶν γονέων, οὐδ' ἕξει τινὰ πρὸς τὸν παρόντα νόμον μετουσίαν. Μ. Σ. 5 (1864).

Κατὰ τὰ καθεστῶτα νόμιμα ἐξομοιωθέντων πάντων τῶν φυσικῶν τέκνων οὐ δικαιοῦνται ἐνάγειν οὔτε αὐτὰ οὔτε αἱ φυσικαὶ αὐτῶν μητέρες ἐπὶ ἀναγνωρίσει καὶ διατροφῇ ὡς πατέρα οὐδένα, μὴ ἀναγνωρίζοντα τὸ τέκνον αὐτοῦ εἴτε ἐμπράκτως εἴτε δι' ἐγγράφου ἢ προφορικῆς ὁμολογίας. Μ. Σ. 5 (1864).

Κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν ἐν ἰσχύϊ δίκαιον τὰ φυσικὰ τέκνα οὐκ ἔχουσι δικαίωμα κληρονομίας, ἢ διατροφῆς ὡς πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν, καθόσον αἱ νομικαὶ διατάξεις περὶ διατροφῆς καὶ κληρονομίας ἀνεφέροντο μόνον εἰς τὰ ἐκ παλλακίας γεννηθέντα τέκνα, ἥτις πολλακία ἀνέκαθεν ἀπηγορευμένη διὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν νόμων, ὕστερον κατηργήθη τέλεον διὰ τῶν πολιτικῶν νόμων, Νεαρὰ 18 κεφ. 5, «εἰ γάρ τις τελευτῶν γνησίας αὐτῷ παντελῶς γονῆς οὐχ ὑπούσης..... τελευτήσειε μὴ διαθέμενος τὴν οὐσίαν.... εἴη δ' αὐτῷ κατὰ τὸν οἶκον ἕως τε περιῆν ἐλευθέρα τε ἡ γυνὴ ἐν παλλακῆς σχήματι συνοῦσα καὶ παῖδες ἐξ αὐτῆς (τοῖς γὰρ τοιούτοις μόνοις ταῦτα νομοθετοῦμεν, ἔνθα παντελῶς ἀναμφισβήτητός ἐστι ἥ τε τῆς παλλακῆς κατὰ τὸν οἶκον σχέσις, ἥτε τῶν νόθων ἐκεῖσε γονή τε καὶ τροφὴ) δίδομεν αὐτῷ καὶ ἀδιαθέτων τῶν γονέων τελευτώντων δύο τῆς πατρώας οὐσίας ἔχειν οὐγκίας. Νεαρὰ Λέοντος 91, Ἀρμέν. περὶ κληρονόμων § 69. Μ. Σ. 5 (1864).

Κατὰ τὸ Ρωμαϊκὸν καὶ Βυζαντινὸν δίκαιον καὶ κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, ὅταν συνεστῶτος τοῦ γάμου συνάψῃ τις ἕτερον διαπράττει τὸ ἔγκλημα τῆς μοιχείας(Ἀρμ. Β, ϛ'. 9. Δ. 5. Κανὼν τῆς ἐν Τρούλλῳ Οἰκουμ. Συνόδου), τὰ δ' ἐκ τοιούτων σχέσεων γεννηθέντα τέκνα θεωροῦνται μοιχογέννητα, ἑπομένως οὐδόλως κέκτηνται ἐπὶ τῆς περιουσίας τοῦ πατρὸς αὐτῶν κληρονομικὰ δικαιώματα, οἷα καὶ τὰ ἐκ νομίμου γάμου τέκνα, ὡς οὐκ ὀρθῶς διατείνεται ἡ αἰτοῦσα. Ἱ. Σ. 44 (1886).

Τὸ χωρίον τῆς 117 Νεαρᾶς κεφ. ϛ'. τοῦ Ἰουστινιανοῦ «εἴ τις υἱὸν ἢ θυγατέρα ἔχων κλπ.», οὐδόλως ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῆς προκειμένης περιπτώσεως ἐπὶ τέκνων γεννηθέντων ἐκ πατρὸς διατελοῦντος ἐν γάμῳ νομίμῳ μεθ' ἑτέρας γυναικός, ἐκ γάμου τουτέστιν ἀθεμίτου καὶ ἀκύρου, τοῦτο δὲ ἀποδεικνύεται ἔκ τε τῆς φράσεως «ἐλευθέρας γυναικὸς μεθ' ἧς γάμος συνίστασθαι δύναται» καὶ ἐκ τῆς κατωτέρω ἀναφερομένης, «ἐντεῦθεν γὰρ καὶ μετὰ τῆς μητρὸς αὐτῶν δείκνυται νόμιμον ἐσχηκέναι γάμον, ὥστε μηδὲ παρ' αὐτῆς πρὸς τὴν τοῦ γάμου πίστιν ἑτέραν ἀπόδειξιν ἐπιζητεῖσθαι κτλ.». Ἱ. Σ. 44 (1886).

§ 3.

Οἱ γονεῖς κατὰ τὰς ἀναλλοιώτους ἀρχὰς τοῦ φυσικοῦ δικαίου δύνανται διεκδικεῖν καὶ δι' οἱουδήποτε θεμιτοῦ μέσου λαμβάνειν τὰ ἴδια τέκνα, μάλιστα ἀνήλικα ὄντα, ὅπου καὶ ἂν ἀνεύρωσι ταῦτα, οὐδόλως γεννωμένης ἐντεῦθεν ἐνοχῆς αὐτῶν εἰς ἀπαιτήσεις ἀποζημιώσεων. Μ.Σ.86 (1865).

Μόνος ὁ πατὴρ κέκτηται τὴν ἐπὶ τῶν τέκνων ἐξουσίαν, ἐξ ἧς ἀπορρέει καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ παρ' ἑαυτῷ ἐκτρέφειν τὰ τέκνα, ἡ δὲ μήτηρ τότε μόνον προτιμᾶται νὰ ἔχῃ τὰ τέκνα παρ' ἑαυτῇ, ὅταν διὰ τὴν νηπιώδη αὐτῶν ἡλικίαν χρήζωσι τῆς μητρικῆς περιθάλψεως. Μ. Σ. 27 (1875).

Ζῶντος τοῦ συζύγου, ἡ σύζυγος δὲν δικαιοῦται ἵνα ἐξασκῇ τὴν πατρικὴν ἐξουσίαν καὶ κινῇ δίκας αὐτεπαγγέλτως καὶ ἄνευ τῆς ἀδείας αὐτοῦ. Ἱ. Σ. 32 (1885).

§ 4.[1]

Τὸ φυσικὸν τέκνον νομιμοποιεῖται μετὰ τὸν γάμον τῶν φυσικῶν αὐτοῦ γονέων. Πρ. Ἱ. Σ. 8 Ἰουνίου 1885.

---

1. Τέκνον συλληφθὲν μὲν πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, γεννηθὲν ὅμως μετ' αὐτὴν δὲν ἔχει χρείαν ἄλλης νομιμοποιήσεως. Ν. 11. Κωδ.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παρ' ἡμῖν ἀπὸ μακροτάτων χρόνων ἰσχυούσης νομολογίας μόνος ὁ ἐπιγενόμενος γάμος ἄνευ οὐδεμιᾶς ἑτέρας διατυπώσεως καὶ ἀποδείξεως συνεπάγεται τὴν νομιμοποίησιν τοῦ πρὸ αὐτοῦ γεννηθέντος τέκνου, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τοῦ προχείρου νομικοῦ τοῦ Θεοφίλου ἐπισκόπου Καμπανίας. Μ. Σ. 287 (1896).

§ 5.

Κατὰ τὴν ριζ'. κεφ. ε' ἰουστινιάνειον νεαράν, ἐπειδὰν ὁ πατὴρ τὴν πρόφασιν τῆς διαζεύξεως παράσχῃ καὶ ἡ μήτηρ εἰς δεύτερον γάμον οὐκ ἔλθῃ τρέφεσθαι παρὰ τῇ μητρὶ τοὺς παῖδας τὰς δαπάνας τοῦ πατρὸς παρέχοντος.

Γρ. Π. Σ. 1748. (Κ. Κριτίου σ. 260).

Τῷ δικαστῇ ἀπόκειται ἵνα ἀποφασίσῃ, καθ' ἃ τὰ συμφέροντα τῶν ἐκ τοῦ λυθέντος γάμου παραχθέντων τέκνων ὑπαγορεύουσι, εἰς ποῖον τῶν διαζευχθέντων συζύγων ὀφείλουσι τὰ τέκνα διαμένειν. Μ. Σ. 72 (1865).

Κατὰ τὸν νόμον τὰ τέκνα ἀνατρέφονται καὶ διατρέφονται παρὰ τῷ ἀναιτίῳ τῶν διαζευχθέντων δαπάναις τοῦ κατὰ νόμον ὑποχρέου πρὸς διατροφήν. Νεαρὰ 117 κεφ. 7

Μ. Σ. 66 (1867).

(5. 27). Διὰ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου ἐπέρχεται νομιμοποίησις τοῦ πρὸ αὐτοῦ γεννηθέντος τέκνου, ὡσεὶ τοῦτο ἐν τῷ γάμῳ ἐτέχθη, διότι μετὰ τὴν Νεαρὰν 89 τοῦ Λέοντος, ἡ γενομένη ἱερολογία καὶ ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἀναγνωρίσεως καὶ νομιμοποιήσεως περιττὴν καθιστῶσι πᾶσαν ἄλλην διὰ προικῴων συμβολαίων ἢ ἄλλων γαμικῶν ἐγγράφων ἀποδοχὴν τῆς ἀναγνωρίσεως, ἀφοῦ μάλιστα οὐδέποτε τὴν ἀπέκρουσεν ὁ ἀναγνωρισθείς. Ν. 10 Κωδ. (5. 27), Νεαρὰ 18 κεφ. 11, Βασιλ. 32.1, Νεαρὰ 118 κεφ. 5) Ἀρείου Πάγου ἀποφ. 54 (1870).

Τοῦ γάμου λυομένου ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἀνδρὸς τὰ ἐκ τοῦ γάμου τούτου τέκνα μένουσι παρὰ τῇ ἀθώᾳ συζύγῳ πρὸς ἀνατροφήν. Μ. Σ. 21 (1873).

§ 6.

Κατὰ τοὺς θείους νόμους καὶ κατὰ τὴν ϛ' νεαρὰν τοῦ βασιλέως κυροῦ Λέοντος τοῦ σοφοῦ οἱ υἱοθετηθέντες νομίμως λαμβάνουσι τὰ δίκαια τῆς κληρονομίας τῶν υἱοθετησάντων αὐτοὺς γονέων καὶ γνήσιοι παῖδες λογίζονται, ὡς τῆς ἐξ υἱοθεσίας συγγενείας ἀπὸ Θεοῦ καὶ διὰ θείων εὐχῶν τελετῆς συνισταμένης· τὴν δὲ πνευματικὴν συγγένειαν τιμιωτέραν εἶναι τῆς φυσικῆς καὶ σαρκικῆς ἀπὸ τῶν θείων νόμων δηλοῦται σαφέστατα. Τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων καὶ

---

1. Κατὰ τὴν κρατοῦσαν νομολογίαν ἡ υἱοθεσία τελεῖται ἄνευ ἱεροτελεστίας ἐνώπιον τῶν Μικτῶν Δικαστηρίων διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐκδιδομένης κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν, εἰ καὶ αὕτη, ὡς καθαρῶς πνευματικὸν ζήτημα, ὑπάγεται λόγῳ ὕλης εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Πνευματικῶν Δικαστηρίων.

Υἱοθεσίας ὑπάρχουσι δύο εἴδη, ἡ εἰσποίησις, ὅταν ὁ υἱοθετούμενος ἦναι αὐτεξούσιος καὶ ἡ κυρίως υἱοθεσία, διακρινομένη εἰς πλήρη καὶ ἀτελῆ, ὅταν ὁ υἱοθετούμενος διατελῇ ὑπὸ τὴν πατρικὴν ἄλλου ἐξουσίαν. Πλήρης μὲν υἱοθεσία ὑπάρχει ὅταν ὁ φυσικὸς πατὴρ δίδῃ εἰς υἱοθεσίαν ὑπεξούσιον τέκνον πρὸς ἀνιόντα ἐκ πατρὸς ἢ μητρὸς ἢ ὅταν ὁ πάππος δίδῃ πρὸ ἐξωτικὸν εἰς υἱοθεσίαν ἔγγονον ἢ ἀπώτερον κατιόντα ἐφ' ὅσον ζῇ ὁ πατὴρ αὐτοῦ· ἀτελὴς δ' ὅταν ὁ φυσικὸς πατὴρ δίδῃ εἰς υἱοθεσίαν ὑπεξούσιον τέκνον πρὸς ἐξωτικόν.

Ἐπὶ εἰσποιήσεως καὶ υἱοθεσίας ἰσχύουσιν αἱ ἑξῆς ἀρχαί:

α'.) Ὁ υἱοθετῶν δέον νὰ ἦναι αὐτεξούσιος καὶ πρεσβύτερος τοῦ υἱοθετουμένου κατὰ ὀκτωκαίδεκα ἔτη.

β'.) Τὸ χειραφετηθὲν τέκνον δὲν υἱοθετεῖται καὶ πάλιν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ.

τοῦ τοιούτου διορισμοῦ καὶ τῆς τῶν ὑπαρχόντων ἰδιοθελοῦς διαθέσεως ἀμφοτέρων τῶν διαληφθέντων (υἱοθετούντων) γονέων, τῆς αὐτοῦ πανιερότητος καὶ τῆς αὐτῆς ἐκλαμπρότητος ἐχόντων τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν καὶ παρὰ τῶν θείων καὶ ἐκκλησιαστικῶν νόμων, κἀντεῦθεν κρατυνομένων, ὅστις ἂν τολμήσοι τῶν συγγενῶν ἢ τῆς αὐτοῦ πανιερότητος ἢ τῆς αὐτῆς ἐκλαμπρότητος μετὰ θάνατον ἢ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν ἢ καὶ ἀμφοτέρων ἀνατρέψαι καὶ ἀκυρῶσαι τὴν τοιαύτην αὐτῶν διάταξιν, καὶ τὸν διορισμὸν τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν, δικαίαν οὖσαν καὶ εὔλογον καὶ νόμιμον, καὶ ἢ τῆς θετῆς παιδὸς αὐτῶν ταύτης Ἑλένης ὡς ὑπεξουσίου, ἢ τῶν δωρηθέντων αὐτῇ πραγμάτων ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν γονέων ὡς συγγενικῶν ἀντιποιεῖσθαι καὶ ζητεῖν ἀποσπᾶσαι

γ'.) Υἱοθεσία μέχρις ὡρισμένου χρόνου δὲν ἐπιτρέπεται.

Ἰδίᾳ δ' ἐπὶ εἰσποιήσεως ἀπαιτεῖται ἵνα μὴ ἐμφιλοχωρῇ ἐν αὐτῇ ἰδιοτέλεια ἢ ὑποκρύπτηται ἀθέμιτος αἰτία, ἵνα ὁ υἱοθετῶν μὴ ἔχῃ ἄλλα γνήσια ἢ θετὰ τέκνα καὶ ἵνα ἔχῃ συμπεπληρωμένον τὸ 60 τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἔτος.

Πρὸς τέλεσιν τῆς υἱοθεσίας ἐν γένει ἀπαιτεῖται ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου δήλωσις τοῦ υἱοθετοῦντος καὶ τοῦ εἰς θέσιν δίδοντος, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ υἱοθετουμένου μὴ ἀντιλέγοντος.

Διὰ τῆς εἰσποιήσεως καὶ τῆς πλήρους υἱοθεσίας τὸ θετὸν τέκνον ἐξομοιοῦται κατὰ πάντα τῷ γνησίῳ, ὡς πρὸς τὸν θετὸν πατέρα καὶ τοὺς ἐξ ἀρρενογονίας συγγενεῖς αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τὴν γυναῖκα τοῦ θετοῦ πατρός, ὑποβάλλεται τ. ἔ. ὑπὸ τὴν πατρικὴν τοῦ θετοῦ πατρὸς ἐξουσίαν, φέρει τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ καθίσταται συγγενὴς τῶν κατιόντων καὶ τῶν ἐξ ἀρρενογονίας συγγενῶν αὐτοῦ.

Διὰ τῆς ἀτελοῦς υἱοθεσίας τὸ τέκνον δὲν ἐξέρχεται τῆς πατρικῆς ἐξουσίας τοῦ φυσικοῦ αὐτοῦ πατρός, ἀλλὰ θεωρεῖται ἐξωτικὸς πρὸς τὴν θετὴν οἰκογένειαν, κατ' ἐξαίρεσιν κληρονομῶν ἐξ ἀδιαθέτου μόνον τὸν θετὸν πατέρα.

παρ' αὐτῆς οἱῳδήτινι τρόπῳ, πολὺ ἢ ὀλίγον προγονικὸν πρᾶγμα καὶ ἐνόχλησιν οἱανοῦν ἐμποιῆσαι αὐτῇ, ὁ τοιοῦτος ὁποῖος ἂν ᾖ ἀφωρισμένος εἴη κλπ.

Γρ. Π. Σ. (17...) Κ. Κριτίου σ. 276.

Κατὰ τὴν ΙΖ'. Νεαρὰν τοῦ Καίσαρος Λέοντος (Ἀρμ. Β. η', 4) ὁ βουλόμενος υἱοθετεῖσθαι μὴ μόνον παρὰ τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ παρὰ παντὸς τοῦ καθ'ἑκάστην χώραν τὸ ἄρχειν καὶ διέπειν λαχόντος τὴν ἐξουσίαν δύναται λαμβάνειν, τοιαύτη δὲ ἀρχὴ εἶναι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ αἱ κατὰ τόπους Μητροπόλεις καὶ Ἐπισκοπαὶ ἐνώπιον τῶν ὁποίων τελοῦνται ἀνέκαθεν ἀπὸ τοῦ τῆς ἁλώσεως χρόνου τὰ τῆς υἱοθεσίας. Μ. Σ. 30 (1880).

Ἡ υἱοθεσία τελεῖται ἐπ' ἀναφορᾷ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου. Μ. Σ. 28 (1873).

Ἐπειδὴ ἡ ἀληθὴς υἱοθεσία ἡ τὴν πνευματικὴν συγγένειαν ἀποτελοῦσα καὶ συγκροτοῦσα οὐ διὰ ψιλῶν λόγων, ἀλλὰ δι' ἱερολογίας καὶ ἀναγνώσεως τῶν ὡρισμένων εὐχῶν ὀφείλει γίγνεσθαι κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν διατύπωσιν, ἐὰν οὐδεμία τοιαύτη ἱερὰ τελετὴ ἀποδειχθῇ λαβοῦσα χώραν ἐπὶ τῶν συζευχθέντων εἰς γάμον (καὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ υἱοθετηθέντων), τότε καὶ οὐδεμία κατὰ τῆς νομιμότητος τοῦ συνοικεσίου αὐτῶν προκύπτει αἰτίασις, ἅτε δὴ τῆς διὰ λόγων μόνον εἰσποιήσεως αὐτῶν, ὡς τέκνων γνησίων, μὴ ἀποτελούσης πνευματικὴν ἐξ υἱοθεσίας συγγένειαν, ἀλλὰ διαδοχῆς βούλησιν ἐκδηλούσης καὶ παροχὴν υἱϊκῶν δικαιωμάτων βεβαιούσης. Ρήτρα Πατρ. Ἰούλιος 1874.

Κυρίως αἱ υἱοθεσίαι γίνονται ἐγγράφως, τὸ δὲ τῆς υἱοθεσίας ἔγγραφον ἐπικυροῦται ὑπὸ τῆς ἀρχῆς, ἀλλ' οὐχ ἧττον εἰς τοὺς παλαιοτέρους χρόνους καὶ πρὸ 30 καὶ 40 ἐτῶν, ὅτε δὲν ἐτηροῦντο ἀκριβῶς οἱ τύποι ἐν γένει ἐν τοῖς δικα-

στηρίοις, οὔτε ἀκριβῆ ληξιαρχικὰ βιβλία ὑπῆρχον, ἐγίνοντο καὶ προφορικῶς, ἑπομένως νῦν προκειμένου περὶ τοιαύτης υἱοθεσίας, ἀρκεῖ μόνον ἵνα ἀποδείξῃ ταύτην ὁ ἐνδιαφερόμενος ἀρμοδίως διὰ μαρτύρων. Πρ. Ἱ. Σ. 4 Μαΐου 1885.

Εἰς ἀπάντησιν δηλοῦντες τῇ αὐτῆς Ἱερότητι ὅτι ἐν τῷ ἱερῷ εὐχολογίῳ ὑπάρχει κατακεχωρημένη ἡ ἀκολουθία τῆς υἱοθεσίας, ἐν ᾗ διαγράφεται καὶ ὁ τρόπος καθ' ὃν παρ' ἡμῖν λαμβάνει χώραν ἔγκυρος υἱοθεσία, παραπέμπομεν αὐτὴν ἐκεῖ πρὸς ὁδηγίαν αὐτῆς καὶ ἐνέργειαν τῶν δεόντων.

Γρ. Π. Δβριος 1887.

Ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ προκειμένη αἴτησις περὶ υἱοθετήσεως τοῦ εἰρημένου θυγατρίου ἡ γενομένη παρὰ τοῦ Λ. Β. δόγματος δυτικοῦ, ἐπαγγελλομένου τὸν λαχειοπαίκτην ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ συζῶντος παρανόμως μετὰ τῆς ἑτέρας αἰτούσης Ἑλένης, ὡς ἀσύμφορος ὑπὸ ἠθικὴν καὶ θρησκευτικὴν ἔποψιν εἰς τὸ εἰρημένον θυγάτριον.

Πρ. Μ. Σ. 3 Ἀπριλίου 1891.

Ἡ υἱοθεσία τελεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ.Ε.Μ. Συμβουλίου, πειθομένου μετὰ σύμφωνον δήλωσιν τῆς βουλήσεως τῶν υἱοθετούντων, τῆς υἱοθετουμένης καὶ τῶν εἰς θέσιν διδόντων περὶ τοῦ ὅτι ἡ υἱοθεσία συμφέρει τῇ υἱοθετουμένῃ.

Μ. Σ. 185, 188 (1892).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝ ΓΕΝΕΙ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

§ 1. Γενικοὶ ὁρισμοί.
§ 2. Σύνθεσις δικαστηρίου.
§ 3. Διάδικοι.
§ 4. Πληρεξουσιότης.
§ 5. Ἐξαίρεσις δικαστοῦ.
§ 6. Κοινοποίησις.
§ 7. Ἐρημοδικία.
§ 8. Ἐκκρεμοδικία.
§ 9. Παρέμβασις.
§ 10. Δικαστικὰ τέλη.
§ 11. Ἀναστολὴ τῆς δίκης.
§ 12. Παραίτησις καὶ συμβιβασμός.
§ 13. Δεδικασμένον.

§ 1.[1]

Ἀρνηθέντος τοῦ ἐναγομένου ἵνα ἀπαντήσῃ ἐπὶ τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως ἐπιδικάζονται πᾶσαι αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ ἐνάγοντος, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ ἔνστασίς τις, ἣν τὸ δικαστήριον ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἐξ ἐπαγγέλματος.

Μ. Σ. 5 (1871).

---

1. Τὰ θεμελιώδη δόγματα τῆς δικονομίας ἐν γένει εἶναι τὰ ἑπόμενα.

Α'. Nemo judex sine actore, δὲν ὑπάρχει δικαστὴς ἄνευ ἐνάγοντος, ἢ ἄλλως ὁ δικαστὴς δέον νὰ μὴ δικάζῃ αὐτεπαγγέλτως (judex ne procedat ex officio) ἀλλὰ νὰ περιορίζηται μόνον εἰς τὰς αἰτήσεις τῶν διαδίκων (ne eat ultra petita partium), ἐκτὸς ἐκείνων αἵτινες δύνανται νὰ προβληθῶσιν ἐξ ἐπαγγέλματος ἢ κατὰ πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης.

Β'. Quod non in actis non in mundo, δηλ. ὁ δικαστὴς πρέπει νὰ δικάζῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προταθέντων γεγονότων καὶ συμφώνως πρὸς

Κατὰ γενικὸν ἀξίωμα ὁ δικαστὴς δὲν πρέπει νὰ δικάζῃ μήτε προβαίνῃ εἰς οἱανδήποτε πρᾶξιν δικαστικὴν πρὶν ἢ ἀκροασθῇ ἀμφοτέρων τῶν δικαζομένων. Ἱ.Σ. 10 (1882).

Ὀρθὸς ἐστὶν ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσιβλήτου ὁ προτεινόμενος ἐναντίον τῶν τυπικῶν ἀκυρωτικῶν τῆς ἀγωγῆς ἐνστάσεων τῆς ἀντιδίκου αὐτοῦ, ὅτι τοιαῦται ἐνστάσεις δέον ἵνα προτείνωνται ἀμέσως ἅμα τῇ ἐμφανίσει εἰς τὸ δικαστήριον, ἄλλως δὲ καλύπτονται καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ γίνῃ περὶ αὐτῶν λόγος εἰς τὰς κατόπιν συνεδριάσεις εἴτε πρωτοδίκως εἴτε κατ' ἔφεσιν, ἀλλὰ τοῦτο δὲν δύναται ἵνα ῥηθῇ

τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις, secundum allegata et probata, οὐχὶ δ' ἐπὶ τῇ βάσει ἐξωδίκων πληροφοριῶν, ἃς τυχὸν ὡς ἰδιώτης ἔχει.

Γ'. Τὸ δόγμα τῆς προφορικῆς καὶ ἐγγράφου, δημοσίας καὶ μυστικῆς διαδικασίας.

Ἔγγραφος καὶ μυστικὴ διεξάγεται ἡ ἐκτὸς τοῦ ἀκροατηρίου διαδικασία ὡς ἡ ἀγωγὴ καὶ αἱ ἀποδείξεις, ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ δὲ τὰ πρακτικὰ καὶ αἱ ἀποφάσεις, καὶ συνήθως αἱ προτάσεις. Προφορικῶς δὲ καὶ δημοσίως διεξάγεται ἡ ἐπ' ἀκροατηρίου διαδικασία, ἀλλὰ μόνον ἐν τοῖς Μικτοῖς οὐχὶ δὲ καὶ ἐν τοῖς Πνευματικοῖς Δικαστηρίοις, ἕνεκα τῆς φύσεως τῶν ἐν αὐτοῖς δικαζομένων ὑποθέσεων.

Δ'. Audiatur et altera pars, οὐδεὶς πρέπει νὰ δικάζηται ἀνήκουστος, ὁ δικαστὴς ὀφείλει νὰ μὴ δικάσῃ τὸν ἀπολιπόμενον τοῦ δικαστηρίου διάδικον, ἂν πλημμελῶς ἢ μηδαμῶς ἐκλητεύθη οὗτος.

Ε'. Τὸ δόγμα τοῦ ἄνευ ἐπικουρίας δικάζεσθαι, καθ' ὃ οἱ διάδικοι ὀφείλουσιν ἵνα κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν ὑποβάλλωσι τὰς προτάσεις καὶ τὰς ἐνστάσεις αὐτῶν, μὴ ὑποβάλλοντες δὲ τοιαύτας ἀποκλείονται βραδύτερον, ἐκτὸς ὡρισμένων περιπτώσεων.

ΣΤ'. Τὸ δόγμα τοῦ πολυμελοῦς τῶν δικαστηρίων καὶ τῶν δύο βαθμῶν τῆς διαδικασίας.

Ζ'. Τὸ δόγμα τῆς νομίμου δικαιοδοσίας, καθ' ὃ οὐδεὶς ἀφαιρετέος τῶν φυσικῶν αὐτοῦ δικαστῶν, τῶν ἐδρευόντων ἐν ὡρισμένῳ καὶ σταθερῷ τόπῳ.

ἐπὶ τοῦ προκειμένου θέματος, διότι οὐ μόνον ἐν τῇ προδικασίᾳ δὲν ἐτηρήθησαν αἱ δικονομικαὶ διατάξεις τῶν κειμένων νόμων, ἀλλὰ καὶ ἡ δίκη ἐγένετο παρὰ τὰ νόμιμα ἐν ὥρᾳ νυκτός, δὲν ἐδόθη δὲ τῇ τότε ἐναγομένῃ νῦν δ' ἐφεσειούσῃ καιρὸς ἵνα σκεφθῇ πρὸς ἀπολογίαν, καθὸ ἀγνοούσῃ τὴν αἰτίαν τῆς προσκλήσεως αὐτῆς ἐν τῇ Ἱ. Μητροπόλει καὶ εὑρεθείσῃ ὅλως ἀνυπερασπίστῳ καὶ διὰ τοῦτο συγγνωστῇ οὔσῃ, καὶ διότι τὰς ἐν λόγῳ τυπικὰς ἐνστάσεις προὔτεινεν οὐχὶ ἐν τῇ συνεδριάσει ἐκείνῃ ἀλλ' ἀμέσως τὴν ἐπιοῦσαν, ὥστε κατὰ τύπους ἀκυρωτέαι εἰσὶν αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις, διότι κατὰ τὸν νόμον «τῆς πρωτοτύπου αἰτίας μὴ ἐρρωμένης, οὐδὲ τὰ παρακολουθήματα ὡς ἐπίπαν ἔῤῥωται» (Ἀρμ. περὶ κανόνων διαφόρων κτλ. Β.49). Ἱ.Σ.81(1889).

Προκειμένης δίκης περὶ διατροφῆς τέκνων ἡ ἀπαίτησις πληρωμῆς ἐξόδων γεννήσεως, βαπτίσεως κλπ. αὐτῶν, μὴ ἀναφερομένη ἐν τῇ ἀγωγῇ μηδὲ προταθεῖσα κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν, δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν. Μ. Σ. 145 (1890).

Διαδικασία ἄνευ ἀγωγῆς καὶ νομίμου παραστάσεως τῶν διαδίκων θεωρεῖται κατὰ νόμον ὡς μὴ γενομένη.

Μ. Σ. 242 (1895).

Πρὸς τακτικὴν κατὰ νόμον ἐκδίκασιν ὑποθέσεώς τινος οἱουδήποτε δικαστηρίου, προαπαιτεῖται ἡ νόμιμος κοινοποίησις τῆς ἐπιδίκου ἀγωγῆς πρὸς τὸν ἐναγόμενον, μετὰ σχετικῆς κλήσεως πρὸς παράστασιν αὐτοῦ πρὸ τοῦ δικαστηρίου κατὰ τὴν ὁρισθησομένην δικάσιμον, ὡς καὶ ἡ μετὰ τὴν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων μερῶν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ἀπαγγελία ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ δικαστηρίου ὅτι ἐκηρύχθη πεπεραιωμένη ἡ συζήτησις καὶ ὅτι εἰσέρχεται τὸ δικαστήριον εἰς διάσκεψιν. Ἱ. Σ. 161 (1895).

Ἡ ἔνστασις ἀκυρότητος ἕνεκα τυπικῶν λόγων διαθήκης, μὴ προταθεῖσα μήτε πρωτοδίκως μήτε κατ᾽ ἔφεσιν δὲν δύναται νὰ προταθῇ κατὰ πρῶτον κατ᾽ ἀναίρεσιν, ὡς μὴ οὖσα δημοσίας τάξεως. Μ. Σ. 237 (1895).

§ 2.

Ἡ Ἐκκλησία ἀνέχεται ἵνα μετὰ τῶν ἀρχιερέων δικάζωσιν οἱ δημογέροντες Ἰωαννίνων τὰς συζυγικὰς διαφοράς, διότι συνήθως δὲν ὑπάρχουσι πρόσωπα ἐκ τοῦ κλήρου πρὸς σχηματισμὸν τοῦ περὶ τὸν ἀρχιερέα Ἐκκλησιαστικοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου· ἀλλὰ καὶ ἡ Δημογεροντία ἐπιτρέπεται λαμβάνειν μέρος εἰς τοῦτο μόνον διὰ τὰς ὑποθέσεις τῆς πόλεως καὶ τῶν χωρίων τῆς ἐπαρχίας, διὰ δὲ τὰς Ἐπισκοπὰς τὸ δικαίωμα τοῦ δικάζειν κατ᾽ ἔφεσιν ἀνήκει τῇ ἐπαρχιακῇ Συνόδῳ καὶ κατόπιν τῇ ἐνταῦθα Ἱ. Συνόδῳ.

Πρ. Ἱ. Σ. 23 Ἰουλίου 1879.

Πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἢ ἐπιτοπίου τινὸς ἐθίμου οὐδόλως ἀπαιτεῖται δικαστήριον πολυπληθέστερον ἐκείνου, ὅπερ ἐστὶν ὡρισμένον νὰ δικάζῃ ἑκάστοτε τὰς ἀναγομένας εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ δίκας. Μ. Σ. 12 (1880).

Ἐν τῷ Μικτῷ Ἐκκλ. Συμβουλίῳ Χίου ἀπὸ δεκαετίας

---

1. Περὶ συνθέσεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων ὅρα § 2 καὶ 7 Εἰσαγωγῆς. Περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος πραγματεύεται καὶ ἡ ἑπομένη ἀπὸ 27 Ἰανουαρίου 1881 πατριαρχικὴ καὶ συνοδικὴ ἐγκύκλιος.

Πολλάκις συμβαίνει ἵνα πολλαὶ ὑποθέσεις ἐκ τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἁγίων Ἀρχιερέων ἀναφέρωνται εἰς τὰ Πατριαρχεῖα πρὶν ἢ ἐκδικασθῶσι πρότερον ἐνώπιον τῶν Ἐπισκοπικῶν ἢ Μητροπολιτικῶν Δικαστηρίων. Ἐπειδὴ δὲ συνεπῶς αὗται στεροῦνται πρωτοδίκων ἀποφάσεων, οὐ μόνον σύγχυσις καὶ βραδύτης ἐπέρχεται εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐπ᾽ αὐτῶν δικῶν ἀλλὰ καὶ τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τοῖς ἀρχιερεῦσι παρέχονται ἀσκόπως πράγματα διὰ τὴν προκύπτουσαν ἐκ τούτων ἀνταλλαγὴν μακρᾶς ἀλληλογραφίας πρὸς διαφώτισιν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ τοῖς διαδίκοις αὐτοῖς πρὸς τῇ δαπάνῃ καὶ ματαίᾳ ἀπωλείᾳ χρόνου καὶ παντοίων ἄλλων ἀπροόπτων δυσχερειῶν καθίστανται πρόξενοι. Ὅθεν πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ λοιποῦ τοιούτων ἀτόπων ἀποτελεσμάτων, προερχομένων προφανῶς ἐκ τῆς μὴ τηρήσεως τῆς τάξεως καὶ διατυπώσεως τῆς ὑπὸ τῶν δικαστικῶν νόμων ἐπιβαλλομένης τοῖς διαδίκοις, σκεψάμενοι συνοδικῶς ἔγνωμεν διευθῦναι τοῖς ἁγίοις ἀρχιερεῦσι καὶ δὴ καὶ τῇ Αὐτῆς ἀρχιερωσύνῃ τὴν παροῦσαν ἡμετέραν πατριαρχικὴν καὶ συνοδικὴν ἐγκύκλιον ἐπιστολήν, δι᾽ ἧς πρῶτον μὲν ἀναφέρομεν ὅτι, ὡς γνωστὸν αὐτῇ, διὰ μὲν τὰς ἱερὰς Μητροπόλεις πρωτοδικεῖα εἰσὶ τὰ τῶν Ἐπισκοπῶν αὐτῶν δικαστήρια, διὰ δὲ τὰ Πατριαρχεῖα τὰ τῶν Μητροπόλεων, ἅτε δὴ τῶν μὲν εἰς ἐκείνας τῶν δὲ εἰς ταῦτα καθ᾽ ἱεραρχικὴν τάξιν ἀμέσως ὑπαγομένων, ὅτι δὲ κατὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην ἐφετεῖα εἰσὶ τὰ δικαστήρια τῶν Μητροπόλεων διὰ τὰ πρωτοδικεῖα τῶν Ἐπισκοπῶν, δι᾽ ἀμφότερα δὲ ταῦτα ἀνώτατον δικαστήριόν ἐστι τὸ δικαστήριον τῶν Πατριαρχείων. Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, δέον ἵνα αἱ ὑποθέσεις τῶν χριστιανῶν τῶν εἰς τὰς Ἐπισκοπὰς ὑπαγομένων δικάζωνται πρότερον πρωτοδίκως ἐνώπιον τῶν Ἐπισκοπικῶν Δικαστηρίων, καὶ αἱ ἐκδιδόμεναι ὑπὸ τούτων ἀποφάσεις, κοινοποιῶνται τοῖς διαδίκοις, ὅπως ὁ βουλόμενος ἐξ αὐτῶν ποιῆται ἔφεσιν τῆς δίκης εἰς τὰ ἐφετεῖα τῶν Μητροπόλεων καὶ ἐκφέρηται ὑπ᾽ αὐτῶν ἡ κατ᾽ ἔφεσιν ἀπόφασις· αὐτὸ δὲ τοῦτο δέον ἵνα γίγνηται καὶ διὰ τὰς ἀποφάσεις τὰς ἐκ τῶν Μητροπολιτικῶν πρωτοδικείων ἢ ἐφετείων ἐκδιδομένας καὶ ἐκκαλουμένας εἰς τὸ ἀνώτατον δικαστήριον τῶν Πατριαρχείων. Ἐφεξῆς δ᾽ ἐντελλόμεθα Αὐτῇ ὅπως καταστήσῃ τοῦτο γνωστὸν πρὸς τοὺς χριστιανοὺς τῆς ἐπαρχίας αὐτῆς, ἵνα τοὐντεῦθεν οἱ ἔχοντες ὑποθέσεις πνευματικὰς καὶ ἄλλας ἀναγομένας εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὑπὸ τὴν προεδρείαν αὐτῆς δικαστηρίου ἀναφέρονται εἰς αὐτὸ διὰ τακτικῆς ἀγωγῆς, καὶ μετὰ τὴν νόμιμον διαδικασίαν, ἐξενεχθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀντίγραφα ταύτης δεόντως ἐπικεκυρωμένα κοινοποιῶνται πρὸς ἑκατέρους τοὺς διαδίκους ὅπως ὁ βουλόμενος ἐξ αὐτῶν, ἐὰν μὲν ἀνήκῃ εἰς Ἐπισκοπὴν ποιῆται ἔφεσιν τῆς δίκης ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως εἰς ἣν αὕτη ὑπάγεται, ἐὰν δὲ εἰς Μητρόπολιν ἐνώπιον τοῦ ἀνωτάτου τῶν Πατριαρχείων δικαστηρίου διὰ τὰ περαιτέρω· ἀναγγείλῃ δὲ συγχρόνως τοῖς χριστιανοῖς ὅτι οἱ μὴ συμμορφούμενοι πρὸς τὴν διατύπωσιν ταύτην, ἐὰν τυχὸν παρουσιασθῶσιν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ κινήσωσι κατὰ τοῦ ἀντιδίκου αὐτῶν ἀγωγὴν μὴ φέροντες ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ πρωτοδικείου ἢ ἐφετείου τῆς ἐπαρχίας, εἰς ἣν ἀνήκουσιν, ἔσονται ἀπαράδεκτοι.

ἤδη ἀντὶ δύο κληρικῶν μελῶν, ἓν καὶ μόνον ὑπάρχει ἐν τοῖς παρέδροις αὐτοῦ, οὕτω δὲ κατηρτισμένον τοῦτο λειτουργεῖ δυνάμει πρακτικοῦ τῆς συνελεύσεως Χίου ἀπὸ 6 Μαρτίου 1874 καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθμ. Πρωτοκόλλ. 5060 ἀπὸ 23 Αὐγούστου 1873 Πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς.

Μ. Σ. 41 (1885).

Ἡ παρουσία Δημογερόντων ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Δικαστηρίῳ οὐδὲν ἔχει τὸ ἐπίψογον, καθόσον ἐν πολλαῖς ἐπαρχίαις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου μὴ ὑπάρχοντος Πνευματικοῦ ἢ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου, ἡ Δημογεροντία ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἀρχιερέως ἢ τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ δικάζει τὰς τοιαύτας πνευματικῆς φύσεως δίκας ἢ μνηστείας.

Ἱ. Σ. 27 (1885).

Ἡ ἔνστασις τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ τοῦ μὴ προσήκοντος καταρτισμοῦ τοῦ τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν ἐκδόντος δικαστηρίου ἀπορριπτέα ἐστίν, οὐ μόνον διότι οὕτω πάντοτε συγκεκροτημένον τὸ Μητροπολιτικὸν Δικαστήριον Γρεβενῶν δικάζει τὰς ἐμπιπτούσας αὐτόθι συζυγικὰς διαφοράς, ἀλλὰ καὶ διότι κυρίως ἡ ἔνστασις αὕτη ἐκαλύφθη ὡς μὴ προταθεῖσα πρωτοδίκως· οὐδεὶς δὲ ὑπῆρχε λόγος ἵνα ὁρισθῇ ἐν τῷ ῥηθείσῃ ἀποφάσει ἂν αὕτη ἐξεδόθη κατὰ πρῶτον βαθμὸν ἢ τελεσιδίκως, ἅτε γνωστῶν ὄντων τῶν ὁρίων τῆς δικαιοδοσίας τοῦ ἐκδόντος αὐτὴν δικαστηρίου, ἀλλ' οὔτε καὶ ἡ ὁρισθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ προθεσμία ἐφέσεως 61 ἡμερῶν παρέχει ἀφορμὴν εἰς ἀκύρωσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀφοῦ διὰ τῆς ἐφέσεως ἀναστέλλεται ἡ ἐκτέλεσις αὐτῆς.

Ἱ. Σ. 83 (1889).

Κατὰ τὴν διέπουσαν τὰ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Ἐκκλ. Δικαστήρια νομοθεσίαν, ταῦτα σύγκεινται ὁριστικῶς ἐκ τῶν Μητροπολιτῶν ἢ Ἐπισκόπων ὡς

προέδρων καὶ τῶν κατὰ τόπους Δημογερόντων, ὧν ὁ ἀριθμός ἐστιν ὡρισμένος, ὅπερ ῥητέον καὶ περὶ τῆς νήσου Πάτμου, ἔνθα τὸ Ἐκκλ. Δικαστήριον δὲν δύναται ἵνα ᾖ συντεθειμένον εἰμὴ ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ὡς προέδρου, καθὸ ἀντιπροσωπεύοντος τὴν ἐκκλησιαστικὴν τοῦ τόπου ἀρχήν, καὶ τοῦ δημογεροντικοῦ συμβουλίου τῆς νήσου, συγκειμένου ὁμοίως ἐξ ὡρισμένου ἀριθμοῦ μελῶν καὶ οὐχὶ ὁτὲ μὲν ἐκ δώδεκα, ἅτινα ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως ἐξέδωκαν τὴν προδικαστικὴν ἀπόφασιν, ὁτὲ δὲ ἐξ εἰκοσιτεσσάρων, ὅσα ἔλαβον μέρος ἐν τῇ ἐκδόσει τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως.

Μ. Σ. 12 (1880).

§ 3.

Διάλυσις συνοικεσίου διὰ νὰ ἐκτελεσθῇ νομίμως χρήζει τῆς παραστάσεως ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἢ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τοὐλάχιστον δι' ἐπιτρόπου· ἐκτὸς δὲ τῆς περὶ τούτου νομικῆς διαγορεύσεως ὑπάρχει πασίγνωστον καὶ τὸ ἐξωτερικὸν παράγγελμα: «μηδενὶ δίκην δικάσῃς πρὶν ἀμφοῖν μύθοιν ἀκούσῃς». Γρ. Π. 14 Μαρτίου 1839.

Πᾶς ἐνάγων κέκτηται τὸ δικαίωμα ἵνα ὅταν θελήσῃ ἐξαιτήσηται παρὰ τοῦ δικαστηρίου τὴν ἐπ' ἀόριστον ἀναβολὴν τῆς ἐκδικάσεως τῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ὅμως ὁ ἀντίδικός του οὐδεμίαν ποιεῖται πρὸς τοῦτο ἀντίρρησιν, ἀλλ' οὐ κέκτηται καὶ τὸ δικαίωμα ἵνα συνάμα τῇ ἐπιστροφῇ τῆς προκαταβολῆς ἐξαιτήσηται καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν γενομένων ἐξόδων καὶ εἰσπραχθέντων τελῶν.

Μ. Σ. 73 (1865).

Τὰ μεταξὺ τῶν διαδίκων διαμειβόμενα δικόγραφα ὀφεί-

λουσι μένειν ἐν τῇ δικογραφίᾳ μέχρι διεκδικάσεως καὶ ὁριστικῆς ἅμα καὶ τελεσιδίκου ἀποπερατώσεως τῆς δίκης.
Μ. Σ. 102 (1865).

Οὐχὶ μόνον οἱ διάδικοι ἀλλὰ καὶ οἱ ἐμμέσως ἔχοντες νόμιμον συμφέρον πρὸς δίκην τινὰ δικαιοῦνται ἵνα ἀπαιτῶσι καὶ λαμβάνωσι γνῶσιν καὶ ἀντίγραφα ἐπικεκυρωμένα ἢ μὴ τῶν ἀπαρτιζόντων τὸν σχετικὸν φάκελλον τῆς δίκης ἐκείνης δικογράφων, ὁσάκις νομίσωσι τοῦτο χρήσιμον τοῖς ἑαυτῶν συμφέρουσι. Μ. Σ. 43 (1865).

Πᾶς διάδικος ἢ καὶ ὁμόδικος ἔν τινι δίκῃ ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦ ἀπαιτεῖν καὶ λαμβάνειν ἐκ τῆς δικογραφίας οἱονδήποτε δικόγραφον, εἴτε παρ' αὐτοῦ εἴτε παρὰ τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ προσαχθὲν τῷ δικάζοντι δικαστηρίῳ, ἀρκεῖ δὲ μόνον ἵνα μὴ οὕτω ἐπιτευχθῇ παντελὴς ἀπόληψις αὐτοῦ, ἢ προσγένηται βλάβη τις κατὰ τῶν ἐχόντων συμφέρον εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης. Μ. Σ. 1, 36, 37 (1866).

Πρὸς ὕπαρξιν οἱασδήποτε δίκης ἐκ τῶν οὐκ ἄνευ ἐστὶν ἵνα ὑπάρχωσι δύο διάδικοι ἀντίθετα νόμιμα ἐκπροσωποῦντες συμφέροντα, οὐδεὶς δὲ κατὰ τὸν νόμον (Ἀρμ. Α'. β'. 11 καὶ 45) δύναται ἵνα λάβῃ μέρος εἰς δίκην ὡς ἐνάγων ἢ ἐναγόμενος, ἐὰν μὴ παρίσταται ἴδιον ἔχων προσωπικὸν δικαίωμα. Μ. Σ. 5 (1875) 4 (1876).

Ἡ δι' ἀντιπροσώπων παράστασις τῶν συζύγων δὲν ἐπιτρέπεται ἐν ταῖς πρωτοδίκαις δίκαις, δέον δ' ἵνα ἀμφότερα τὰ μέρη τῶν συζύγων παρίστανται αὐτοπροσώπως.
Πρ. Ἱ. Σ. 23 Σεπτεμβρίου 1885.

Τὸ Συμβούλιον κατὰ τὴν σταθερὰν αὐτοῦ νομολογίαν δὲν δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει διαφόρους ὑποβαλλομένας ἐγγράφως προτάσεις τῶν ἐφεσιβλήτων ἄνευ τῆς συζητήσε

ως αὐτῶν ὑφ' ἑκατέρων τῶν διαδίκων εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε διὰ πληρεξουσίων ἀντιπροσώπων. Μ. Σ. 60 (1886).

Τὸ Συμβούλιον λαβὸν ὑπ' ὄψει τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Μητροπολίτου Χίου, ἐπισυνάπτοντος ἀπόσπασμα πρακτικοῦ τοῦ αὐτόθι Μ. Ε. Συμβουλίου, δι' οὗ ἀνατίθεται ἡ διὰ τοῦ Σεβ. Προέδρου ἐνὶ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τούτου καὶ τῷ γραμματεῖ αὐτοῦ ἐξέτασις τοῦ ἐνταῦθα διαμένοντος Γ. Π., ἐπὶ τῶν ἐν τῷ πρακτικῷ τούτῳ ὡρισμένων θεμάτων, καὶ διασκεψάμενον, ἐπειδὴ ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ ἐξετάσεως μαρτύρων ἢ περὶ πραγματογνωμοσύνης τινός, ὅτε τὸ Συμβούλιον ἠδύνατο νὰ διορίσῃ εἰσηγητικὴν ἐπιτροπὴν καὶ ἀναθέσῃ αὐτῇ τὴν ἐνέργειαν τοῦ δέοντος, ἀλλὰ περὶ ἐξετάσεως αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἐνάγοντος καὶ ἐπειδὴ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ δικαστήριον κρίνει ἀναγκαίαν τὴν αὐτοπρόσωπον τοῦ ἐνάγοντος ἐνώπιον αὐτοῦ παράστασιν, ὀφείλει οὗτος ἵνα προσέλθῃ, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ νόμιμον κώλυμα, ὅπερ δέον ἵνα ἀποδειχθῇ ἢ ν' ἀναβάλῃ τὴν δίκην, ἐνέκρινε κοινῇ ἵνα δηλωθῇ εἰς ἀπάντησιν ὅτι διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους τὸ Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον δὲν δύναται ἵνα παραδεχθῇ καὶ ἐνεργήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐν Χίῳ Μ. Ε. Συμβουλίου προτεινομένην ἐξέτασιν.
Πρ. Μ. Σ. 13 Αὐγούστου 1886.

Τὸ Συμβούλιον ἀπεφήνατο ὅπως ὑποχρεωθῶσιν ἅπαντες οἱ διάδικοι ἐνάγοντες καὶ ἐναγόμενοι ἵνα προσάγωσιν ἐγκαίρως πρὸ τῆς διαδικασίας εἰς τὸ γραφεῖον ἐγγράφους προτάσεις. Πρ. Μ. Σ. Μαΐου 6 1887.

Οὐδεμία ὑπόθεσις ἐγγράφεται ἐν τῷ δικαστικῷ δελτίῳ ἐὰν δὲν συνοδεύωσι τὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς ἢ ἐφέσεως καὶ ἔγγραφοι προτάσεις. Πρ. Μ. Σ. 20 Μαΐου 1892.

Αἱ ὑποβληθεῖσαι ὑπὸ τῶν ἐφεσιβλήτων ἔγγραφοι ἐνστά-

σεις κατὰ τῆς ἐφέσεως ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἀδυνατοῦσιν ὅπως προσέλθωσιν εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε διὰ πληρεξουσίων, ἕνεκα λόγων ἀνεξαρτήτων δῆθεν τῆς θελήσεως αὐτῶν, δὲν δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, διότι ἐν τῇ συζητήσει ἑκάστης ὑποθέσεως ἀπαιτεῖται ἡ αὐτοπρόσωπος ἢ ἡ διὰ νομίμου πληρεξουσίου παράστασις ἑκατέρου τῶν διαδίκων.

Μ. Σ. 273 (1896).

Αἱ δι' ἐπιστολῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου προβαλλόμεναι ἐνστάσεις καὶ ἀντιπροτάσεις κατὰ τῆς ἐφέσεως ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν δύναται ἵνα παραστῇ αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου κατὰ τὴν διαδικασίαν δὲν δύνανται ποσῶς νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν τοῦ Συμβουλίου, διότι ἐν τῇ συζητήσει ἑκάστης ὑποθέσεως ἀπαιτεῖται ἡ αὐτοπρόσωπος ἢ ἡ διὰ νομίμων πληρεξουσίων παράστασις ἑκατέρων τῶν διαδίκων, κατὰ τὴν σταθερὰν δὲ νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου ἢ ἐναγομένου ἐπιδικάζονται ἐρήμην ἅπασαι τοῦ ἀντιδίκου αἱ ἀπαιτήσεις.

Μ. Σ. 297 (1896).

§ 4.[1]

Ἐπειδὴ ἡ προκειμένη ἔφεσις ὑπεβλήθη μὲν ἐντὸς τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας, τὸ ἐφετήριον ὅμως ὑπεγράφη παρὰ

1. Οἱ διάδικοι δύνανται αὐτοπροσώπως, ἢ διὰ πληρεξουσίου δικηγόρου ἢ μή, νὰ ἐπιχειρήσωσι πάσας τὰς διαδικαστικὰς πράξεις ἐνώπιον τῶν Ἐκκλησ. Δικαστηρίων. Ἡ πληρεξουσιότης χορηγεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 28 Ε.Δ ἢ διὰ δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, φέροντος τὴν ὑπογραφὴν ἢ σφραγῖδα τοῦ δίδοντος αὐτήν, ἢ γραφομένη ἐπὶ τῆς κλήσεως, ἢ ἐπ' ἀκροατηρίου διὰ δηλώσεως καταχωριζομένης ἐν τοῖς πρακτικοῖς· κατὰ τὴν ἀπόφασιν ὅμως τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου

δικηγόρου μηδεμίαν ἔχοντος εἰς τοῦτο πληρεξουσιότητα, ὡς ἀποδεικνύεται ἔκ τε τῆς μὴ καταθέσεως ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένου πληρεξουσίου καὶ ἐκ τῆς μὴ παρουσίας αὐτοῦ ἐνώπιον τῆς Ἱ. Συνόδου, ὡς πληρεξουσίου τοῦ ἐφεσείοντος, διὰ τοῦτο ἄκυρος καὶ ἀπορριπτέα τυγχάνει ἡ ἔφεσις αὕτη.

Ἱ. Σ. 46 (1886).

Προκειμένου περὶ δικηγορικῆς ἀμοιβῆς τὸ Συμβούλιον ἐφαρμόζει πάντοτε τὴν περὶ δικηγορικῶν ἐξόδωνκαὶ ἀμοιβῶν διατίμησιν τῆς Αὐτοκρ. Κυβερνήσεως, ἥτις ἰσχύει παρὰ τοῖς δικαστηρίοις τοῦ κράτους.

Μ. Σ. 67 (1866).

Ὅσαι ἀγωγαὶ παραπέμπονται εἰς τὸ Συμβούλιον ὑποβεβλημέναι οὐχὶ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν διαδίκων, ἀλλ' ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων αὐτῶν, δέον ἵνα συνοδεύωνται καὶ μετὰ τῶν πληρεξουσίων ἐγγράφων, τῶν δηλωτικῶν τῆς πληρεξουσιότητος αὐτῶν.

Πρ. Μ. Σ. 22 Ἰουλίου 1887.

Ἐν τάξει εἶναι τὸ προκείμενον πληρεξούσιον τῶν ἀντιδίκων, διότι ἡ μὲν ἐν αὐτῷ ὑπογραφὴ τῶν ἐναγόντων καὶ

τῆς 20 Νοεμβρίου 1891 ἀπαράδεκτός εἶναι ἡ δι' ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου διδομένη. Ἡ πληρεξουσιότης εἶναι ἢ γενικὴ δι' ὅλας τὰς δίκας ἢ μερικὴ δι' ὡρισμένην μόνον, παρέχει δὲ τὸ δικαίωμα τῷ πληρεξουσίῳ τῆς καθ' ὅλην τὴν δίκην ἀντιπροσωπεύσεως τοῦ διαδίκου καὶ περιλαμβάνει πάσας τὰς πράξεις τῆς διαδικασίας· ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ πράξεις τὰς ὁποίας ὁ πληρεξούσιος δὲν δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ ἄνευ εἰδικῆς πρὸς τοῦτο πληρεξουσιότητος, αὗται δ' εἶναι ὁ συμβιβασμός, ἡ διαιτησία, ἡ παραίτησις δίκης, ὅρκου τοῦ ἀντιδίκου ἢ ἐνδίκου τινὸς μέσου, ἡ ἀναίρεσις, ἡ ἀναψηλάφησις, ἡ παραλαβὴ χρημάτων, ἡ ἐκποίησις καὶ ἡ ἐνεχύρασις.

Ἡ ἀμοιβὴ τῶν δικηγόρων κανονίζεται κατὰ κυβερνητικὸν πίνακα, ὃν ὅρα ἐν Νικολαΐδου Ὀθωμ. Κωδ. τόμος Β'. σελ. 1966.

τῶν μαρτύρων ἐπικυροῦται ὑπὸ τοῦ ἱερατικῶς προϊσταμένου τῆς ἐνορίας αὐτῶν, τούτου δὲ ἡ ὑπογραφὴ ἐπικυροῦται διὰ τῆς σφραγῖδος καὶ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Μ. Πρωτοσυγκέλλου. Πρ. Μ. Σ. 4 Μαρτίου 1887.

Μέχρι τῆς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἐμφανίσεως δύναται ὁ πληρεξούσιος ἵνα ἐνεργῇ προπαρασκευαστικὰς πράξεις, ὀφείλει δὲ κατὰ τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ ἵνα νομιμοποιήσῃ ἑαυτὸν διὰ τῆς προσαγωγῆς τακτικοῦ πληρεξουσίου ἐγγράφου. Πρ. Μ. Σ. 14 Μαρτίου 1890.

Ἀπαράδεκτος εἶναι ἡ ἔνστασις ὅτι ἄκυρος εἶναι ἡ ἔφεσις, διότι δῆθεν ὁ συντάξας αὐτὴν δικηγόρος δυνάμει πληρεξουσίου ἐγγράφου δὲν εἶχε ῥητὴν πρὸς τοῦτο πληρεξουσιότητα, καὶ τοῦτο διότι, δὲν ἀναφέρεται μὲν ῥητῶς ἐν τῷ πληρεξουσίῳ ποία ἐστὶν ἡ δίκη, ἀλλ' ἀκριβῶς ἐξ αὐτοῦ ἐξάγεται ὅτι ὁ ἐφεσείων διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Δ.Ε.Μ. Συμβουλίου εἰσαχθησομένην κατ' ἔφεσιν δίκην διορίζει τὸν ῥηθέντα γενικὸν καὶ εἰδικὸν πληρεξούσιον καὶ ἀντίκλητον καὶ χορηγεῖ αὐτῷ ὅλα τὰ πρὸς τοῦτο δικαιώματα. Μ. Σ. 148 (1890).

Τὸ Συμβούλιον ἐνέκρινεν ἵνα ἀνακοινωθῇ διὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας εἰς γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων ὅτι τοῦ λοιποῦ οἱ κατοικοῦντες ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κων)πόλεως καὶ ἔχοντες ἀνάγκην συντάξεως πληρεξουσίων ἐγγράφων ἵνα παρουσιάσωσιν αὐτὰ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου, δέον ἵνα προσέρχωνται εἰς τὸ Συμβολαιογραφεῖον τῶν Πατριαρχείων καὶ συντάσσωσιν αὐτά, εἰδότες ὅτι τὰ ἰδιωτικῶς καὶ κατ' ἄλλον τρόπον συντασσόμενα πληρεξούσια θέλουσιν εἶσθαι ἀπαράδεκτα.

Πρ. Μ. Σ. 21 Νοεμβρίου 1891.

Ὁ δὲ λόγος τῆς ἀνακοπῆς ἐπὶ τῷ ὅτι ἡ Ἱ. Σύνοδος ἀφῆ-

ρεσεν ἀπὸ τῆς ἀνακοπτούσης τὰ μέσα τῆς ὑπερασπίσεως, μὴ ἐπιτρέψασα ἵνα ὡς ἀσθενὴς παραστῇ διὰ πληρεξουσίου δικηγόρου, οὐκ ἔρρωται, καθόσον εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι αὕτη ἠτήσατο τοιοῦτόν τι, ἀλλ' οὐκ ἐγένετο δεκτὴ ἡ αἴτησις αὐτῆς ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις τῆς διὰ πληρεξουσίου δικηγόρου παραστάσεως ἐνώπιον τῆς Ἱ. Συνόδου ἦν τότε μέτρον ἐφαρμοζόμενον εἰς πάσας τάς τε πρωτοδίκως καὶ ἐφεσίμως θεωρουμένας ἐν τοῖς Πατριαρχείοις συζυγικὰς ὑποθέσεις, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἐδηλώθη τὸ τοιοῦτον ἐγκαίρως ἀμφοτέροις τοῖς διαδίκοις ἐν τῇ κοινοποιήσει τοῦ ἀντιγράφου τῆς ἀναιρέσεως, ἐν τῷ ὁποίῳ, διὰ πράξεως τοῦ Γραφείου τῆς Ἱ. Συνόδου, ἐδηλοῦτο ὅτι ὀφείλουσιν ἵνα παραστῶσι κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν δικάσιμον τῆς ἀναιρέσεως αὐτοπροσώπως καὶ οὐχὶ διὰ πληρεξουσίου δικηγόρου. Ἱ. Σ. 96 (1891).

Νόμιμός ἐστιν ἡ ἔνστασις τῆς ἐφεσειούσης, ἡ ἀφορῶσα τὴν παραδοχὴν ὑπὸ τοῦ Ἐκκλ. Δικαστηρίου Ἀμισοῦ βεκίλι μουσαχάρ, καθόσον οὐ μόνον ἐν τῇ ἐν χρήσει ἐμπορικῇ δικονομίᾳ οὐδεμία τοιαύτη διατύπωσις ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ διότι πρώτην ταύτην φορὰν τὸ ἐν λόγῳ μέτρον τῆς διὰ δικηγόρου ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπερασπίσεως τοῦ ἀπολειπομένου τοῦ δικαστηρίου ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν ὑπὸ Ἐκκλ. Δικαστηρίου, ὅπερ φέρει σύγχυσιν εἰς τὴν τακτικὴν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων λειτουργίαν, ἅτινα κατὰ τὴν κρατοῦσαν τάξιν ἀπολιπομένου τοῦ ἑνὸς τῶν διαδίκων προβαίνουσιν εἰς τὴν διαδικασίαν ἐρήμην αὐτοῦ, δυναμένου ἵνα ἀνακόψῃ ἢ ἐφεσιβάλῃ τὴν πρωτοδίκως ἐκδοθησομένην ἀπόφασιν. Ἱ. Σ. 108 (1892).

Κατὰ νόμον ὁ γενικὸς πληρεξούσιος ἑκάστου οἱουδήποτε προσώπου, ἐκπροσωπῶν αὐτὸν τοῦτον τὸν διάδικον, δύνα-

ται ἵνα καθυποβάλῃ πᾶσαν οἱανδήποτε ἔνστασιν, εἴτε παραιτηθῇ ταύτης καθόλου, ἢ ἐν μέρει, ἡ δὲ τοιαύτη παραίτησις αὐτοῦ γιγνομένη ἐπισήμως ἐνώπιον δικαστηρίου εἶναι ἰσχυρὰ καὶ ἀμετάβλητος, θεωρεῖται δὲ ὡσεὶ ἐγένετο ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου διαδίκου, ὅστις δὲν δικαιοῦται μετὰ ταῦτα ἵνα ζητῇ τὴν ἀνάκλησιν τῆς τοιαύτης παραιτήσεως τοῦ γενικοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ ἐξ οἱασδήποτε ἐνστάσεως.

Ἱ. Σ. 132 (1893).

Ἀνέκαθεν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις νομολογία ἐπικρατεῖ ἵνα προκειμένου περὶ ἐπικυρώσεως ὑπογραφῆς προσώπων γνωστῶν καὶ ἐπισήμων γένηται αὕτη καὶ ἄνευ τῆς παρουσίας μαρτύρων πρὸς βεβαίωσιν τῆς γνησιότητος τῆς ὑπογραφῆς· κατὰ δὲ ταῦτα νομίμως ἐπεκυρώθη τὸ ἐν λόγῳ ἰδιωτικὸν πληρεξούσιον ἔγγραφον. Ἱ. Σ. 155 (1894).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τῆς Ἐμπορικῆς Δικονομίας ἡ πληρεξουσιότης χορηγεῖται καὶ δι' ἐπιστολῆς, δέον ὅμως ὅπως ἡ γνησιότης τῆς ἐπιστολῆς καὶ τῆς ἐν αὐτῇ ὑπογραφῆς τοῦ δίδοντος τὴν πληρεξουσιότητα εἶναι βεβαία καὶ ἀναμφισβήτητος. Ἱ. Σ. 155 (1894).

Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁ διαληφθεὶς δικηγόρος ἐστερεῖτο τοῦ δικαιώματος πρὸς ὑπογραφὴν τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως κατὰ τὴν 20 8βρίου ἐ.ἔ., μὴ ὢν διωρισμένος πληρεξούσιος τῆς πελάτιδος αὐτοῦ δυνάμει ἐπισήμου πληρεξουσίου συμβολαιογραφικῶς ἐπικεκυρωμένου, ἐπειδὴ ὅμως δηλοῖ ὡρισμένως ἡ ἐφεσείουσα ὅτι στέργει καὶ ἀποδέχεται ὡς ἐγκύρους καὶ ὡς ὑπ' αὐτῆς τῆς ἰδίας γενομένας πάσας τὰς μέχρι τοῦδε ὑπὸ τοῦ εἰρημένου πληρεξουσίου αὐτῆς ἐνεργηθείσας πράξεις, ἀπορριπτέα κατὰ ταῦτά ἐστιν ἡ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἐφέσεως, ὡς παρανόμως ὑπογραφείσης ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος δικηγόρου, ἔνστασις τῆς ἐφεσιβλήτου. Ἱ. Σ. 169 (1895).

Ἡ ἔνστασις τοῦ πληρεξουσίου τῶν ἐφεσειόντων ὅτι οἱ δύο ἐξ αὐτῶν δὲν εἶχον δικαίωμα παραστάσεως ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκου δικαστηρίου, ὡς ἐνεργοῦντες ἄνευ ἐντολῆς τῶν συζύγων αὐτῶν, ὀρθὴ μὲν καὶ νόμιμός ἐστιν αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, δὲν δύναται ὅμως ἵνα ἐπενέγκῃ διὰ τοῦτον τὸν λόγον τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, διότι κατὰ τὸν νόμον 203 τῶν Βασιλικῶν (2, 3) οὐδεὶς δύναται νὰ προσβάλῃ ὡς ἀκύρους τὰς ἰδίας αὐτοῦ πράξεις· ἀποκλείονται δὲ μόνον οἱ ῥηθέντες τῆς ἐνώπιον τοῦ παρόντος Συμβουλίου, ὡς Ἐφετείου παραστάσεως, ἅτε αὐτοὶ οἱ ἴδιοι μὴ ἀναγνωρίζοντες εἰς ἑαυτοὺς τὸ δικαίωμα τοῦτο.

Μ. Σ. 301 (1896).

§ 5.[1]

Κατὰ τὸν νόμον πᾶς πρόεδρος εἴτε δικαστὴς δύναται ἵνα ἐξαιρεθῇ α', ἐὰν κατὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν παρεστάθη,

---

1. Περὶ ἐξαιρέσεως δικαστῶν πραγματεύονται τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα τῆς δικονομίας, ἐμπορ. ἄρθρον 42, πολιτικ. ἄρθρον 62.

Ἄρθ. 42.—Ἐξαίρεσις δικαστοῦ εἶναι ἡ ὑπὸ διαδίκου γινομένη αἴτησις τοῦ νὰ μὴ λάβῃ μέρος εἰς τὴν δίκην ὁ ἐξαιρούμενος, μηδὲ νὰ ἐκφέρῃ γνώμην περὶ αὐτῆς. Οἱ ἐν ἰδίῳ κεφαλαίῳ ῥηθησόμενοι λόγοι, δι' οὓς ἑκάτερος τῶν διαδίκων δύναται νὰ ἐξαιρέσῃ δικαστήν, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν ἐξαίρεσιν τῶν τῆς ἐπιτροπῆς μελῶν, ἀλλὰ τῶν μελῶν τούτων ἡ ἐξαίρεσις πρέπει νὰ προταθῇ εἰς τὸ ἐμποροδικεῖον ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν. (Παράβ. Πολ. Δικ. ἄρθρ. 62).

Ἄρθρ. 62.—Ὑπάρχοντός τινος τῶν ἑπομένων τεσσάρων λόγων ὁ διάδικος δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἐξαίρεσιν ἑνὸς ἐκ τῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου: 1ον ἐὰν ὁ ἐξαιρούμενος ἔχῃ πραγματικὸν συμφέρον ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ· 2ον ἐὰν εἶναι ἐκ τῶν ἀνιόντων ἢ κατιόντων συγγενῶν διαδίκου τινός,

ἢ ἐὰν μέλλῃ ἵνα παρασταθῇ ὡς μάρτυς ἢ πραγματογνώμων καὶ β΄, ἐὰν οὗτος ἔχῃ πρός τινα τῶν διαδίκων ἰδιαιτέρας σχέσεις καθηκόντων. Μ. Σ. 33. (1862).

Ὁ δικαστὴς δύνται καὶ ὀφείλει μάλιστα ἐξαιρεῖν αὐτὸς ἑαυτὸν τῆς διεκδικάσεως καὶ ἀποφάνσεως δίκης, εἰς ἣν πρὸς τὸ τοῦ δικαστοῦ παρίστησι συνάμα οὗτος καὶ πρόσωπον ἐναγομένου. Μ. Σ. 14 (1865).

Ἡ ἔνστασις ἐξαιρέσεως δικαστοῦ μὴ προταθεῖσα πρωτοδίκως καλύπτεται. Μ. Σ. 10 (1879).

Ἡ περὶ ἐξαιρέσεως δικαστοῦ ἔνστασις μὴ προτεινομένη ἐγκαίρως ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκου δικαστηρίου, καλύπτεται καὶ δὲν δύναται νὰ προταθῇ ἐφεσίμως. Μ.Σ. 3 (1883).

Ἀπορριπτέος ἐστὶν ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι τὸ Ἐκκλησιαστ. Δικαστήριον ἦν κακῶς συγκεκροτημένον, διότι ἐὰν ὁ πρόεδρος αὐτοῦ, ὡς ἀρχιερατικὸς προϊστάμενος τῆς Ἐκκλ. Ταταούλων ἔπεμψεν ἕνα τῶν ἱερέων ἵνα τελέσῃ τὸν γάμον αὐτοῦ, οὐδόλως ἐκ τούτου ἐξάγεται ὅτι εἶχεν ἄμεσον συμφέρον ὑπὲρ τῆς μὴ ἀκυρώσεως αὐτοῦ, μήτε ὑπῆρχε διὰ τοῦτο λόγος ἐξαιρέσεως αὐτοῦ ὡς δικαστοῦ· ἄλλως τε ἡ ἔνστασις αὕτη μὴ προταθεῖσα ἐγκαίρως ἐνώ-

---

δηλαδὴ ἔχῃ συγγένειαν ἢ ἀγχιστείαν δευτέρου, τρίτου ἢ καὶ τετάρτου βαθμοῦ ἐὰν εἶναι, ὡς ἐν παραδείγματι, ἀδελφός, θεῖος πατρόθεν ἢ μητρόθεν, γαμβρός, πενθερὸς καὶ πατὴρ τοῦ γαμβροῦ· 3ον ἐὰν ἔχῃ κοσμικὴν ἔχθραν πρὸς ἕνα ἐκ τῶν διαδίκων· 4ον ἐὰν ὑπαρχούσης ἐκκρεμοῦς δίκης τινὸς τοῦ ἐξαιρουμένου μετά τινος τῶν διαδίκων ἐγένετο ἔναρξις τῆς διαδικασίας τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἑτέρου τῶν διαδίκων.

Ἡ αἴτησις περὶ ἐξαιρέσεως εἶναι δεκτὴ μέχρι τῆς ἐκδικάσεως τῆς δίκης, καὶ ἐξετάζεται πάραυτα. Ἐὰν μὲν ἀποδειχθῇ ὡς ἀληθής, ἀποφασίζεται νὰ μὴ λάβῃ μέρος εἰς τὴν διαδικασίαν ὁ ἐξαιρεθείς, ἐὰν δὲ μὴ ἀποδειχθῇ ὡς ἀληθής, καταδικάζεται ὁ ἐξαιρῶν εἰς πρόστιμον ἑκατὸν μέχρι πεντακοσίων γροσίων.

πιον τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου ἐκαλύφθη, δὲν δύναται δὲ ἵνα προτείνῃ ταύτην ὁ ἐκκαλῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου. Μ. Σ. 15 (1883).

Κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου εἶναι ἀπαράδεκτος ἡ ἔνστασις περὶ ἐξαιρέσεως δικαστοῦ ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐρωτηθεὶς οὗτος ὑπὸ τῶν ἐφεσειόντων ἐπὶ τῶν συνεπειῶν τῆς δίκης αὐτῶν, ἐξήνεγκε γνώμην ὅτι δὲν ἔχουσι δίκαιον. Μ. Σ. 65 (1886) 39 (1885).

Δὲν εἶναι λόγος ἐξαιρέσεως δικαστοῦ τὸ ὅτι οὗτος πρὸ διμηνίας εἶπεν εἰς τὴν ἐναγομένην, ὅτι, ἐὰν μὴ δωρήσηται τὴν ἡμίσειαν οἰκίαν αὐτῆς εἰς τὴν ἐγγονὴν αὐτῆς, περὶ ἧς πρόκειται ἐνταῦθα, ὑποχρεωθήσεται βιαίως εἰς τοῦτο. Πρ. Μ Σ. 31 Ἰουλίου 1891.

Ὁ προεδρεύων ἔν τινι Ἐκκλησιαστικῷ Δικαστηρίῳ πρὸς ἐκδίκασιν ὑποθέσεώς τινος, ἐξαιρεῖται ἐκ τοῦ Ἐφετείου κατὰ τὴν κατ' ἔφεσιν διαδικασίαν τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως· ἐπίσης Μητροπολίτης τις μὴ προεδρεύσας μὲν ἐν τῷ Ἐκκλησιαστικῷ τῆς Μητροπόλεως αὐτοῦ Δικαστηρίῳ, ἀλλ' ἐπικυρώσας τὴν μετέπειτα ἐφεσιβληθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου τῆς Μητροπόλεως αὐτοῦ, τὴν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἐπιτρόπου αὐτοῦ καταρτισθεῖσαν, δὲν δύναται νὰ λάβῃ μέρος ἐν τῇ κατ' ἔφεσιν διαδικασίᾳ. Πρ. Ἱ. Σ. 8 Αὐγ. 1892.

Ὁ ἐξαιρούμενος δικαστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα ἵνα ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς ἐξαιρέσεως αὐτοῦ, ἐκτὸς ἐὰν θέλῃ οἰκοθεν νὰ ἐξαιρέσῃ ἑαυτόν. Μ. Σ. 249 (1895).

SISMANOGLIO MEGARO

§ 6.

Διὰ τοῦ ἐπιδοτηρίου καὶ μόνον ἀποδεικνύεται ἡ κοινοποίησις, ἐξ ἧς ἄρχονται αἱ νόμιμοι προθεσμίαι.

Μ. Σ. 71 (1886).

---

1. Περὶ κοινοποιήσεως τῶν δικογράφων ἐν γένει πραγματεύονται τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα τῆς Ἐμπορικῆς Δικονομίας, 13—20, 66 καὶ 70.

Ἄρθρ. 13ον.—Ἡ μία τῶν κλήσεων ἐπιδίδοται ὑπὸ τοῦ κλητῆρος εἰς αὐτὸν τὸν κλητευόμενον, ἢ εἴς τινα τῶν συνοικούντων αὐτῷ συγγενῶν ἢ ὑπηρετῶν. (Παράβ. Πολ. Δικ. ἄρθρ. 25).

Ἄρθρ. 14ον.—Ἡ κλῆσις δὲν ἀπαιτεῖται ἀπολύτως νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸν κλητευόμενον ἐν τῇ κατοικίᾳ αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπιδίδοται καὶ ἐκτὸς αὐτῆς καὶ ἐντὸς πλοίου ἂν εὑρεθῇ. Παρ. Πολ. Δικ· ἄρθ. 26).

Ἄρθρ. 15ον.—Ὁ κλητὴρ ἐπιδοὺς οὕτω τὴν μίαν τῶν κλήσεων εἰς τὸν κλητευόμενον, ἢ εἴς τινα τῶν ἐν τῇ κατοικίᾳ αὐτοῦ εὑρισκομένων συγγενῶν ἢ ὑπηρετῶν, τὴν ἑτέραν, ὑπογραφεῖσαν ἢ σφραγισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ πρὸς ὃν ἐγένετο ἡ ἐπίδοσις, παραδίδει καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δικαστηρίου. (Παρ. Πολ.. Δικ. ἄρθρ. 27).

Ἄρθρ. 16ον.—Ἂν τὸ πρόσωπον πρὸς ὃ πρόκειται νὰ ἐπιδοθῇ ἡ κλῆσις δηλώσῃ ὅτι δὲν γινώσκει γραφὴν καὶ ὅτι δὲν ἔχει σφραγῖδα, ἢ ἂν δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ ἢ νὰ σφραγίσῃ αὐτήν, ὁ κλητὴρ προσκαλεῖ τὸν μουχτάρην τῆς συνοικίας καὶ δύο γείτονας τοῦ κλητευθέντος, ὅπως ὑπογράψωσι καὶ σφραγίσωσι τὴν κλῆσιν γράφοντες σαφῶς καὶ τὸ αἴτιον. (Παρ. Πολ.. Δικ. ἄρθρ. 28).

Ἄρθρ. 17ον.—Ἂν ὁ κλητευόμενος εἶναι ξένος ὑπήκοος, ἡ κλῆσις ἐπιδίδεται διὰ τοῦ προξένου ἢ τοῦ διερμηνέως τῆς πρεσβείας εἰς ἣν ὑπάγεται· ἡ ἑτέρα δέ, ἡ μένουσα εἰς χεῖρας τοῦ κλητῆρος, ὑπογράφεται ὑπό τινος τῶν ῥηθέντων ὑπαλλήλων, δηλοῦντος ὅτι ἐκομίσθη πρὸς αὐτὸν ἡ ἄλλη.

Ἄρθρ. 18ον.— Θεωρεῖται ὡς ἄκυρος ἡ ἐπίδοσις, ἐὰν δὲν τηρηθῶσιν ἀκριβῶς οἱ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἓξ ἄρθροις διαγραφόμενοι ὅροι. (Παράβ. Πολ. Δικ. ἄρθρ. 30).

Ἄρθρ. 19ον — Κηρυχθείσης ἀκύρου τῆς κλήσεως ἕνεκα παραλείψεως τοῦ κλητῆρος, δύναται οὗτος νὰ καταδικασθῇ εἰς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῆς ἀκυρωθείσης κλήσεως καὶ διαδικασίας, προσέτι δὲ καὶ εἰς ἀποζημίωσιν τῶν διαδίκων· ἐν ἀνάγκῃ δὲ ἀποβάλλεται καὶ τῆς θέσεώς του. (Παρ. Πολ.. Δικ. ἄρθρ 30).

Ἄρθρ. 20ον.—Ἂν ἡ κλῆσις ἀπευθύνηται : α') πρὸς ἀρχὴν τοῦ Κράτους ἢ τοῦ δήμου, ἐπιδίδοται, ὅπου μὲν ὑπάρχει κεντρικὴ διεύθυνσις, εἰς τὸ γραφεῖον, θεωρούμενον ὡς κατοικίαν αὐτῆς καὶ εἰς χεῖρας τοῦ διευθυντοῦ, ὅπου δὲ δὲν ὑπάρχει τοιαύτη, εἰς αὐτὸν τὸν ὑπάλληλον τῆς ἀρχῆς ἢ εἰς τὸ γραφεῖόν του· β') πρὸς ἐμπορικὴν ἑταιρίαν συνεστῶσαν, ἐπιδίδοται ἐν τῇ κατοικίᾳ αὐτῆς πρὸς τὸν διευθυντήν, μὴ ὑπάρχοντος δὲ διευθυντοῦ, εἴς τινα τῶν συνεταίρων, ἢ εἰς τὴν κατοικίαν αὐτοῦ· γ') πρὸς ἐμπορικὴν ἑταιρίαν εὑρισκομένην εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως, ἢ πρὸς ὁμάδα δανειστῶν, εἰς τοὺς συνδίκους ἢ εἰς τὰς κατοικίας των· δ') πρὸς ἄνθρωπον μὴ ἔχοντα ἐν Τουρκίᾳ γνωστὴν κατοικίαν ἢ τόπον τινὰ διαμονῆς, τῇ διαταγῇ τοῦ προέδρου ἡ κλῆσις τοιχοκολλᾶται εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ ἐμποροδικείου, εἰς ὃ παρεπέμφθη ἡ δίκη, ἀντίγραφον δὲ αὐτῆς δημοσιεύεται διὰ τῶν ἐφημερίδων, ἰδίᾳ δὲ διὰ τῆς ἐκδιδομένης εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ κλητευομένου· ε') ἂν ὁ κλητευόμενος κατοικῇ ἐκτὸς τῆς περιφερείας τοῦ ἐμποροδικείου, ἡ κλῆσις πέμπεται δι' ἐπιστολῆς τοῦ προέδρου πρὸς τὴν ἀνωτάτην ἐγχώριον ἀρχὴν τῆς κατοικίας αὐτοῦ, ὅπως τῷ ἐπιδοθῇ ἀνυπερθέτως. Ὁ δὲ κομίσας τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸ ταχυδρομικὸν γραφεῖον κλητὴρ ὀφείλει νὰ λάβῃ παρὰ τούτου καὶ νὰ φέρῃ χρονολογουμένην καὶ ἐνσφράγιστον ἀπόδειξιν τῆς παραδόσεως αὐτῆς· στ') ἂν ὁ κλητευόμενος κατοικῇ εἰς ξένην χώραν, ὁ πρόεδρος πέμπει ἐπίσης δι' ἐπιστολῆς τὴν κλῆσιν πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργεῖον, ὅπως διὰ τούτου διαβιβασθῇ ταχέως εἰς τὴν κατοικίαν του.

Ἄρθρ. 66ον.—Ὡς πρὸς τὴν ἐπίδοσιν τῶν ἀποφάσεων τηροῦνται αἱ διατυπώσεις αἱ διαλαμβανόμεναι ἐν τοῖς ἄρθροις 17—20 τοῦ παρόντος νόμου περὶ ἐπιδόσεως τῶν κλήσεων. (Παράβ. Πολ. Δικ. ἄρθρ. 136).

Ἄρθρ. 70ον.—Ἡ κοινοποίησις τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως πρὸς τὸν ἐρήμην καταδικασθέντα, καθὸ κλητευθέντα καὶ μὴ ἐμφανισθέντα, γίνεται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 66 ἄρθρου, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ τῆς κατ' ἀντιμωλίαν ἀποφάσεως. Ἂν οὔδ' αὐτὸς ὁ καταδικασθείς, οὐδ' ἄλλος οἰκεῖος ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ εὑρεθῇ, καὶ ἐπομένως εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιδοθῇ ἡ ἀπόφασις πρὸς αὐτόν, ἢ ἐν τῇ κατοικίᾳ αὐτοῦ, ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως δίδοται, ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς, πρὸς τὸν μουχτάρην τῆς συνοικίας, ἢ, ἂν ὁ καταδικασθεὶς εἶναι ξένος ὑπήκοος, πρὸς τὴν ἀρχήν, εἰς ἣν ὑπάγεται, ἕτερον δὲ ἀντίγραφον τοιχοκολλᾶται εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ δικαστηρίου. (Παρ· Πολ.. Δικ. ἄρθρ. 149).

Ἀνέκαθεν εἴθισται ἵνα ἐντὸς τοῦ Κράτους τὰ δικόγραφα τῶν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν πατριαρχικῶν δικαστηρίων ἀναγομένων ὑποθέσεων κοινοποιῶνται διὰ τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν, τὸ δὲ καθεστὼς τοῦτο δέον

ἵνα τηρῆται ἀπαρασάλευτον. Πρ. Μ. Σ. 4 Νβρίου 1887.

Ἡ κοινοποίησις ἀποφάσεως γίνεται δι' ἐπιδόσεως ἀντιγράφου καὶ διὰ παραλαβῆς ὑπογραφῆς παρ' ἐκείνου πρὸς ὃν κοινοποιεῖται. Πρ. Μ. Σ. 16 Μαΐου 1890.

Παρανόμως ἐγένετο ἡ κοινοποίησις τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως, διότι κατὰ τὰ ἄρθρα 13---18 τῆς Ἐμπορικῆς Δικονομίας ἡ κοινοποίησις ἡ μὴ γενομένη διὰ κλητῆρος εἶναι ἄκυρος, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ κοινοποίησις ἐγένετο διὰ τοῦ γραμματέως τοῦ Μητροπολίτου Σβορνικίου καὶ οὐχὶ διὰ κλητῆρος. Ἱ. Σ. 99 (1891).

§ 7.[1]

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ νόμου καὶ τοῦ δικαίου οὐδενὶ ἐπιτρέπεται ἵνα διὰ τῆς μὴ νομίμου ἐμφανίσεως αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου, ἀφ' ἑνὸς μὲν διαιωνίζῃ τὴν διεκδίκασιν δίκης, ἐν ᾗ παρίσταται μάλιστα ὡς ἐναγόμενος, ἀφ' ἑτέρου δὲ παραλύῃ τὴν ἐνέργειαν τῆς δικαιοσύνης.

Μ. Σ. 3 (1865).

Ὁ ἐναγόμενος δικάζεται ἐρήμην ὅταν μὴ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ δικάζοντος δικαστηρίου καὶ μὴ παρουσιάσῃ ἀπολογητήριον, ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, τοῦ ἐναγομένου προσαγαγόντος ἀπολογητήρια, ἕπεται ὅτι ταῦτα δέον ἵνα

---

1. Τὰ τῆς ἐρημοδικίας ὁρίζουσι τὰ ἀκόλουθα ἄρθρα τῆς ἐν ἰσχύϊ Ἐμπορ. Δικονομίας ἄρθρ. 67 — 69, 71 — 73.

Ἄρθρ. 67ον.—Ἂν, κλητευθέντων τῶν διαδίκων κατὰ τοὺς ἐν τῷ Β' κεφαλαίῳ τοῦ παρόντος νόμου διαγεγραμμένους τύπους, ὁ εἷς αὐτῶν δὲν προσέλθῃ εἰς τὸ δικαστήριον, ὁ ἐμφανισθεὶς ἕτερος δύναται νὰ ζητήσῃ ὅπως προβῇ τὸ δικαστήριον εἰς τὴν ἐρήμην ἀπόφασιν.

Ἐν τούτοις ἂν τὸ δικαστήριον φρονῇ ὅτι ὁ μὴ προσελθὼν ἐκωλύθη ἐξ ἀληθοῦς κωλύματος, δύναται ν' ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς ἐπιούσης ἑβδομάδος. Ἐν ᾗ ὅμως περιπτώσει οὐδὲ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐμφανισθῇ, θεωρεῖται ὡς ἐξ ἐπιμονῆς ἀπειθὴς καὶ τὸ δικαστήριον προβαίνει εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως χωρὶς νὰ περιμένῃ περαιτέρω τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ. Ἡ διάταξις αὕτη ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ὁ διάδικος προσελθὼν ἀρνεῖται νὰ συζητήσῃ καὶ ἀπαντήσῃ. (Παράβ. Πολ. Δικ. ἄρθρ. 139 καὶ 140.

Ἄρθρ. 68ον.—Ἐὰν ὁ ἀρνούμενος νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸ δικαστήριον εἶναι ἐνάγων, ὁ ἐναγόμενος μὴ ὑποχρεούμενος ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν δύναται νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ ἐρήμην ἀπόφασιν, διατάσσουσαν ὅτι εἰς οὐδὲν ὑποχρεοῦται. Ἀλλ' ἂν τοὐναντίον δὲν ἐμφανισθῇ ὁ ἐναγόμενος, ἐκδίδοται μὲν ἐπίσης ἐρήμην ἀπόφασις, τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνάγοντος, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἐκδώσῃ ἀπόφασιν ἂν μὴ μετὰ λεπτομερῆ ἐξέτασιν καὶ ἐξακρίβωσιν τῆς ἀγωγῆς σχηματίσῃ πεποίθησιν περὶ τῆς ἀληθείας αὐτῆς. (Παρ. Πολ. Δικ. ἄρθρ. 142.

Ἄρθρ. 69ον.—Ἂν δοθῶσι διάφοροι προθεσμίαι πρὸς ἐμφάνισιν πολλῶν διαδίκων, ἐπὶ τῆς αὐτῆς δίκης, ἐκ τούτων δέ τινες δὲν προσέλθωσι, κατ' οὐδενὸς ἐκδίδεται ἐρήμην ἀπόφασις πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς μακροτέρας προθεσμίας.

Ἄρθρ. 71ον.— Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐκτέλεσις ἐρήμην ἀποφάσεως, ἂν δὲν παρέλθωσι δέκα πέντε ἡμέραι ἀπὸ τῆς ὡς ἀνωτέρω κοινοποιήσεως, ἐκτὸς ἂν ἐπὶ ὑποθέσεως ἐπειγούσης διετάχθη ἡ πρὸ τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας ταύτης ἐκτέλεσις. (Παρ. Πολ. Δικ. ἄρθρ. 150).

Ἄρθρ. 72ον.—Ἡ κατὰ τοῦ κλητευθέντος μέν, ἀλλὰ μὴ ἐμφανισθέντος ἐκδιδομένη (ἐρήμην) ἀπόφασις εἶναι ἐκτελεστέα τὸ βραδύτερον ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως. Ἂν δ' ἐντὸς τοῦ χρόνου τούτου δὲν γίνῃ ἀπόπειρα ἐκτελέσεως, αὕτη θεωρεῖται ὡς ἄκυρος.

Ἄρθρ. 73ον.—Ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ ἐρήμην ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις ὑποχρεοῖ τρίτον τινὰ νὰ δώσῃ τι εἰς ἕνα τῶν διαδίκων, ἢ νὰ πράξῃ τι, τότε μόνον ἐκτελεῖται κατὰ τοῦ τρίτου, ὅταν προσαχθῇ ἀποδεικτικὸν ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ γραφείου τοῦ ἐμποροδικείου καὶ διαλαμβάνον ὅτι δὲν ἐγένετο ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ῥηθείσης ἀποφάσεως, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἑπομένου κεφαλαίου. Διὰ τὰ ἀποδεικτικὰ ταῦτα θέλει κρατεῖσθαι ἰδιαίτερον βιβλίον ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ δικαστηρίου, ὅπως τῇ αἰτήσει τοῦ ἀνακόπτοντος σημειοῦται πᾶσα ἀνακοπὴ κατ' ἐρήμην ἀποφάσεως, γινομένης μνείας τῶν ὀνομάτων καὶ ἐπωνύμων τῶν διαδίκων, καὶ τῆς χρονολογίας τῆς τε ἀποφάσεφς καὶ τῆς ἀνακοπῆς.

ληφθῶσιν ὑπ' ὄψει καὶ ἐκτιμηθῶσι, καθ' ἃ προσήκει.
Μ. Σ. 83 (1865).

Καὶ κατὰ τὴν ἐρημοδικίαν αὐτὴν τὸ Δικαστήριον ὀφείλει νὰ ἐρευνᾷ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ νόμιμον τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἐνάγοντος καὶ οὐχὶ ἀβασανίστως νὰ παραδέχηται τὰς προτάσεις αὐτοῦ. Ἀρμ. 11 (1.4) L 13 § 3 judic (3.1) Νεαρὰ 69 κεφ. 3. Μ. Σ. 1 (1869).

Ὅταν ὁ ἐναγόμενος ἢ ἀνακοπτόμενος νομίμως κλητευθεὶς ἀπολίπηται τοῦ Δικαστηρίου, τοῦτο δεχόμενον τὴν περὶ ἐρημοδικίας αἴτησιν τοῦ ἀντιδίκου, προβαίνει εἰς ἀπόφασιν ἐρήμην αὐτοῦ, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ ἔνστασίς τις, ἣν ἐξ ἐπαγγέλματος ὀφείλει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν.
Μ. Σ. 168 (1891) 186, 192 (1892) 27 (1873).

Ἡ ἐρημοδικία ἐπιτρέπεται καὶ δι' ἄρνησιν συζητήσεως.
Μ. Σ. 27 (1873).

Τοῦ ἀναψηλαφῶντος ζητήσαντος τὴν ἐρημοδικίαν, αὕτη ἐπιτρέπεται μὲν ὑπὸ τοῦ νόμου, ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ δικαστήριον ὀφείλει ἵνα ἐξετάσῃ αὐτεπαγγέλτως ἅπαντας τοὺς λόγους τῆς ἀναψηλαφήσεως αὐτοῦ, ἐὰν ὦσιν ἢ οὐ σύμφωνοι τῷ νόμῳ. Μ. Σ. 25 (1879).

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀπολίπηται τοῦ δικαστηρίου ὁ ἐναγόμενος εἴτε ἐφεσίβλητος, ἐπιδικάζονται τῷ ἀντιδίκῳ αὐτοῦ κατὰ τὴν νομολογίαν τῆς Ἱ. Συνόδου ἅπασαι αἱ αἰτήσεις αὐτοῦ, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ ἔνστασίς τις, ἣν ὀφείλει ἵνα λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ δικαστήριον ἐξ ἐπαγγέλματος.
Ἱ. Σ. 10 (1882).

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀπολίπηται τοῦ δικαστηρίου ὁ ἐνάγων ἢ ὁ ἐφεσείων ἀπορρίπτεται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ ἡ ἀγωγὴ ἢ ἡ ἔφεσις. Ἱ. Σ. 13 (1882).

Τὸ πρωτόδικον δικαστήριον πρὶν ἢ προβῇ εἰς τὴν ἐρήμην ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως, ὤφειλεν ἵνα ἐξετάσῃ καὶ βεβαιωθῇ ἐὰν ὑπῆρχε κώλυμα ἰσχυρὸν μὴ ἐπιτρέπον τὴν αὐτοπρόσωπον, ἢ διὰ νομίμου πληρεξουσίου, παράστασιν τῆς ἐναγομένης νῦν δ' ἐφεσειούσης, καὶ ἐπομένως ἀναβάλῃ τὴν ὑπόθεσιν μέχρι τῆς ἄρσεως τοῦ κωλύματος· τοιοῦτον δὲ ἦν ἡ πάθησις τῶν φρενῶν τῆς τότε ἐναγομένης νῦν δ' ἐκκαλούσης, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἦτο ἀπολύτως ἀδύνατον αὐτῇ ἵνα προσέλθῃ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἢ πέμψῃ ἀντιπρόσωπον, τούτου δὲ μὴ γενομένου ἐπέρχεται ἡ ἐξ ἐπαγγέλματος ἀκύρωσις τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδίκου δικαστηρίου, διότι παρεβιάσθησαν ὑπ' αὐτοῦ αἱ γενικαὶ ἀρχαὶ τοῦ δικαίου, καθ' ἃ οὐδεὶς δικάζεται πρὶν ἢ ἀκουσθῇ, ἡ τοιαύτη δ' ἔνστασις, ὡς οὖσα δημοσίας τάξεως, δύναται νὰ ληφθῇ αὐτεπαγγέλτως ὑπ' ὄψιν παρὰ παντὸς δικαστηρίου οἱουδήποτε βαθμοῦ. Ἱ. Σ 24 (1884).

Δεκτὴ ἐστὶν ἡ προκειμένη ἔφεσις, τοῦ καθ' οὗ αὕτη οὐδόλως ἐμφανισθέντος κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν δικάσιμον ἡμέραν, οὔτε αὐτοπροσώπως οὔτε διὰ πληρεξουσίου ἐνώπιον τῆς Ἱ. Συνόδου, εἰ καὶ κατὰ τὴν ἀπάντησιν τοῦ Μητροπολίτου Ἰκονίου φαίνεται ὅτι τὸ ἐφετήριον ἐπεδόθη ἐγκαίρως εἰς τὸν ἐφεσίβλητον. Ἱ. Σ. 49 (1886).

Ὀρθός ἐστιν ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσείοντος ὅτι τὸ Μητροπολιτικὸν Δικαστήριον παρὰ τὰς διατάξεις τῆς ἐν ἰσχύϊ δικονομίας ἐθεώρησεν αὐτὸν καὶ κατ' ἀντιμωλίαν δικασθέντα, ἐνῷ οὗτος, ὡς μὴ γενομένης παραδεκτῆς τῆς περὶ νομιμοποιήσεως τῆς ἀντιδίκου ἐνστάσεως αὐτοῦ, ἀπεχώρησε τοῦ δικαστηρίου, ἡ δὲ περαιτέρω ἐκδίκασις τῆς ὑποθέσεως δὲν ἠδύνατο ἵνα θεωρηθῇ εἰ μὴ ὡς προβᾶσα ἐρήμην.
Ἱ. Σ. 82 (1889).

Ὅταν ὁ ἐνάγων ἢ ἀνακόπτων ἀπολίπηται τοῦ δικαστη-

ρίου, ὁ ἐναγόμενος ἢ ἀνακοπτόμενος μὴ ὑποχρεούμενος ν' ἀπαντήσῃ εἰς τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγωγήν, δύναται νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ ἐρήμην ἀπόφασιν ἀπαλλάττουσαν αὐτὸν τῆς ἀγωγῆς ἢ ἀνακοπῆς. Μ. Σ. 197 (1892).

§ 8.[1]

Ὅπως ἐκδοθῇ ἀπόφασίς τις ἐπάγουσα ὑποχρεώσεις εἰς ἀμφοτέρους τοὺς διαδίκους, ἢ ὅπως θεωρηθῇ δίκη τις ὡς ἐκκρεμής, δέον ἵνα προηγηθῇ τακτικὴ διαδικασία κατ' ἀντιμωλίαν τῶν διαδίκων, μετὰ τὴν ἐν τῷ πινακίῳ ἐγγραφὴν τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ τοῦ ἐπιμελεστέρου αὐτῶν, ἅτινα δὲν ἔλαβον χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὥστε μήτε δεδικασμένον ὑπάρχει, μήτε ἐκκρεμοδικία. Μ. Σ. 7 (1875).

Οὔσης ἐκκρεμοῦς τῆς συζυγικῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συζύγων διαφορᾶς, δὲν δύναται τὸ Συμβούλιον καὶ διὰ τοῦτον τὸν λόγον ἵνα ἐπιληφθῇ τῆς διαδικασίας τῆς περὶ διατροφῆς ἀγωγῆς. Μ. Σ. 26 (1885).

Ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ προκειμένη ἀναίρεσις διὰ τὸν λόγον κυρίως τῆς ἐκκρεμοδικίας, διότι ὑπάρχει ἐκκρεμὴς ἡ ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Χανίων ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τῶν ἀναιρεσειόντων ἀνακοπὴ κατὰ τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως αὐτοῦ, καθ' ἧς ἐγένετο καὶ ἡ ἀναίρεσις αὕτη.

Πρ. Μ. Σ. 2 Μαρτίου 1888.

Τῆς παρούσης ὑποθέσεως ἐκκρεμοδικούσης ἐνώπιον τοῦ

---

1. Ἡ ἔνστασις τῆς ἐκκρεμοδικίας χωρεῖ ὁσάκις ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις, ἡ ἔχουσα δηλονότι τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον καὶ τὴν αὐτὴν βάσιν μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, εἰσήχθη ἐνώπιον ἑτέρου ἁρμοδίου ἐγχωρίου δικαστηρίου καὶ τυγχάνει ἤδη ἐγγεγραμμένη ἐν τῷ πινακίῳ αὐτοῦ.

Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἐπισκοπῆς Ἀνέων, ἀναρμοδίως ὅλως ἐπελήφθη τῆς ἐκδικάσεως αὐτῆς τὸ Μητροπολιτικὸν Δικαστήριον Σμύρνης καὶ ἄκυρός ἐστιν ἑπομένως ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ. Ἱ. Σ. 101 (1891).

Ἡ περὶ ἐκκρεμοδικίας ἔνστασις τῆς Ἐφορίας εἶναι ὅλως ἀβάσιμος, διότι ὑπῆρχε μὲν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀγωγὴ τῆς ἀντιδίκου, ἀλλ' αὕτη ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῆς Ἐφορίας ἀπερρίφθη λόγῳ ἐνστάσεως ἀπαραδέκτου αὐτῆς, τῆς δὲ ἀπορρίψεως ταύτης ἀπαγγελθείσης εἰς ἀμφότερα τὰ διάδικα μέρη, οὐδεμία ὑπῆρχεν ἀνάγκη κοινοποιήσεως, ἑπομένως οὔτε ἑτέρα ἀγωγὴ ὑφίσταται οὔτε ἐκκρεμοδικία ὑπάρχει. Μ. Σ. 289 (1896).

§ 9.[1]

Ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ πρόσθετος παρέμβασις ἀπαιτεῖται ἵνα ὁ παρεμβαίνων οὐ μόνον προσέλθῃ ὡς σύμμαχος θατέρου τῶν διαδίκων, ἀλλ' ἵνα ἐπικαλῆται καὶ ἴδιον συμφέρον εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης. Μ. Σ. 22 (1874).

---

1. Παρέμβασις εἶναι ἡ νομικὴ σχέσις τρίτου ἀναμιγνυομένου εἰς δίκην μεταξὺ ἄλλων, ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς ὁποίας δύναται νὰ ἐπέλθῃ βλάβη εἰς τὰ ἔννομα αὐτοῦ συμφέροντα. Διακρίνεται δ' ἡ παρέμβασις.

Α'. Εἰς ἀναγκαστικήν, γινομένην διὰ προσεπικλήσεως ἀπευθυνομένης ὑπὸ τῶν διαδίκων εἴτε πρὸς τοὺς δικαιοπαρόχους εἴτε πρὸς τοὺς ὁμοδίκους αὐτῶν, εἴτε καὶ πρὸς τρίτους ἔχοντας δικαίωμα τριτανακοπῆς. Πολ. Δικ. 115.

Α'. Εἰς ἐκουσίαν, ἥτις πάλιν εἶναι ἡ κυρία ἢ πρόσθετος. Ἡ μὲν κυρία συγχωρεῖται ὑπὸ τοὺς ὅρους νὰ εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ κυρία δίκη, καὶ νὰ ἔχῃ ὁ παρεμβαίνων ἔννομον συμφέρον συναφὲς πρὸς τὴν κυ-

Μηδενὸς δικογράφου κοινοποιηθέντος τῇ ἐναγούσῃ ἐπιτροπῇ ὑπὸ τῶν ἐναγομένων περὶ προσεπικλήσεως τῆς Α. Β. εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν, τὸ περὶ τούτου ζήτημα δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν.

Μ. Σ. 20 (1878).

Ἡ παρέμβασις οὖσα δεκτὴ κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν ἐπιτρέπεται ὑπὸ τῆς ἐγχωρίου δικονομίας καὶ ἐν τῇ ἐφέσει.

Μ. Σ. 19 (1884).

Ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ προκειμένη παρέμβασις, διότι μόνος ὁ ἐπιδιώκων ἴδιον συμφέρον δύναται νὰ παρέμβῃ εἰς δίκην τινά, ὅπερ δὲν συμβαίνει ἐνταῦθα. Ἱ.Σ. 27 (1885).

ρίαν δίκην. Πρόσθετος δὲ καλεῖται ἡ παρέμβασις καθ' ἣν ὁ τρίτος δὲν ἐπιδιώκει ἴδιον συμφέρον, ἀλλὰ κατέρχεται εἰς τὸν δικαστικὸν ἀγῶνα ὡς σύμμαχος τοῦ μὲν καὶ ἀντίπαλος τοῦ δέ.

Ἡ παρέμβασις κοινοποιεῖται εἰς ἀμφοτέρους τοὺς διαδίκους καὶ εἶναι δεκτή, ἡ μὲν πρόσθετος κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάδιν, ἡ δὲ κυρία μέχρι πέρατος τῆς πρωτοδίκου δίκης. Πολ. Δικ. 117, 193, Ἐμπ. δικ. 114.

Ἄρθρ. 117ον.—Ἐὰν ἐνεργουμένης τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων διαδικασίας, τρίτος τις ζητήσῃ δι' ἐγγράφου αἰτήσεως προσηκόντως ὑποβαλλομένης καὶ περιεχούσης τοὺς λόγους τῆς παρεμβάσεως, νὰ παραστῇ ἐν τῇ διαδικασίᾳ καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διαδίκων ἀποδείξῃ τὸ πρὸς παρέμβασιν δικαίωμα αὐτοῦ, γίνεται δεκτὴ ἡ παρέμβασις, ἥτις ὅμως δὲν ἀναστέλλει τὴν ἐπὶ τῆς ὡρίμου κυρίας ἀγωγῆς ἀπόφασιν. (Παράβ. Γαλ. Δικον. ἄρθρ. 337-341).

Ἄρθρ. 193.—Ἐκτὸς τῶν διαδίκων οὐδεὶς ἄλλος δύναται νὰ παρεμβῇ ἐν τῇ ἐφέσει ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ἐνάγοντος. Οἱ τρίτοι ὅμως οἱ κατὰ τὸν νόμον ἔχοντες δικαίωμα τριτανακοπῆς κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως δύνανται νὰ παρεμβῶσιν ἐν τῇ ἐφέσει. (Παρ. Γαλ. Δικον. ἄρθρ. 466).

Ἄρθρ. 114ον.—Ἐκτὸς τῶν διαδίκων οὐδεὶς δύναται νὰ παρεμβῇ εἰς τὴν κατ' ἔφεσιν δίκην ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ἐνάγοντος. Οἱ τρίτοι ὅμως οἱ κατὰ τὸν νόμον ἔχοντες δικαίωμα τριτανακοπῆς κατὰ τῆς ἐφεσιβαλλομένης ἀποφάσεως δύνανται νὰ παρεμβῶσιν ἐν τῇ ἐφέσει. (Παράβ. Πολ. ἄρθρ. 193).

§ 10.[1]

Θεωρουμένης κατηργημένης τῆς ἀγωγῆς τοῦ αἰτοῦντος ἢ ὁπωσδήποτε ἀποπερατωμένης τῆς δίκης ἐπιστρέφεται αὐτῷ ἡ προκαταβολή. Μ. Σ. 43 (1865).

---

1. Τὰ δικαστικὰ τέλη βαρύνουσι κατὰ γενικὸν κανόνα τὸν ἡττηθέντα διάδικον, καθὸ γενόμενον αἴτιον αὐτῶν· συμψηφίζονται δὲ μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐπὶ δικῶν μεταξὺ ἀνιόντων καὶ κατιόντων, ἀδελφῶν καὶ συζύγων, καὶ ὅταν ἀμφότεροι οἱ διάδικοι προξενήσωσι ταύτας, ὡς εἰς τὰς περὶ διανομῆς δίκας, Βασ. 69 (9. 3), ἢ νικήσωσι καὶ νικηθῶσιν ἐνταυτῷ.

Τὰ δικαστικὰ τέλη τῶν Πατριαρχικῶν Δικαστηρίων ἐκανονίσθησαν ὡς ἐξῆς ὑπὸ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἐν ταῖς συνεδριάσεσιν αὐτοῦ τῆς 15 Δεκεμβρίου 1895 καὶ τῆς 23 Φεβρουαρίου 1896.

	Γρόσια.		
Ἀγωγαί, ἐγγυητικὰ καὶ ἀντίγραφα αὐτῶν			10
Ὑπόμνημα, ἀνακοπή, ἔφεσις, ἀναψηλάφησις, ἀναίρεσις, προτάσεις καὶ ἀντιπροτάσεις διὰ τὸ πρῶτον φύλλον αὐτῶν συνήθους μεγέθους ἐκ 4 σελίδων καὶ 30 γραμμῶν ἑκάστης· . .			20
Δι' ἕκαστον τῶν ἑπομένων φύλλων τῶν αὐτῶν διαστάσεων καὶ περιεκτικότητος ἀνά.			10
Ἀντίγραφα τῶν ἄνω ἐγγράφων ἀνά			20
Προσαγόμενον πρὸς ὑποστήριξιν δίκης ἢ αἰτήσεως. . .			5
Κλῆσις διαδίκου ἢ μάρτυρος			10
Διορισμὸς πληρεξουσίου ἐπ' ἀκροατηρίου καὶ κατάθεσις πληρεξουσίου			30
Πρακτικὰ συνεδριάσεως καὶ διασκέψεως ἀνά			20
Ἀπόφασις Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου διὰ μὲν τὸ πρῶτον φύλλον προκαταβαλλόμενα.		100	50
Διὰ δὲ τὰ ἑπόμενα ἀνά			10
Ἀπόφασις Ἱερᾶς Συνόδου διὰ μὲν τὸ α φύλλον προκαταβαλλόμενα	200	100	50
Διὰ τὰ ἑπόμενα ἀνά			20
Ἀπόφασις Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἀφορῶσα χρήματα ἢ πράγματα ἀξίας ἀνὰ 2 $\theta/_0$ ἐπὶ τοῦ ἐπιδικασθησομένου ποσοῦ, τὸ 1/4			

Τὰ δικαστικὰ τέλη τῆς ἐρήμην ἀποφάσεως καὶ λοιπὰ ἔξοδα καταψηφίζονται πάντοτε τοῦ ἐρήμην καταδικασθέντος. (ἄρθρα 83 Ἐμπορ. Δικονομίας). Μ. Σ. 16 (1873).

Τὰ δικαστικὰ τέλη ἐπιβαρύνουσιν ἀτομικῶς τὰ μέλη

	Γρόσια		
δὲ τούτου ἤτοι 1/2 % προκαταβολικῶς ἐπὶ τοῦ διεκδικουμένου ποσοῦ, ἢ γρόσ. 60 προκαταβαλλόμενα, ἐὰν τὸ ἀναλογικὸν δικαίωμα ᾖ ἔλαττον τοῦ ποσοῦ τούτου. Πᾶσα ἄλλη ἀπόφασις μὴ ἀφορῶσα χρήματα ἢ πράγματα ἀξίας, διὰ μὲν τὸ πρῶτον φύλλον προκαταβαλλόμενα	100	50	
Διὰ δὲ τὰ ἑπόμενα ἀνά			20
Ἀντίγραφον ἀποφάσεως εἴτε ἀποσπάσματος πρακτικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου διὰ τὸ πρῶτον φύλλον			20
Διὰ δὲ τὰ ἑπόμενα ἀνά			10
Ἀντίγραφον ἀποφάσεως, εἴτε ἀποσπάσματος πρακτικοῦ Ἱερᾶς Συνόδου καὶ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου διὰ τὸ πρῶτον φύλλον.			40
Διὰ δὲ τὰ ἑπόμενα ἀνά			20
Διαλυτήριον ἀρραβῶνος	500	250	100
Ἀντίγραφα αὐτοῦ ἀνά			40
Διαζύγιον	2000	1000	300
Ἀντίγραφα αὐτοῦ ἀνά			40
Ἀκύρωσις γάμου.	2000	500	100
Ἀναγνώρισις γάμου	2000	500	100
Ἀπόφασις τοπικῆς διαστάσεως ἢ οἱαδήποτε ἄλλη προδικαστική		100	50
Ἀπόφασις υἱοθεσίας	500	200	100
Ἔκθεσις ἐνώπιον δικαστικῆς ἀρχῆς, γνωμοδότησις πραγματογνωμόνων.			50
Μετάφρασις ἀποφάσεως ἢ ἰλιάμιον.	100	50	30
Ἔγγραφον καταργήσεως δίκης, πιστοποιητικὸν ἐκκρεμοδικίας καὶ πᾶν ἄλλο δικόγραφον μὴ προβλεπόμενον . . .			20
Παρακαταθήκη χρημάτων, χρεωστικῶν ὁμολογιῶν, τίτλων ἰδιοκτησίας ἢ κινητῶν καὶ ἀπογραφὴ περιουσίας ἐπὶ τῆς ἀξίας ἢ τοῦ ποσοῦ			1/4 %.

τῆς ἐν ἐνεργείᾳ Ἐπιτροπῆς τῆς ῥηθείσης Ἱ. Ἐκκλησίας, τὰ ἕνεκα τῆς ἀμελείας καὶ ἀδιαφορίας αὐτῶν γενόμενα παραίτια τῆς προκειμένης ἐρημοδικίας. Μ. Σ.10,26 (1881).

Δικαία καὶ νόμιμός ἐστιν ἡ αἴτησις περὶ πληρωμῆς τῇ ἐφεσιβλήτῳ δαπανῶν μεταβάσεως ἐνταῦθα ἐκ Χιλῆς καὶ διαμονῆς, ὡς καὶ δικηγορικῆς ἀμοιβῆς. Ἱ. Σ. 73 (188).

Τὰ δικαστικὰ τέλη ἐπιβαρύνουσιν ἑκάτερα τὰ διάδικα μέρη, ὅταν ἐν μέρει εἰσὶν ἡττῶντα, ἐν μέρει δ' ἡττώμενα καὶ ἡ δικηγορικὴ ἀμοιβὴ συμψηφίζεται μεταξὺ αὐτῶν.

Μ. Σ. 138 (1889).

Τὰ δικαστικὰ τέλη, συμψηφιστέα μεταξὺ τῶν διαδίκων καθὸ στενῶν συγγενῶν πρὸς ἀλλήλους. Μ.Σ.135 (1889).

Ὀρθός ἐστιν ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης Τραπέζης ὅτι τὰ ἔξοδα τῆς δίκης δὲν ἐπιβαρύνουσιν αὐτήν, ἀλλὰ τὴν περιουσίαν τῆς διαθέτιδος, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἡ Τράπεζα δὲν ἀρνεῖται ἀπολύτως τὴν ἀπόδοσιν τῶν παρ' αὐτῇ κατατεθειμένων μετοχῶν, ἀλλ' ἐξαρτᾷ αὐτὴν ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου δικαστηρίου. Μ. Σ. 144 (1890).

Ὁ ἐνάγων ἀπολειπόμενος τοῦ δικαστηρίου, καταδικάζεται εἰς τὰ δικαστικὰ τέλη, ἀπορρίπτεται δ' ἀσυζητητεὶ ἡ ἀγωγὴ ἢ ἔφεσις αὐτοῦ. Μ. Σ. 181, 182 (1892).

Τὰ δικαστικὰ τέλη ἐπιβαρύνουσι τὸν ἡττώμενον τῶν διαδίκων σὺν τῇ δικηγορικῇ τοῦ ἀντιδίκου ἀμοιβῇ.

Μ. Σ. 231 (1894).

§ 11.[1]

Ἡ παράβασις τῆς περὶ τὸν γάμον πίστεως δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἀντικειμένων τὰ ὁποῖα ὁ νόμος ἀπαιτεῖ νὰ ἐκδικάζων-

---

1. Περὶ τῆς σχέσεως τῶν Πνευματικῶν καὶ Μικτῶν δικαστηρίων ἐρρήθησαν τὰ δέοντα ἐν σελ. 39-42. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν σχέσιν τῶν ἐκ-

ται προηγουμένως παρὰ τοῦ Ποινικοῦ Δικαστηρίου ὅπως ἐπὶ πλαστογραφίας ἢ φαρμακείας. Μ. Σ. 26 (1872).

Ἐνεκρίθη ἵνα ἐκδοθῇ ἐπιστολὴ πρὸς τὸν ῥηθέντα Μητροπολίτην δηλοῦσα, ὅτι ἐὰν ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος δὲν ὑπῆρχεν ἀρραβωνισμένος μετὰ τῆς ῥηθείσης, τῆς ἐξ αὐτοῦ καθ' ἃ λέγεται τεκούσης, μὴ ἐπενεχθῇ διὰ τῆς βίας στεφάνωσις, διότι τοιοῦτος γάμος γενόμενος διὰ βίας δὲν δύναται νὰ ἔχῃ κῦρος κατὰ τὸν νόμον, καὶ ὅτι ἂν ὑπάρχῃ ἀγωγὴ κατ' αὐτοῦ ἡ ὑπόθεσις δέον νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ ἀρμόδιον πολιτικὸν δικαστήριον καὶ ἐὰν ἀποδειχθῇ οὗτος ἔνοχος, τότε νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς δικαίαν ἀποζημίωσιν τῆς νεάνιδος.

Πρ. Μ. Σ. 6 Μαΐου 1878.

Ἀκυρωτέα ἐστὶν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις διὰ τὸν λόγον ὅτι ὑφισταμένης ἐκκρεμοδικίας ἐνώπιον τοῦ Ποινικοῦ Δικαστηρίου, ἡ Ἐπαρχιακὴ Δημογεροντία ὤφειλεν ἵνα ἀναστείλῃ τὴν πρόοδον τῆς ἐνώπιον αὐτῆς κινηθείσης ἀγωγῆς περὶ προικὸς κλαπείσης. Πρ. Μ. Σ. 16 Ἰουλίου 1886.

Τὸ Μητροπολιτικὸν Δικαστήριον ἅμα λαβὸν γνῶσιν ὅτι ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων ποινικῶν δικαστηρίων, ὑφίσταται ἐκκρεμὴς δίκη μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, ὤφειλεν ἵνα ἀναστείλῃ τὴν πρόοδον τῆς ἐνώπιον αὐτοῦ κινηθείσης δίκης, μέχρις οὗ ἀποφανθῇ τὸ Ποινικὸν Δικαστήριον.

Μ. Σ. 66 (1886).

κλησιαστικῶν ἐν γένει δικαστηρίων πρὸς τὰ ποινικά, αὕτη ἀπαντᾶται κυρίως εἰς τὸ ζήτημα τῆς διακορεύσεως καὶ τῆς μοιχείας. Φρονῶ ὅτι οὐδεμία δέον νὰ ὑπάρχῃ σχέσις μεταξὺ τῶν δικαστηρίων τούτων, καὶ ὅτι ἐπομένως τὰ ἐκκλησιαστικὰ δικαστήρια δέον νὰ προβαίνωσιν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ζητημάτων τούτων ἀνεξαρτήτως τῆς ἐνεργείας τῶν ποινικῶν, διότι ταῦτα δικάζουσι κατὰ νόμους πάντῃ διαφόρους τῶν ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ἰσχυόντων.

Τὸ Συμβούλιον δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς ἐκδίκασιν τῆς προκειμένης ἀγωγῆς περὶ διατροφῆς πρὶν ἢ ἐκδικασθῇ ὁριστικῶς καὶ τελεσιδίκως τὸ πνευματικὸν τῆς ὑποθέσεως ταύτης μεταξὺ τῶν συζύγων μέρος ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων ἐν τοῖς Πατριαρχείοις δικαστηρίων.

Πρ. Μ. Σ. 5 Ὀκτωβρίου 1888.

Πρὸ τῆς ἐπικυρώσεως ἢ ἀκυρώσεως τοῦ ἐπιδίκου προικοσυμφώνου ὑπὸ τοῦ Μ. Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου προηγεῖται ἡ ἐκδίκασις τοῦ ζητήματος τῆς λύσεως τῆς μνηστείας ἐξ ὑπαιτιότητος ἢ οὔ, ὅπερ ἀνήκει εἰς τὸ ἁρμόδιον Πνευματικὸν Δικαστήριον, μεθ' ἣν καὶ μόνον τὸ Μ. Ἐκκλ. Δικαστήριον δύναται νὰ δικάσῃ τὰς ἐξ αὐτοῦ πηγαζούσας συνεπείας, ἐν αἷς συγκαταλέγεται καὶ ἡ ἐξέτασις τοῦ θέματος τῆς ποινικῆς ῥήτρας κλπ.

Μ. Σ. 212 (1893) 244 (1895).

§ 12.[1]

Τὸ Συμβούλιον δὲν δύναται κατὰ τὰς διαγορεύσεις τοῦ νόμου ἵνα χορηγήσῃ τοῖς διαδίκοις ὅ,τι αὐτοὶ ἅπαξ οἰκείᾳ βουλήσει παρῃτήσαντο. Μ. Σ. 89 (1862).

Ἡ ἔνστασις τοῦ Α., ὅτι ναὶ μὲν συνήνεσε ν' ἀνατεθῇ ἡ προκειμένη ὑπόθεσις εἰς διαιτητάς, οὗτοι ὅμως ὤφειλον

---

1. Ἡ κατάργησις τῆς δίκης ἐπέρχεται α', διὰ συνυποσχετικοῦ, β', δι' ἀνατροπῆς, γ', διὰ συγκαταθέσεως καὶ δ', διὰ παραιτήσεως.

Α'. Διὰ τοῦ συνυποσχετικοῦ συμφωνοῦσιν οἱ διάδικοι τὴν μεταβίβασιν τῆς δίκης ἐκ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων εἰς αἱρετοὺς κριτὰς ἢ ἄλλως διαιτητάς, οὓς αὐτοὶ ἐκλέγουσι, Πολ. δικ. ἄρθρ. 61.

Β'. Ἀνατροπὴ εἶναι ἡ ἐκμηδένισις τῆς διαδικασίας, ἥτις ἐπέρχεται ἕνεκα τῆς ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον ἐγκαταλείψεως τῆς δίκης.

θεωρῆσαι κατὰ τοὺς νόμους καὶ δικαίαν ἀπόφασιν ἐκδοῦναι, ἀπαράδεκτός ἐστι, διότι κατὰ τὸν Ἀρμ. Α, δ΄, 47 εἴτε δικαία εἴτε ἄδικός ἐστιν, ἡ τοῦ αἱρετοῦ δικαστοῦ ἀπόφασις ἐμμένειν αὐτῇ δεῖ. Μ. Σ. 37 (1867).

Κατὰ τὰς νεωτέρας νομοθεσίας ἡ ἐγκύρως συνταχθεῖσα διαιτητικὴ ἀπόφασις ὑποβαλλομένη τῷ Προέδρῳ τοῦ δικαστηρίου ἢ τοῖς δικαστηρίοις ἐπιβεβαιοῦται μόνον ὑπὸ τούτων καὶ κηρύσσεται ἐκτελεστή, αἱ δὲ περὶ ποινικῆς ῥήτρας διατάξεις τῆς Ρωμαϊκῆς Νομοθεσίας ὁμολογουμένως κατηργήθησαν διὰ τῆς συνηθείας. Μ. Σ. 37 (1867).

Ἡ ἀπαίτησις τοῦ ἐναγομένου προικοδότου πατρὸς περὶ ἐκδόσεως ἐγγράφου ἐκ μέρους τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ, ἀποξενούσης ἑαυτὴν τῆς πατρικῆς κληρονομίας, ἀντίκειται εἴς τε τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ εἰς τὸν νόμον, διότι οὐδεὶς ὑποχρεοῦται ἵνα παραιτεῖται δικαιωμάτων καὶ μάλιστα μελλόντων. Μ. Σ. 4 (1872).

Εἶναι δ' ὁ χρόνος οὗτος ἐπὶ μὲν τῶν πρωτοδικείων μῆνες 6, πολ. δικον. ἄρθρ. 118, ἐπὶ δὲ τῶν ἐφετείων ἔτη τρία, ἐμπ. δικ. ἄρθρ. 115.

Γ΄. Συγκατάθεσις εἶναι ἡ ἀποδοχὴ διαδικαστικῆς πράξεως ἢ ὁλοκλήρου διαδικασίας ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ συγκατατιθεμένου καὶ ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ ἀντιδίκου αὐτοῦ. Συνέπεια δὲ τῆς συγκαταθέσεως εἶναι, ὅτι ὁ ἀποδεχθεὶς τὴν διαδικαστικὴν πρᾶξιν δὲν δύναται εἶτα νὰ προσβάλῃ αὐτήν.

Δ΄. Παραίτησις λέγεται ἡ ἀποχὴ τοῦ διαδίκου ἀπὸ ὡρισμένης διαδικαστικῆς πράξεως, ἣν αὐτὸς ἐνήργησεν, ἢ ὅλης τῆς δίκης, ἣν αὐτὸς προύκάλεσε.

Ἡ παραίτησις γίνεται ἐγγράφως καὶ φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ παραιτουμένου ἢ τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ, ἔχοντος εἰδικὴν πρὸς τοῦτο πληρεξουσιότητα. Συνέπεια τῆς γενομένης παρὰ τοῦ ἀντιδίκου τοῦ παραιτουμένου δεκτῆς παραιτήσεως εἶναι ἡ κατάργησις τῆς διαδικασίας μεθ' ὅλων τῶν συνεπειῶν αὐτῆς καὶ τῶν συναφῶν αὐτῇ πράξεων, οὐδαμῶς παραβλαπτομένου τοῦ κατ' οὐσίαν δικαίου.

Ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ ἔνστασις ὅτι ἡ ἐνάγουσα παραιτηθεῖσα τῆς περὶ διατροφῆς αἰτήσεως αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαστηρίου, δὲν δικαιοῦται πλέον νὰ αἰτῇ τοιαύτην, διότι τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον ἀναρμοδίως ἐπελήφθη τῆς αἰτήσεως ταύτης, καθόσον ἔργον αὐτοῦ ἐστι μόνη ἡ ἐξέτασις καὶ διαίτησις τοῦ πνευματικοῦ μέρους τῆς διαφορᾶς τῶν σιζύγων, ἄλλως τε ἄκαιρος εἶναι ἡ παραίτησις αὕτη διατροφῆς τῆς ἐναγομένης, καθὸ μὴ γενομένη ὑπ' αὐτῆς ἀλλ' ὑπὸ τοῦ πληρεξουσίου αὐτῆς, μηδὲν ἔχοντος δικαίωμα παραιτήσεως τοῦ ὅλου ἢ μέρους τῆς δίκης, ἅτε μηδὲν προσαγαγόντος ἔγγραφον χορηγοῦν αὐτῷ τοιοῦτον δικαίωμα. Μ. Σ. 17 (1878).

Ὀρθῶς τὸ Ἐφετεῖον Χανίων δὲν παρεδέχθη νὰ ἐπαχθῇ παρὰ τῶν ἐφεσειόντων πρὸς τοὺς ἐφεσιβλήτους ὅρκος περὶ ἐξωδίκου προφορικοῦ μετὰ τὴν ἔφεσιν συμβιβασμοῦ, καθόσον ἐὰν πράγματι μετὰ τὴν ἔφεσιν εἶχεν ἐπέλθῃ συμβιβασμὸς μετὰ τῶν ἀντιδίκων, ὤφειλον οἱ ἐφεσείοντες, ἐὰν οἱ ἐφεσίβλητοι ἠρνοῦντο τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, νὰ ζητήσωσιν αὐτὴν δι' ἄλλης ἀγωγῆς, καὶ οὐχὶ νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν ἔφεσιν καὶ νὰ ζητῶσι τὴν ἀκύρωσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, μὴ δυναμένης ταύτης νὰ ἀκυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου διὰ λόγον ἐπελθόντα μετὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς.

Μ Σ. 211 (1893).

Ἡ ἀποδοχὴ δικαστικῆς τινος ἀποφάσεως προϋποτίθησιν ἢ τὴν ἔκπνευσιν τῶν νομίμων προθεσμιῶν μετὰ τὴν κοινοποίησιν αὐτῆς, ἢ τὴν ῥητὴν καὶ ἔγγραφον δήλωσιν τοῦ διαδίκου ὅτι παραιτεῖται ὁριστικῶς παντὸς ἐνδίκου μέσου κατὰ τῆς κοινοποιηθείσης αὐτῷ ἁρμοδίως ἀποφάσεως.

Ἱ. Σ. 160 (1894).

§ 13.[1]

Τὸ δικαστήριον δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ δεδικασμένου, ὅπερ ὑπάρχει ἐνταῦθα, καθὸ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων δικασθείσης ὑπό τε τῆς Εἰσηγ. Ἐπιτροπῆς καὶ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τούτου, καὶ ὁριστικῶν ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν δικαστηρίων τούτων. Μ. Σ. 29 (1873).

Τὸ Συμβούλιον δὲν δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς διαδικασίας ὑποθέσεως συζητηθείσης ἐνώπιον τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ ἀποτελούσης τὸ δεδικασμένον, καθόσον ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπάρχει ταὐτότης δίκης, προσώπων καὶ ἰδιότητος αὐτῶν. Μ. Σ. 2 (1877).

Ἡ ἐναγομένη δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ δεδικασμένου, εἰ μὴ μόνον διὰ τῆς χρήσεως τῶν ἐνδίκων μέσων, ἅπερ χορηγεῖ αὐτῇ ὁ νόμος. Μ. Σ. 6 (1881).

Αἱ ἀποφάσεις, ὧν μνημονεύει ὁ αἰτῶν, ὡς τελεσίδικοι καὶ ὁριστικαί, ἀποτελοῦσι τὸ δεδικασμένον, ἐφ' οὗ δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ τὸ δικαστήριον καὶ ἐπενέγκῃ τὴν ἐλαχίστην τροπολογίαν, δύναται δ' ἁπλῶς νὰ ἑρμηνεύσῃ αὐτάς, ἐὰν ὑπάρχωσιν ἀσαφεῖς, καὶ διορθώσῃ τὸ παρεισφρῆσαν τυχὸν λογιστικὸν λάθος. Μ. Σ. 7 (1882).

Ἡ ἔντασις τοῦ δεδικασμένου δὲν δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ'

---

1) Δεδικασμένον εἶναι τὸ διὰ τελεσιδίκου ὁριστικῆς ἀποφάσεως μεταξὺ τῶν διαδίκων δικασθέν. Στοιχεῖα τῆς τελεσιδικίας ἡ τοῦ δεδικασμένου εἶναι· α') ἀπόφασις ὁριστικὴ καὶ τελεσίδικος, β') ταὐτότης τῶν προσώπων καὶ γ', ταὐτόιης τῆς διαφορᾶς, τουτέστι τῶν ἀπαρτιζόντων αὐτὴν στοιχείων, τοῦ δικαιώματος, τοῦ γεγονότος ἐξ οὗ τοῦτο πηγάζει καὶ τοῦ ἀντικειμένου εἰς ὃ ἀναφέρεται ἡ αἴτησις.

ὄψιν ἐνταῦθα, διότι τὸ Συμβούλιον κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν δικάσιμον δὲν ἐπελήφθη τῆς οὐσίας τῆς ὑποθέσεως, ὅτε ἤθελεν ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ δεδικασμένον, ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἐνστάσει τοῦ ἐναγομένου περιωρίσθη μόνον ἵνα ἀποφανθῇ, ὅτι δὲν δύναται νὰ δικάσῃ πρωτοβαθμίως τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ἐναγούσης ὑπόθεσιν, ἅτε τῆς κατοικίας αὐτοῦ οὔσης ἐν Χαλκηδόνι, τὴν ἀπόφασιν δὲ ταύτην δύναται νῦν ν' ἀνακαλέσῃ τὸ δικαστήριον. Πρ. Μ. Σ 16 Δβρίου 1887.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ ἐφετείου Ἰωαννίνων διὰ τῶν σκέψεων αὐτῆς δ' καὶ ε' παραβιάζει τὸν νόμον μὴ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὸ δεδικασμένον, καθόσον ἡ ἀπόφασις τῆς Δημογεροντίας Παραμυθίας, γενομένη ἐνώπιον ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων μερῶν, καὶ ἀναιροῦσα τὴν προτέραν ἀναφορὰν τῆς ἀναιρεσειούσης, ἐστὶν ἐπίσημος δικαστικὴ ἀπόφασις, ἀποτελοῦσα τὸ δεδικασμένον ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ, ὅπερ τὸ ἐφετεῖον ὤφειλεν ἵνα λάβῃ ὑπ' ὄψιν, ἡ δὲ ἀπόρριψις αὐτῆς καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς ὡς ἁπλῆς διαμαρτυρίας ἐστὶ παράβασις νόμου καὶ δίδωσι χώραν εἰς ἀναίρεσιν.
Ἱ. Σ. 55 (1887).

Τὸ Συμβούλιον δὲν δύναται ἵνα ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ δεδικασμένου, καθόσον τοῦτο δὲν δύναται νὰ προσβληθῇ εἰμὴ διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων ἐνδίκων μέσων.
Πρ. Μ. Σ. 20 Ἰουλίου 1888.

Ὀρθός ἐστιν ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσείοντος ὅτι τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δικαστήριον Σμύρνης παρεβίασε τὸ δεδικασμένον, διότι ἐναντίον τῆς περὶ τούτου ἐνστάσεως αὐτοῦ, ἰσχυρισθέντος ὅτι προηγήθη ἀπόφασις τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἁρμοδίως ἐκδοθεῖσα τῇ αἰτήσει αὐτοῦ διὰ πρακτικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, κηρύττουσα τὸν γάμον αὐτοῦ μετὰ τῆς Χ. Φ. θυγατρὸς τῆς ἐφεσιβλήτου ἔγκυρον, κοινοποιηθεῖσα

δὲ καὶ τῷ Μητροπολίτῃ Σμύρνης, προέδρῳ τοῦ Δικαστηρίου, τοῦτο προέβη εἰς τὴν ἔκδοσιν ἀποφάσεως, ἀντικειμένης ὅλως εἰς τὰ προγραφέντα τῷ εἰρημένῳ Μητροπολίτῃ διὰ δύο Πατριαρχικῶν ἐπιστολῶν, ἐνῷ τοὐναντίον ὤφειλεν ἵνα συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀνωτέρας αὐτοῦ ἀρχῆς καὶ ἀπορρίψῃ τὴν ἀγωγὴν τῆς ἐφεσιβλήτου (περὶ ἀκυρώσεως τοῦ γάμου τῆς ἀνηλίκου καὶ ὑπεξουσίας αὐτῇ θυγατρὸς αὐτῆς μετὰ τοῦ ἐφεσείοντος), ἥτις πράγματι, ἐὰν ἐθεώρει τὰ δικαιώματα αὐτῆς παραβλαπτόμενα διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως, ἠδύνατο ἵνα προσβάλῃ αὐτὴν διὰ τοῦ ἐνδίκου τῆς τριταν ακοπῆς μέσου. Ἱ.Σ.82 (1889).

Ἀπορριπτέα ἐστὶν ἡ περὶ τοῦ δεδικασμένου ἔνστασις τῆς ἐφεσειούσης, διότι τῆς πρώτης ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀπορριφθείσης ὑπὸ τοῦ πρωτοδίκου δικαστηρίου ὡς ἀορίστου, οὗτος μὲν ἐδικαιοῦτο ἵνα ὑποβάλῃ νέαν ἀγωγὴν καὶ διατυπώσῃ ὡρισμένως τὰς ἐναντίον τῆς συζύγου αὐτοῦ αἰτιάσεις, τὸ δὲ δικαστήριον ὀρθῶς καὶ νομίμως προέβη εἰς ἐξέτασιν αὐτῆς, ἀπασχὸν μόνον ἵνα ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ θέματος περὶ οὗ ὁριστικὴν ἀπεφήνατο γνώμην.

Ἱ. Σ. 90 (1889).